

OFFICE SPACE BORY

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI
podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

september 2018

OBSAH

I	ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
II	NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
III	ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
	III.1 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
	III.2 OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA, VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY A ÚDAJOV O VÝSTUPOCH	5
	<i>III.2.1 Stručný popis technického a technologického riešenia .....</i>	<i>5</i>
	<i>III.2.1.1 Pôvodne posudzovaný stav .....</i>	<i>5</i>
	<i>III.2.1.2 Predchádzajúce zmeny navrhovanej činnosti .....</i>	<i>10</i>
	<i>III.2.1.3 Predkladaná zmena navrhovanej činnosti .....</i>	<i>13</i>
	<i>III.2.2 Požiadavky na vstupy .....</i>	<i>16</i>
	<i>III.2.3 Údaje o výstupoch .....</i>	<i>21</i>
	<i>III.2.3.1 Predpokladané výstupy počas výstavby .....</i>	<i>21</i>
	<i>III.2.3.2 Predpokladané výstupy počas prevádzky .....</i>	<i>24</i>
	III.3 PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHLADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE	29
	III.4 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	32
	III.5 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	32
	III.6 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ	32
IV	VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE, VRÁTANE	58
	KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH	58
V	VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	65
VI	PRÍLOHY	65
	VI.1 INFORMÁCIA O POSUDZOVANÍ NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	72
	VI.2 MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	72
	VI.3 VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ	72
	VI.4 DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	72
VII	DÁTUM SPRACOVANIA	73
VIII	MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA	73
IX	PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	73

I ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Bory, a.s.

I.2 Identifikačné číslo (IČO)

IČO: 36 740 896

I.3 Sídlo

Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Oprávneným zástupcom navrhovateľa je:

Michal Rehák

Bory, a.s.

Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava

tel.: +421 904 838 021

e-mail: rehak@pentarealestate.com

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné údaje kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Kontaktnou osobou je:

Nikola Kandrává

Bory, a.s.

Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava

tel.: +421 908 971 468

e-mail: kandrava@pentarealestate.com

Miestom na konzultácie, na základe telefonickej dohody s oprávneným zástupcom navrhovateľa je Bory, a.s., Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava

II NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Office Space Bory

III ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti je v Bratislavskom kraji, na území hlavného mesta SR Bratislavy, v okrese Bratislava IV, v katastrálnom území Bratislava Lamač.

Zmena navrhovanej činnosti je v rámci **Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava**. Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava sa nachádza v severozápadnej časti hlavného mesta SR, Bratislava, na rozhraní mestských častí Devínska Nová Ves, Lamač a Záhorská Bystrica. Z hľadiska urbanistického vývoja ide o pokračovanie zástavby z mestskej časti Dúbravka na sever. Územie je ohraničené z východu a zo severu korytom Lamačského potoka, z juhu a zo západu komunikáciou od diaľničnej križovatky Lamač okolo areálu spoločnosti Volkswagen do Stupavy (cesta č. II/505).

Zmena navrhovanej činnosti sa týka časti Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava, časti kde bol v správe o hodnotení, pri porovnaní umiestnenia, navrhovaný stavebný objekt SO 029.

Novostavba je navrhovaná na nezastavaných pozemkoch v katastrálnom Lamač. Zmena navrhovanej činnosti sa bude týkať parciel číslo: C 644/323 a C 644/360 v k.ú. Lamač. Celková plocha riešených častí parciel je 2500,4 m².

III.2 Opis technického a technologického riešenia, vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

III.2.1 Stručný popis technického a technologického riešenia

III.2.1.1 Pôvodne posudzovaný stav

V roku 2008 bolo ukončené povinné hodnotenie navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava, ktorá predstavuje výstavbu rozsiahleho komplexu objektov pre obchod, služby, administratívu, občiansku vybavenosť a bývanie. Povinné hodnotenie bolo ukončené Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008.

Riešenie bolo hodnotené v dvoch variantoch.

Z celkového pozemku určeného pre prvú etapu výstavby areálu The Port boli vypustené plochy určené v zmysle platného ÚPN pre depá a nádražia MHD, ktoré neboli predmetom posudzovania v správe o hodnotení. Toto riešenie predstavoval **Variant 1**. Celková plocha pozemku pre prvú etapu výstavby The Port v prípade realizácie podľa Variantu 1 (bez plôch nezahrnutých do správy o hodnotení) bola 567 769 m².

Variant 2 počítal s tým, že na výstavbu budú využité aj plochy, ktoré sú v platnom územnom pláne určené na depá a nádražia MHD. Pre akceptovanie tohto variantu sa predpokladala revízia ÚPN s presunutím plôch pre depá MHD (ktoré neboli predmetom posudzovania) do priestoru pri komunikácii II/505 severne od Lamačského potoka. Celková plocha pozemku pre prvú etapu výstavby The Port v prípade realizácie podľa Variantu 2 je 841 228 m².

Priestor pre prvú etapu výstavby bol prirodzene rozdelený tokom Dúbravského potoka na dve časti - časť západne od potoka, priľahlá ku komunikácii II/505, bola určená pre

vybudovanie veľkoplošných obchodných zariadení (BIGBOXY). Časť medzi Dúbravským a Antošovým potokom bola určená pre objekty obchodu, služieb, administratívy, bývania a hlavne pre polyfunkčný SHOPPING MALL, ktorý je už v súčasnosti vybudovaný a je najväčším objektom tohto priestoru.

Polyfunkčné územie Lamačskej brány bolo v prvej etape dopravne napojené na nadradený komunikačný systém cestou II/505 s väzbou na diaľnicu a na všetky uvedené existujúce i plánované dopravné osi mesta. Príjazd do polyfunkčného územia bol navrhnutý zo sústavy malých a veľkých okružných križovatiek situovaných na ceste II/505, ktoré umožnia prepojenie všetkých jestvujúcich a navrhovaných dopravných smerov vrátane napojenia na diaľnicu D2 križovatkou cesty II/505 a diaľnice. V predĺžení Saratovskej ulice sa navrhlo napojenie existujúcich trás mestskej električky mimoúrovňovým prekrížením železničnej trate i cesty II/505 priamo do navrhovaného centra vybavenosti s výhľadovým prepojením do Devínskej Novej Vsi a pokračovaním v ďalších etapách výstavby smerom severným (VW, depá MHD). V blízkosti mimoúrovňovej križovatky predĺženia Saratovskej ulice a cesty II/505 sa navrhla satelitná prestupná stanica hromadných dopráv (prímestskej dopravy autobusov, železnice, autobusov MHD), s väzbou na systém vnútroareálovej dopravy navrhovaného komplexu.

Navrhovaná zástavba polyfunkčného územia pozostávala z 35 až 50 stavebných objektov (rozdielne vo variantoch), ktoré mali byť zásobované kompletnou dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Z hľadiska funkcie boli rozdelené do štyroch skupín:

1. *obchody a služby*
2. *administratívne objekty*
3. *byty*
4. *obchody a služby - veľké objekty*

Príjazd do polyfunkčného územia bol navrhnutý zo sústavy malých a veľkých okružných križovatiek situovaných na ceste II/505, ktoré umožnia prepojenie všetkých jestvujúcich a navrhovaných dopravných smerov.

V súčasnosti sú realizované objekty podľa Variantu č. 2.

SÚHRNNÁ TABUĽKA OBJEKTOV - VARIANT 2 (podľa správy o hodnotení)

Číslo objektu	THE PORT VARIANT 2	PLOCHY POZEMKOV A STAVEBNÝCH OBJEKTOV							PARKOVANIE		
		Plocha pozemku (m2)	ZASTAVANÁ PLOCHA (m2)	Počet NP	Podlažná plocha NADZEMNÁ (m2)	Počet PP	Podlažná plocha PODZEMNÁ (m2)	CELKOVÁ PODLAŽNÁ PLOCHA	Počet parkovacích a garážových stojísk	Počet parkovacích a garážových státí	Počet garážových stojísk
SO 001 (All A)	THE PORT MALL	88 241	50 337	2	100 674	2	100 674	201 348	2 920		2 920
SO 001.1 (All A)	THE PORT MALL EXPANSION	30 131	19 952	2	39 904	2	39 904	79 808	1 330	0	1 330
SO 003	MIXED USE	12 510	6 545	3	19 635	2	20 016	39 651	536	36	500
SO 004	SHOPS	1 568	968	3	2 904	0	0	2 904	0	0	0
SO 005	FURNITURE 3	9 740	4 113	3	12 339	1	6 818	19 157	327	100	227
SO 006	FURNITURE 4	22 536	8 027	3	24 081	1	11 268	35 349	636	302	334
SO 007	SCHOPS 1	3 478	2 208	3	6 624	0	0	6 624	0	0	0
SO 008	FURNITURE 5	14 821	4 600	3	12 700	1	4 600	17 300	321	168	153
SO 009	SHOPS 2	12 021	6 327	3	18 981	1	9 617	28 598	441	120	321
SO 010	BIG BOX 6	17 195	5 236	1	5 236	0	0	5 236	182	182	0
SO 011 (All A)	SPORT GEAR	5 678	1 961	1	1 961	0	0	1 961	42	42	0

Pokračovanie tabuľky

SO 012	ELECTRIC EQUIPMENTS	11 087	5 700	2	11 400	0	0	11 400	224	224	0
SO 013	CLINIC	8 527	1 110	4	4 440	0	0	4 440	60	60	0
SO 015	GOLF GEAR	2 071	737	2	1 474	0	0	1 474	15	15	0
SO 016	CAR SHOWROOM 5	2 140	450	1	450	0	0	450	25	25	0
SO 017	CAR SHOWROOM 6	12 550	3 118	1	3 118	0	0	3 118	150	150	0
Medzisúččet 1	Obchody a služby	254 294	121 389		265 921		192 897	458 818	7 209	1 424	5 785
SO 018	OFFICE 1	47 773	500	7	3 500	1	2 760	6 260	118	26	92
SO 019	OFFICE 2		700	6	4 200	1	3 330	7 530	153	42	111
SO 020	OFFICE 3		900	6	5 400	1	4 290	9 690	163	20	143
SO 021	OFFICE 4		1 000	6	6 000	1	4 730	10 730	194	36	158
SO 022	OFFICE 5		900	6	5 400	1	4 290	9 690	163	20	143
SO 023	OFFICE 6		1 600	6	9 600	1	7 590	17 190	323	70	253
SO 024	OFFICE 7		1 700	6	10 000	1	8 010	18 010	335	68	267
Medzisúččet 2	Office 1 - 7	47 773	7 300		44 100		35 000	79 100	1 449	282	1 167
SO 025	RESIDENTIAL AREA 1 - BYTY RESIDENTIAL AREA 1 - Občianska vybav.	48 400	2 600	6	14 400	2	7 660	24 660	290	35	200
				1	2 600						55
SO 026	RESIDENTIAL AREA 2 - BYTY RESIDENTIAL AREA 2 - Občianska vybav.		2 200	6	11 920	2	6 520	20 640	241	25	170
				1	2 200						46
SO 027	RESIDENTIAL AREA 3 - BYTY RESIDENTIAL AREA 3 - Občianska vybav.		2 400	7	15 360	2	8 200	25 960	302	32	219
				1	2 400	2					51
SO 028	RESIDENTIAL AREA 4 - BYTY RESIDENTIAL AREA 4 - Občianska vybav.		4 900	6	28 480	2	15 680	49 060	570	48	418
				1	4 900						104
SO 029	RESIDENTIAL AREA 5 - BYTY RESIDENTIAL AREA 5 - Občianska vybav.		3 500	7	22 080	2	13 200	38 780	435	25	336
				1	3 500						74
Medzisúččet 3	Residential Area 1 - 5	48 400	15 600		107 840		51 260	159 100	1 838	165	1 673
SO 030	CAR SHOWROOM 4	7 854	2 100	2	2 500	0	0	2 500	40	40	0
SO 031	CAR SHOWROOM 1	13 258	2 990	2	3 290	0	0	3 290	129	129	0
SO 032	CAR SHOWROOM 2	7 033	2 200	2	2 600	0	0	2 600	107	107	0
SO 033	CAR SHOWROOM 3	8 740	2 200	2	2 600	0	0	2 600	110	110	0
SO 034	HOBBY MARKET 2	60 800	18 000	1	18 000	0	0	18 000	495	495	0
SO 035	HOBBY MARKET 1	56 800	22 000	2	22 500			22 500	490	490	0
SO 036	SPORT GEAR 1	9 121	2 500	1	2 500	0	0	2 500	53	53	0
SO 037	GROCERY 1	8 500	1 590	1	1 590	0	0	1 590	60	60	0
SO 038	CAR SPARE PARTS	4 273	833	1	833	0	0	833	30	30	0
SO 039	PETROL STATION	3 408	150	1	150	0	0	150	3	3	0
SO 040	FAST FOOD	5 700	496	1	446	0	0	446	59	59	0
									0		
SO 050	FURNITURE 2	25 032	9 700	2	11 800	0	0	11 800	148	148	0
SO 051	RETAIL CHAIN	26 384	6 400	1	6 400	0	0	6 400	270	270	0
SO 052	BIG BOX 2	28 526	8 700	1	8 776	0	0	8 776	260	260	0
SO 053	BIG BOX 5	10 757	3 500	1	3 500	0	0	3 500	95	95	0
SO 054	FLOORING 1	3 410	1 000	1	1 000	0	0	1 000	10	10	0
SO 055	FURNITURE 1	23 535	6 500	1	6 500	0	0	6 500	228	228	0
SO 056	BIG BOX 1	11 530	3 000	1	3 000	0	0	3 000	106	106	0
SO 057	BIG BOX 3	14 193	4 000	1	4 000	0	0	4 000	52	52	0
SO 058	BIG BOX 4	10 008	3 200	1	3 200	0	0	3 200	90	90	0
SO 059	FLOORING 2	12 357	3 500	1	3 500	0	0	3 500	105	105	0
									0		
SO 071	CASH & CARRY	53 916	13 118	1	13 118	0	0	13 118	530	530	0
Medzisúččet 4	Obchody a služby - Big Boxes	405 135	117 677		121 803		0	121 803	3 470	3 470	0
	SPOLU - STAVEBNÉ OBJEKTY	755 602	261 966		539 664		279 157	818 821	13 966	5 341	8 625
	Plochy Dúbravského potoka v areáli	8 607									
	Areálové komunikácie hlavné	77 019									
	CELKOVÁ PLOCHA POZEMKU PRE 1. ETAPU :	1 841 228	m²								
SO 001.01	Dočasné parkoviská pre SO 001								580		
	THE PORT MALL EXPANSION							14 546	5 921	8 625	

VARIANT 2 : ALT. RIEŠENIE OBJEKTOV SO 001, SO 001.1, SO 011

SO 001 (Alt B)	THE PORT MALL Alternatívne riešenie parkovania vozidiel na streche	88 241	50 337	2	151 011	1	50 337	201 348	2 920	1 168	1 752
SO 001.1 (Alt B)	THE PORT MALL EXPANSION Alternatívne riešenie parkovania vozidiel na streche	30 131	19 952	2	59 856	1	19 952	79 808	1 330	532	798
SO 011 (Alt B)	BUS STATION Polyfunkčný objekt s autobusovou stanicou	5 678	1 961	2	3 922	0	0	3 922	42	42	0

V rámci Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava už prišlo k viacerým zmenám v súvislosti s vybudovaním dopravnej infraštruktúry, k zmenám súvisiacim s objektom Bory Mall a jeho externým parkoviskom a viacerým ďalším zmenám pôvodne navrhovaných objektov. Všetky tieto zmeny boli podrobne zisťovaciemu konaniu o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z.z. Bližšie informácie vid' kapitola III.2.1.2 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

V priestore kde je pripravovaný objekt Office Space Bory, bol pôvodne navrhovaný objekt SO 029 Residential area 5.

Technický popis objektu SO 029 – Residential Area 5 podľa správy o hodnotení**Tab.: Objemové ukazovatele**

	SO 029
Plocha pozemku [m ²]	48 400 m ²
Zastavaná plocha objektu	3500 m ²
Počet nadzemných podlaží - občianska vybavenosť	1
Podlahová plocha objektu - občianska vybavenosť	3500 m ²
objem objektu - občianska vybavenosť	12 250 m ³
Počet nadzemných podlaží - bytové jednotky	7
Podlahová plocha objektu - bytové jednotky	22 080 m ²
objem objektu - bytové jednotky	66 240 m ³
Počet bytových jednotiek	276
Počet bývajúcich	552
Počet podzemných podlaží	2
Zastavaná plocha podzemných podlaží	6 600 m ²
Podlahová plocha podzemných podlaží	13 200 m ²
Objem objektu podzemných podlaží	39 600 m ³
Celkový počet garážových státí a parkovísk	435
Počet garážových státí občianska vybavenosť	74
Počet garážových státí bytové jednotky	336
Počet parkovísk	25
±0,000 objektu	170,000 m
Výška atiky	+22,0
Výška atiky m n. m., Bpv	192,000 m

Umiestnenie objektu Residential Area 5 do danej lokality súviselo so snahou poskytnúť širokú škálu služieb obyvateľom okolitých mestských a prímestských častí, zamestnancom, návštevníkom ako aj možnosť ubytovania v danej lokalite.

Objekt mal byť vybavený jedným podzemným podlažím, v ktorom by boli garáže so samostatnými bezbariérovými vstupmi pre obyvateľov, zamestnancov a návštevníkov od seba komunikačne oddelenými. Oddelene boli riešené bezbariérové vstupy do priestorov občianskej vybavenosti. Hlavné prístupy do objektu boli z diaľnice z centra mesta, zo severovýchodnej strany. Táto skutočnosť bola rešpektovaná pri návrhu orientácie budov a fasád, pre dosiahnutie maximálnej viditeľnosti a atraktivity.

Hlavné funkcie komplexu prvého nadzemného podlažia Residential Area tvorila občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu (plochy verejnej správy, kultúry,

cestovného ruchu, verejného stravovania, zdravotníctva, vedy, kultúry...). Boli hmotovo, architektonicky a materiálovo jednotne prezentované na jednotlivých hlavných častiach objektov. Od druhého nadzemného podlažia mali byť bytové jednotky.

Architektonické riešenie

Hmotovo-priestorové riešenie komplexu Residential Area vychádzalo z horizontálneho a vertikálneho členenia objektu, z funkčných požiadaviek a urbanistického riešenia danej lokality.

Objekty mali mať maximálne 8 nadzemných podlaží, väčšinou nepravidelného obdĺžnikového pôdorysu.

Všetky prevádzky nachádzajúce sa na prízemí objektu a majúce vstup aj z exteriéru, mali mať zasklenú fasádu.

Všetky presklenené časti fasád s juhovýchodnou resp. juhozápadnou orientáciou by boli tienené exteriérovými slnolamami.

Stavebno-technické riešenie

Objekty Residential Area boli riešené v priečnom nosnom systéme s nosnými železobetónovými stenami. Pozdĺžne bol objekt stužený schodiskovými železobetónovými stenami. Stropy v bytovej časti a garážach železobetónové konštrukčnej výšky 3 000 mm, v časti občianskej vybavenosti 3 300 mm. Obvodové steny, ktoré boli tvorené hlavne parapetnými murivami, mohli byť riešené aj ako výplňové keramické alebo železobetónové so zateplením. Balkóny resp. loggie boli železobetónové s prerušeným tepelným mostom, alternatívne celé zateplené. Priečky by boli murované keramické. Podlahy sa navrhovali plávajúce, na 1. NP mohli byť zdvojené, tak aby umožnili rozvod inžinierskych sietí (NN, voda, ÚK). Komunikačné priestory a schodiská – gres. Podlaha suterénu by bola izolovaná fóliou a zateplená. Strop nad garážami by bol zateplený. Ploché strechy by boli izolované fóliou a zateplené. Výplne otvorov objektov boli hliníkové, resp. plastové. Zasklené schodiskové steny so vstupnými dverami do jednotlivých sekcií boli z hliníkových profilov. Vnútorne dvere boli dyhované do drevených dyhovaných zárubní, niektoré dvere vrátane zárubní by boli podľa požiadaviek požiarnej ochrany s požiarou odolnosťou. Všetky vnútorné dvere do bytových jednotiek boli s požiarou odolnosťou do bezpečnostných zárubní. Podlahy boli s izoláciou proti kročajovému hluku, v hygienických zariadeniach, kuchynkách, schodištiach, chodbách, na balkónoch a terasách by boli s protišmykovou úpravou. Obklady v hygienických zariadeniach by boli do výšky 2 000 mm. Vnútorne omietky by boli stierkové, opatrené bielou farbou. Vonkajšie fasády by boli kombinácie parapetného obkladu (kov, hliník alebo sklo) s fasádnym systémom, alebo elementárna bloková fasáda z dielcov, resp. kovovým obkladom. Zábradlia boli oceľové a klampiarske výrobky z poplastovaného plechu.

V navrhovanom objekte boli umiestnené vo vertikálnych komunikačných jadrách výťahy: Schodiská boli od jednotlivých podlaží oddelené dymovými predsieňami.

Samostatne stojace objekty Residential Area vychádzali z funkčnosti a tvorili takú prevádzku, ktorá by bezkolízne riešila všetky potrebné väzby a vzťahy a to pri rešpektovaní prevádzkových, hygienických a protipožiarnych noriem.

Na strechu objektu bol umožnený prístup len z vnútorných priestorov. Na streche boli umiestnené vzduchotechnické jednotky. Spaliny z plynovej kotolne by boli odvádzané komínom cez strešnú konštrukciu. Výška komínového výduchu bola min. 1m nad atikou objektu.

Potreba zabezpečenia objektu stabilným hasiacim zariadením vyplynie z riešenia požiarnej ochrany. V rámci stabilného hasiaceho zariadenia by bol vybudovaný vodojem s tlakovou stanicou.

III.2.1.2 Predchádzajúce zmeny navrhovanej činnosti

Realizácia jednotlivých objektov Polyfunkčného územia Lamačská brána je postupne pripravovaná a riešenia jednotlivých objektov sú v ďalších stupňoch projektovej prípravy upresňované.

Prvou zmenou bolo riešenie objektu Cash & Carry. Zmena vyplynula z upresnenia riešenia objektu. Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti METRO Cash & Carry Slovakia MŽP SR vydalo podľa §18 ods. 4) zákona č. 24/2006 pre navrhovateľa The Port, a.s. vyjadrenie pod číslom 5660/2010-3.4/ak zo dňa 7.4.2010, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a preto nie je predmetom povinného posudzovania v zmysle §18 ods. 4 zákona.

Ďalšia zmena navrhovanej činnosti sa týkala komplexu *SHOPPING MALL* (v dokumentácii pre stavebné povolenie je názov *BORY MALL*). Zmena navrhovanej činnosti vychádza z upresnenia riešenia objektu *SHOPPING MALL* (v dokumentácii pre stavebné povolenie je názov *BORY MALL*).

Navrhovateľ predložil Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Táto zmena bola príslušným orgánom (MŽP SR) posúdená a bolo vydané *vyjadrenie č. 7622/2010-3.4/dp zo dňa 17.6.2010*, v ktorom sa konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a preto nie je predmetom povinného posudzovania v zmysle §18, ods. 4 zákona.

Príprava stavby pokračovala a príslušným stavebným úradom, Mestskou časťou Bratislava Lamač, bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby č. L2010- 09/680/UR/4/PL zo dňa 25.6.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8.2010.

Dokumentácia pre stavebné povolenie (DSP) upresnila riešenia a postupy výstavby. Predložené bolo preto ďalšie oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Vzhľadom na meniace sa obchodno-ekonomické podmienky sa navrhovateľ rozhodol pre zmenu etapizácie stavby.

Na prechodné obdobie bolo potrebné dobudovať externé dočasné parkovisko. Táto zmena je časovo obmedzená do doby, kedy sa dobudujú postupne aj ostatné objekty, ktoré sú samostatnými funkčnými stavebnými objektmi spôsobilými na samostatné užívanie v zmysle právoplatného územného rozhodnutia.

Celková potreba parkovacích miest pre novo navrhovaný objekt obchodného centra Bory Mall je 2 136. Nerealizovaním ostatných objektov sa zmenšila podlažná plocha podzemných podlaží na základe čoho sa zmenšil počet parkovacích miest, potrebných pre novo navrhovaný objekt, a to na 2 058. Vzhľadom k tomu, že v čase, kedy už budú v prevádzke objekty H 001.1 a H 001.4 a nebudú ešte dobudované ostatné objekty nebude dostatok parkovacích stojísk, je potrebné vybudovať dočasné externé parkovisko. Po dobudovaní celku objektu Shopping Mall sa dočasne parkovisko zruší.

V konečnej podobe bude objekt Shopping Mall v rozsahu, ktorý bol opísaný v pôvodnej zmene navrhovanej činnosti. Návrh tohoto objektu bol zmenený z hľadiska tvaru aj rozsahu. Objekt bol navrhovaný menší o viac ako 8 000 m² (v porovnaní s Variantom č. 2 až o 78 000 m²). Počítal tiež s počtom parkovacích stojísk o 1 028 menším. Toto riešenie zmenilo aj detail dopravného riešenia v časti Polyfunkčného územia Lamačská brána.

Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „BORY MALL a externé dočasné parkovisko“ Ministerstvo životného prostredia SR vydalo podľa § 18 ods.

4 zákona pre navrhovateľa Bory Mall, a.s., v y j a d r e n i e pod číslom 4268/2011-3.4/dp zo dňa 8.3.2011, že zmena navrhovanej činnosti „BORY MALL a externé dočasné parkovisko“ n e b u d e mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a preto nie je predmetom povinného posudzovania v zmysle § 18 ods. 4 zákona.

Spoločnosť METRO Group Properties SR, s.r.o. sa rozhodla v rámci už skolaudovaného areálu vybudovať čerpaciu stanicu pohonných hmôt. Táto skutočnosť bola predmetom konania o oznámení o zmene navrhovanej činnosti, ktoré bolo ukončené vyjadrením MŽP SR č. 9600/2011-3.4/dp zo dňa 16.12.2011.

Jedným z objektov polyfunkčného územia je Hornbach II Bratislava. Aj v tomto prípade zmena bola v súvislosti s upresnením riešenia v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Ministerstvo životného prostredia SR vydalo pre navrhovateľa Bory Mall, a.s., v y j a d r e n i e pod číslom 58272011-3.4/dp zo dňa 12.5.2011.

V pôvodnom riešení bol vedľa objektu SO 001 navrhovaný blok objektov SO 018 až SO 024, ktorý vzhľadom na zmeny už nemožno realizovať v pôvodnom rozsahu. Preto bola pripravovaná zmena, ktorá navrhla v danom priestore objekt Auto Bavaria – Bory. Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Ministerstvo životného prostredia SR vydalo podľa § 18 ods. 4 zákona pre navrhovateľa Bory, a.s., vyjadrenie č. 8707/2012-3.4/dp zo dňa 10.12.2012.

Ďalším objektom, ktorého riešenie bolo spresňované bol objekt SO 055. Návrh pod názvom Retail Park Bory, bol predmetom konania o zmene navrhovanej činnosti. Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Retail Park Bory“ Ministerstvo životného prostredia SR vydalo podľa § 18 ods. 4 zákona vyjadrenie č. 8770/2011-3.4/dp zo dňa 12.12.2012.

Stavba obchodného centra MERKURY MARKET BRATISLAVA II bola tiež predložená na konanie o Oznámení o zmene navrhovanej činnosti. Zmena navrhovanej činnosti bola podlahovou plochou aj počtom parkovacích stojísk výrazne nižšia než pôvodne navrhovaný objekt. MŽP SR vydalo k tejto zmene navrhovanej činnosti vyjadrenie č. 5536/2013-3.4/dp zo dňa 22.5.2013.

Jedným z pripravovaných objektov boli aj objekty s pôvodným označením SO 031-033. Stavba tohto objektu bola pripravovaná pod názvom Decathlon Bory. Cieľom projektu bolo vybudovanie predajne športového a voľno-časového vybavenia. Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Decathlon, Bory“ Ministerstvo životného prostredia SR vydalo vyjadrenie č. 7184/2013-3.4/dp zo dňa 9.9.2013.

Zmenený bol tiež objekt Príprava územia Devínska N. Ves , Lamač – I. etapa – 2. časť, ktorý riešil zmenu tvarovania a výškového usporiadania komunikácie A121, zmeny tvarovania šírkového usporiadania (zníženie počtu jazdných pruhov) komunikácie A120, umiestnenia kruhovej križovatky MOK-9 v styku s komunikáciami stavby Bory Mall, zrušenia podjazdu (pôvodné napojenie Bory Mall) vrátane oporných múrov, presunutia regulačnej stanice plynu vrátane prístupovej komunikácie A161 bližšie ku križovatke OK-4, presunutia trafostanice bližšie ku križovatke OK-4, presunutia retenčnej nádrže RN1 vrátane prístupovej komunikácie A166 bližšie ku križovatke komunikácií A116 a A120 a súvisiacich drobných zmien. K tejto zmene navrhovanej činnosti MŽP SR vydalo vyjadrenie č. 5555/2014-3.4/ak zo dňa 25.4.2014.

Ďalšia zmena navrhovanej činnosti „Polyfunkčné územie Lamačská brána - Predĺženie Saratovskej“ sa týka predĺženia Saratovskej ulice, v rámci ktorého sa navrhovala cesta a električková trať MHD. K tejto zmene navrhovanej činnosti vydalo MŽP SR vyjadrenie č. 5766/2014-3.4/ak zo dňa 19.5.2014.

V pôvodnom riešení bola ponechaná územná rezerva pre prípadné rozšírenie veľkopredajne METRO. Navrhovaná prístavba Delivery má vytvoriť väčšie priestorové možnosti pre skladové priestory chladených a mrazených skladov pre zákazníkov prostredníctvom služby Metro Distribúcia. Zmena navrhovanej činnosti bola predmetom zisťovacieho konania, ktoré bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 4665/2015-3.4/ak zo dňa 29.4.2015.

Konanie o zmene navrhovanej činnosti na stavbu Obchodného a administratívneho centra firmy Ptáček – správa a.s. Zmena navrhovanej činnosti bola predmetom zisťovacieho konania, ktoré bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 7800/2015-3.4/rs zo dňa 2.12.2015.

Predložené bolo Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „BAU LAND – vzorové centrum domov“. Táto zmena bola predmetom zisťovacieho konania, ktoré bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 2910/2016-3.4/rs zo dňa 15.1.2016.

Ďalšou zmenou bol Showroom Hyundai v Bratislave v lokalite Bory, ktorý menil pôvodne navrhovaný objekt SO 003 Mixed Use. Zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 3909/2016-3.4/rs zo dňa 9.3.2016.

Zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti sa uskutočnilo aj pre objekt SIKO Bory Bratislava. Zmena navrhovanej činnosti sa týkala časti miesta realizácie navrhovanej činnosti, na ktorej sa pôvodne navrhoval objekt SO 040 Fast Food. Zisťovacie konanie bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 2649/2017-1.7/ašk zo dňa 24.1.2017.

Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti Ministerstvo životného prostredia SR vydalo podľa § 18 ods. 4 zákona pre navrhovateľa Bory, a.s., vyjadrenie č. 8707/2012-3.4/dp zo dňa 10.12. 2012. Aj tento návrh sa zmenil a na zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. bolo predložené Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na objekt *Autocentrum Bory Bratislava – Lamač*. Rozhodnutie o zmene navrhovanej činnosti bolo vydané MŽP SR pod číslom 4835/2016-3.4/rs dňa 9. 5. 2016.

Predmetom zisťovacieho konania o zmene navrhovanej činnosti boli aj objekty Bory Home II. Zmena navrhovanej činnosti „Bory Home II“ sa týkala časti miesta realizácie navrhovanej činnosti, na ktorej sa pôvodne navrhoval objekt SO 050 Furniture 2. Zisťovacie konanie bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 2470/2017-1.7/ak zo dňa 10.2.2017.

Predmetom zisťovacieho konania o zmene navrhovanej činnosti bolo aj Výstavno-predajné centrum ASKO-Porta Bratislava. V správe o hodnotení, pri porovnaní umiestnenia, navrhovaný stavebný objekt SO 034 Hobby Market 2. Určitý logický blok tvorili v pôvodnom riešení objekty SO 031 až SO 035. Zisťovacie konanie bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 3599/2017-1.7/pl zo dňa 9.6.2017.

Zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti sa uskutočnilo aj pre objekt Obchodný dom KIKA II – Bory Mall, Bratislava - Lamač. Zmena navrhovanej činnosti sa týkala časti, na ktorej sa pôvodne navrhovali objekty SO 010 až SO 012. Zisťovacie konanie bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 4173/2017-1.7/pl zo dňa 3.7.2017.

Predmetom zisťovacieho konania o zmene navrhovanej činnosti bolo aj Nemocnica novej generácie Bratislava. Podľa správy o hodnotení, pri porovnaní umiestnenia, navrhovaný bol stavebný objekt SO 001.01 The Port Mall Expansion. V rámci zisťovacieho konania bolo vydané Rozhodnutie MŽP SR č. 4759/2017-1.7/pl zo dňa 10.7.2017.

Zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti - Obchodného centra Möbelix bolo ukončené Rozhodnutím MŽP SR č. 271/2018-1.7/pl zo dňa 27.2.2018.

V súčasnosti prebieha zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti Nábytkové štúdio - Segum, Novostavba hotela, Obytný súbor Devínska Nová Ves a Bory Home III.

Zmeny navrhovanej činnosti Polyfunkčného územia Lamačská brána sa premietli do zmien základných ukazovateľov, pre ktoré sú stanovené prahové hodnoty v zákone (vid' tabuľka).

III.2.1.3 Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Vlastný návrh objektu Office Space Bory je predkladaný ako súčasť Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava ktoré bolo predmetom povinného hodnotenia ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008.

Predmetom investičného zámeru je pozemná stavba - administratívna budova s potrebným počtom parkovacích miest.

Parcela susedí s bytovou zástavbou Bory Home I a leží severozápadne od uvažovanej Nemocnice novej generácie (NNG).

Objekt administratívy je štvorpodlažná stavba s piatym ustupujúcim podlažím. Pôdorysný tvar objektu je obdĺžnik, kratšou stranou orientovaný k prístupovej cestnej komunikácii, dlhšou kolmo na ňu - pozdĺž uvažovaného pešieho ťahu a električkovej trasy. Z pešej trasy bude zabezpečený hlavný prístup k objektu.

Podlažia 2 až 4 N.P. pôdorysne presahujú obrys 1 N.P. a pokrývajú časť spevnených plôch a parkovania na teréne. Objekt je zastrešený rovnou strechou nad 4 a 5 N.P., časti striech nad 4.N.P. budú využívané ako terasy. Ústrednou časťou objektu je vertikálne jadro, okolo ktorého sú rozmiestnené nájomné jednotky. V rámci vertikálneho jadra je riešené schodisko, výťah a hygienické zariadenia.

Hlavné črty objektu sú definované hmotovou segregáciou jednotlivých podlaží. Spolu s formou okenných otvorov dávajú fasáde základný architektonický výraz, ktorý je dotvorený fasádnymi materiálmi.

Z pohľadu funkčného využitia je na 1.N.P. samostatne riešený vstupný priestor s recepciou pre administratívu a samostatne obchodné prevádzky a skladové priestory. Na podlažiach 2-5.N.P. sú riešené nájomné priestory kancelárií.

Parkovanie je riešené na teréne v úrovni 1.N.P. v počte 52 stojísk.

Okolie objektu bude upravené, zazelenené, doplnené prvkami verejného mobiliáru.

Objekt bude napojený na vodu, kanalizáciu a elektro.

Výškové osadenie stavby –upravená podlaha 1.nadzemného podlažia $\pm 0,000 = 172,5$ m n.m. BpV.

Konštrukčné riešenie objektu

Základové konštrukcie budú tvorené základovými pätkami a pásmi do nezámrznej hĺbky pod terénom.

Zvislé nosné konštrukcie sú navrhnuté ako kombinácia železobetónového skeletu – stĺpov a stien a výplňového muriva zo stavebného systému Ytong – obvodové murivo hr.300mm, vnútorné nosné steny sú železobetónové hr.200mm a vnútorné priečky SDK hr.100mm a 150mm. Deliace steny medzi nájomnými jednotkami sú navrhované z SDK hr. 150mm. Stĺpy majú obdĺžnikový prierez 300x500mm. Stropné konštrukcie budú železobetónové hr. 250mm. Strecha je riešená ako rovná.

Vonkajšia konečná povrchová vrstva obvodových stien je navrhnutá ako kombinácia bielej, sivej a grafitovej farby tenkovrstvovej ušľachtilej silikátovej omietky. Okná a dvere sú navrhnuté hliníkové, s izolačným trojsklom. Všetky konštrukcie budú spĺňať teplotnícké podmienky STN EN 73 0540, a zvukoizolačné podmienky STN EN 73 0532.

Plošný a objemový sumár navrhovanej stavby

PLOCHA RIEŠENÝCH PARCIEL = 2500,4 m²
ZASTAVANÁ PLOCHA = 844,42 m² = 34% (regulatív : max 35%) – v súlade s UP)
PODLAŽNÁ PLOCHA = 3502,37 m² = 140% (regulatív : max 140%) – v súlade s UP)
PLOCHA ZELENE NA TERÉNE = 540,24m² = 22% (regulatív : min. 20%) – v súlade s UP)
CELKOVÁ ÚŽITKOVÁ PLOCHA = 3095,67 m²

Dopravné riešenie

Z dopravného hľadiska sú navrhované tri stavebné objekty: SO.11 Spevnené plochy (návrh areálovej komunikácie, parkovacích státí a obslužných chodníkov pre objekt Office Space Bory), SO.14. Odbočovací / pripájací jazdný pruh, SO.15. Vjazd.

Z dopravno-technického hľadiska je objekt posudzovaný ako miesto ležiace mimo vozovky.

Vymedzenie záujmového územia z pohľadu riešenia dopravných vzťahov sa týka širšie ohraničeného územia zohľadňujúceho dopravné nároky na zapojenie riešeného územia, resp. dotknutej administratívnej budovy v lokalite Bory na nadradený komunikačný systém v území. Širšie vymedzené územie súvisí s organizovaním prístupovej dopravy. Takto voľne ohraničené územie je vymedzené miestnou obslužnou komunikáciou ktorá je napojená na cestu II/505 ktorá sa ďalej napája na diaľnicu D2. Užšie vymedzenie riešeného územia sa viaže priamo na priestor vymedzený hranicou vlastníckych vzťahov pozemkov.

Areálové priestory administratívnej budovy sú pre prístup zamestnancov a návštevníkov napojené na miestnu obslužnú komunikáciu, pomocou navrhovaného vjazdu. Komunikácia je riadne povolená k užívaniu.

Potenciál statickej dopravy vychádza z nárokov a disponibility riešeného územia. Disponibilita sa viaže na časť územia vymedzeného hranicou vlastníckych vzťahov. Krátkodobé a dlhodobé nároky statickej dopravy sú riešené novovytvorenými kapacitami na exteriérových plochách, na pozemkoch investora

Bilančné nároky potrieb odstavných a parkovacích predajne boli odvodené zo základných ukazovateľov pre účelovú jednotku, ktorú tu tvoril počet pracovných príležitostí v administratíve a službách, a čistá úžitková plocha administratívy a služieb reprezentujúca potenciál počtu návštevníkov. Bilancie nárokov a navrhovaných kapacít sa týkajú celej rozvojovej časti územia vymedzenej vlastníckymi vzťahmi.

Princípy riešenia statickej dopravy zohľadňujú požiadavky na intenzitu využitia územia. Pri stanovení bilančných nárokov na statickú dopravu návrh vychádzal z STN 73 6110 (z2). Výpočet nárokov reprezentuje hodnoty vychádzajúce z predpokladu optimálneho koeficientu delby dopravnej práce. V zmysle článku 16.3.10 STN 73 6110 (z1) boli stanovené redukčné súčinitele: $k_d=1,0$ vplyv delby dopravnej práce 40:60) $k_{mp}=0,7$ osobitne definované zóny

Napojenie areálových plôch na nadradený komunikačný systém je realizované navrhnutým vjazdom na miestnu komunikáciu pri zachovaní nadradenosti obslužnej komunikácie. Dopravná priorita bude vyznačená zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Napojenie administratívnej budovy a prevádzka nijakým spôsobom neovplyvňuje dopravný režim na miestnej komunikácii.

Dopravno-technické riešenie

Dopravno-technické riešenie sa týka šírkového usporiadania dopravných plôch, ich smerového a výškového vedenia, dimenzácie konštrukčných vrstiev spevnených plôch a predpokladov riešenia ich odvodnenia. Riešenie sa podriaďuje predpokladaným dopravným nárokom navrhovaného zariadenia. Dopravné nároky sa dotýkajú potrieb zabezpečenia prístupu plôch statickej dopravy individuálnych osobných. Rešpektované dopravno-

technické kritéria vychádzajú z normových nárokov. Komunikácie sú navrhované na max. zaťaženie vozovky 20t.

Organizovanie dopravy v rámci vnútorného dopravného priestoru vychádza z predpokladu obojsmerného pohybu. Návrh uvažuje s jedným vjazdom a výjazdom do areálu. Šírka vjazdu je 6,0m vjazdové a výjazdové oblúky majú polomer 12,0m. Výškové vedenie dopravných trás dáva do vzájomnej relácie pôvodný terén, resp. Hornú úroveň spevnených plôch kontaktných území. Najmenší sklon spevnených plôch vychádza z minimálneho pozdĺžneho sklonu pre potrebu povrchového odvodnenia dažďových vôd 0,5%. Maximálny pozdĺžny sklon nepresahuje v rovinnom území hodnotu 3,0%. Hrubé terénne úpravy prístupovej komunikácie sa viažu na prípravu cestnej pláne a sú determinované úrovňou nivelety komunikácie. Úprava výkopových a násypových svahov je predpokladaná v sklone daného pomerom 1/1 - 1/2.

Šírkové usporiadanie vnútro-areálových komunikácii zohľadňuje účelovosť dopravných trás. Základné šírkové usporiadanie je odvodené z normových nárokov (STN 73 6056) a z parametrov obvyklých pri danom type administratívnej budovy. Parametre plôch statickej dopravy sú navrhované v usporiadaní :

parkovacie miesto – osobná doprava..... 2500mm x 5000-5500mm
parkovacie miesto – osobná doprava (vyhradené pre TPO) ..... 3500mm x 5000
(s previsom) mm

Minimálna šírka komunikácie medzi plochami parkovacích stojísk v kolmom radení je 5500mm.

Podrobnejší opis vid' dokumentácia priložená v Prílohe č. VI.4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Porovnanie

Lokalizácia zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje zmenu riešenia objektov, ktoré sú súčasťou Polyfunkčného územia Lamačská brána. Riešené územie je situované v Bratislave v mestskej časti Bratislava – Lamač.

Lokalita a teda aj dotknuté územie sa z tohoto pohľadu nemení.

V správe o hodnotení, pri porovnaní umiestnenia, bol navrhovaný stavebný objekt SO 029.

Zmena parametrov podľa prílohy č. 8 k zákonu

Zmena navrhovanej činnosti lokálne zasahuje do častí Polyfunkčného územia Lamačská brána Bratislava, kde boli pôvodne navrhované objekty SO 029. Pôvodne navrhovaný objekt SO 029 bol na celkovej ploche pozemku 48 400 m². Celková podlahová plocha bola navrhovaná (3500 m² OV+22080 m² Byty) celkom 25 580 m².

Zmena navrhovanej činnosti sa týka len jednej časti (jedného bloku) pozemku pre objekt S 029 je navrhovaný objekt Office Space Bory. Predkladaný návrh predstavuje 3502,37 m² podlažnej plochy a 3095 m² úžitkovej plochy. Z hľadiska plošných a objemových charakteristík nový návrh nahrádza asi 12% pôvodného objektu SO 029.

V pôvodne navrhovanom objekte SO 029 sa počítalo s celkom 435 stojiskami. Pomerná časť parkovacích miest pre Office Space Bory je asi 52 stojísk.

Funkčne je možno zmenu navrhovanej činnosti porovnať s časťou objektu SO 029 REZIDENTA AREA 5, ktorá bola pôvodne navrhovaná ako občianska vybavenosť. Pre túto bolo vyhradených 3500 m² a 74 parkovacích miest.

Rozsah zmeny podľa Prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa dotkne týchto položiek:

Položka podľa Prílohy č. 8	Pomerná časť pôvodne posudzovaného SO 029 REZIDENTAL AREA 5	Predkladaná zmena Office Space Bory	Rozdiel
1	2	3	4= 3-2
Kapitola č. 9, položka č. 16a) Pozemné stavby alebo ich súbory (<i>Podlahová plocha v m²</i>)	3 069 m ²	3 095 m ²	+26 m ²
Kapitola č. 9, položka č. 16b) Statická doprava	52 stojísk	52 stojísk	±0 stojísk

Pôvodne posudzovanou navrhovanou činnosťou bolo Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava. Postupným spresňovaním riešení jednotlivých objektov a ich následnou realizáciou prišlo k významnej zmene celkových podlahových plôch a počtu parkovacích stojísk. Zmenami navrhovanej činnosti, ktoré boli doteraz uzatvorené vyjadreniami alebo rozhodnutiami MŽP SR prišlo v polyfunkčnom území k zníženiu celkovej podlahovej plochy. V súčasnosti sa v celom polyfunkčnom území predpokladá aj menej stojísk.

Doterajšie zmeny navrhovanej činnosti Polyfunkčného územia Lamačská brána predstavujú celkové zníženie podlahovej plochy pozemných objektov z pôvodne navrhovaných 818 821 m² na 506 207 m², čo je asi o 38% menej. Počet stojísk sa znížil z pôvodne navrhovaných 13 966 stojísk na 9 029 stojísk, čo predstavuje zníženie asi o 35%.

Pri porovnaní s porovnateľnou časťou objektu, ktorý predkladaný návrh v časti nahrádza, možno konštatovať, že z hľadiska plošných parametrov je navrhovaný objekt takmer identický. Z hľadiska statickej dopravy nový návrh vyžaduje rovnaký počet parkovacích stojísk.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti prakticky nepredstavuje v rámci celku žiadnu zmenu z pohľadu parametrov určených Prílohou č. 8 k zákonu.

Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

III.2.2 Požiadavky na vstupy

Vstupy v etape výstavby

Na realizáciu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov. Parcela C 644/323 v k.ú. Lamač je evidovaná ako ostatná plocha a C 644/360 ako zastavané plochy a nádvorja.

Hlavné prvky dopravnej a technickej infraštruktúry sú už vybudované.

Pre výstavbu objektov bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály).

Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná organizácia zabezpečujúca stavbu.

Výstavba podľa zmeny navrhovanej činnosti bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu.

Bližšie informácie o potrebe materiálov pre výstavbu sú v dokumentácii v Prílohe VI.4.

Vstupy v etape prevádzky

Prevádzka daného objektu si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín. Vlastná prevádzka bude potrebovať základné vstupy:

- Elektrickú energiu
- Vodu

Funkčne v dotknutej časti Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava bol pôvodne **SO 029 RESIDENTAL AREA 5**.

Porovnanie základných vstupov pre prevádzku:

Vstupy	Pôvodný SO 029 Residental Area 5	Predk. zmena Office Space Bory	Rozdiel
1	2	3	4=3-2
Ročná spotreba vody (m ³ /rok)	3 723	2 387,1	- 1 335,9
Ročná spotreba elektrickej energie (MWh/rok)	3 937	672,0	-3 265
Ročná spotreba zemného plynu (m ³ /rok)	64 248	0	-64 248
Ročná potreba tepla (MWh/rok)	570	364,95	-205,05

Zásobovanie vodou

Pôvodne posudzované riešenie

Objekt by bol napojený na areálový rozvod pitnej a požiarnej vody vodovodnou prípojkou z HDPE v dimenzii DN 100. Na konci prípojky sa vybuduje vodomerová šachta s vodomernou zostavou.

Objekty Residential Area by boli tiež napojené na areálový rozvod pitnej a požiarnej vody vodovodnou prípojkou z HDPE v dimenzii DN 100.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Stavebný objekt bude zásobovaný vodou z existujúcej vodovodnej prípojky. Vodovodná prípojka od miesta napojenia na verejný vodovod po vodomernú šachtu, ktorá bude osadená cca 1,00 m za hranicou pozemku, v zelenom páse investora je vedená v priamom smere, kolmo na komunikáciu. Vo vodomernej šachte bude osadený podružný vodomer Sensus DN80. Vodovodná prípojka je vybudovaná z materiálu Tvárna liatina DN150 celkovej dĺžky 11,00 m. Na verejný vodovod je napojená cez T kus tvarovku a špeciálne príruby pre tvárnu liatinu. Za miestom napojenia je osadený uzáver so zemnou súpravou. Za vodomernou šachtou budú vedené areálové rozvody vody k objektu. Areálové rozvody vody budú vybudované z materiálu HDPE PE 100, SDR 11 PN16 110X10 celkovej dĺžky 5,50 m a budú vedené k nadzemnému hydrantu DN100 a z materiálu HDPE PE 100, SDR 11 PN16 63X5,8 celkovej dĺžky 46,25 m, ktoré budú vedené k objektu. Na areálovom rozvode bude umiestnený nadzemný hydrant DN100, ktorý bude slúžiť na požiarne účely. Pre možnosť vyhľadania potrubia v zemi bude inštalovaný na potrubí vyhľadávací vodič.

VODOMERNÁ ŠACHTA je navrhnutá ako prefabrikát z vodostavebného betónu. Vnútorný rozmer šachty je 3,1 x 1,4 x 1,8 m. Dno aj steny šachty tvorí monolitická betónová nádrž, ktorá bude osadená na podkladnú vrstvu betónu hr. 150 mm so štrkovým násypom hr. 120 mm. Šachta je prekrytá betónovou stropnou doskou, vstup je riešený liatinovým poklopom 600 x 600 mm. V šachte bude umiestnená vodomerná zostava s vodomermom DN80. Šachta bude osadená v zelenom páse.

Podrobnejší opis riešenia je v Prílohe 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Zásobovanie elektrickou energiou

Pôvodne posudzované riešenie

Objekt vrátane inžinierskych objektov bude zásobovaný elektrickou energiou z rozvodu 22kV(SO 305 Rozvody vedenia 22kV). Pripojenie bude káblovou prípojkou VN ukončenou v trafostanici. V riešení sa uvažuje s kioskovou trafostanicou 630kVA.

Základné technické údaje :

Rozvodová sústava	:	3, st. 50Hz, 22 000V, IT- napájacia sieť 22kV
	:	3+PEN, st 50Hz, 400V, TN-C-S sieť NN
Ochrana pred úrazom el. prúdom podľa súboru noriem STN 33 2000-4-41.		
Uzemnenie trafostanice	:	podľa STN 33 3225
Inštalovaný výkon	:	840 kW
Súčasný výkon	:	457 kW
Koeficient súčasnosti	:	0.55
Ročná spotreba	:	cca A = 1336 MWhod/rok
Stupeň dodávky	:	č.3
Kompenzácia	:	centrálne-kompenzačné rozvádzače(v trafostanici)

Zatriedenie podľa vyhl.č.718/2002Z.z.:

- skupina A s vysokou mierou ohrozenia - len trafostanica
- skupina B s vyššou mierou ohrozenia – ostatné.

Vonkajšie NN a VN rozvody ako i rozvody VO budú uložené vo výkope v káblovej ryhe. káble budú chránené pred mechanickým poškodením chráničkou, mechanickou ochranou a výstražnou fóliou.

Meranie spotreby elektrickej energie bude v trafostanici na VN strane a informatívne meranie v hlavných rozvádzačoch NN v trafostanici.

Objekty Residential Area, vrátane inžinierskych objektov by boli zásobované elektrickou energiou z rozvodu 22kV (SO 305 Rozvody vedenia 22kV). Pripojenie by bolo káblovými prípojkami VN ukončenými v trafostaniciach jednotlivých objektov. V riešení sa uvažovalo s kioskovými trafostanicami pre každý stavebný objekt s kapacitou 1000 kVA.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Jestvujúce podzemné káblové vedenie 22kV na hranici riešeného pozemku bude prerušené. Na odokryté vedenie naspojkovať kábelovú slučku pre napojenie projektovaného objektu.

Slučka bude realizovaná kábelovým vedením typu 2x (NA2XS2Y 3x1x240). Káble budú ukončené v projektovanej odberateľskej trafostanici v prívodových skriňových kobkách rozvádzača VN.

Deliace miesto medzi zariadením ZSDIS a.s. a žiadateľom budú káblové koncovky napájacieho vedenia VN vo VN rozvádzači odberateľskej trafostanice.

Navrhovaná odberateľská trafostanica bude voľn stojaca, kiosková, do 630kVA, inštalovaná na vyhradenom mieste v rámci riešeného areálu, s neomedzeným prístupom v ktorúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu.

V transformačnej stanici bude inštalovaný VN rozvádzač. Bude umiestnený samostatne. Kábelové prívody budú vedené spodom rozvádzačov, cez priestor prefabrikovanej vane. Vývody budú takisto vedené spodom.

Rozvádzač VN bude pozostávať z kobiek prívodových a kobky vývodovej pre transformátor.

Podrobnejší opis riešenia je v dokumentácii v Prílohe 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Zásobovanie plynom

Pôvodne posudzované riešenie

Objektová plynoinštalácia riešila zásobovanie kotolne zemným plynom. Začínala 1m pred objektom pripojením na zemný uzáver pripojovacieho plynovodu. Plynovod by bol privedený do doregulovacej stanice (DRS) umiestnenej v skrini na fasáde objektu. Vybavenie DRS bolo jednoradové, jednostupňové, regulujúce tlak plynu z 395 kPa na 2 kPa a ich súčasťou bol hlavný uzáver, regulátor tlaku a fakturačný plynomer. Na prívodné potrubie z DRS boli v kotolni jednotlivé kotle pripojené samostatnými prípojkami. Montáž plynového rozvodu by bola zrealizovaná z rúr oceľových čiernych v súlade s STN 38 6420, STN 07 0703.

Zásobovanie plynom objektov Residential Area malo byť zabezpečené z verejného distribučného STL plynovodu (395kPa) riešeného v rámci 1. etapy The Port - Lamačská brána samostatnými pripojovacími STL plynovodmi D 32 (DN25) pre objekty SO 025-27 a D40 (DN32) pre objekty SO 028-29 ukončenými zemným uzáverom 1 m od hranice objektu.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

V rámci navrhovanej výstavby obytného súboru nie je potrebné zabezpečiť zemný plyn.

Podrobnejší opis riešenia je v dokumentácii v Prílohe 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Zabezpečenie tepla

Pôvodne posudzované riešenie

Objekt mal byť vykurovaný vlastným zdrojom tepla. Teplo by bolo dodávané vo forme teplej vody o teplotnom spáde 80/60° C. Teplotný spád v kotolni bol regulovaný ekvitermickou reguláciou podľa vonkajšej teploty. V kotolni bola zabezpečená príprava TÚV pre celý objekt. Dodávka tepla a TÚV by bola meraná meračom tepla. Vykurovacie telesá v miestnostiach by boli opatrené regulačnými termostatickými ventilmi.

Kotolňa mala mať samostatný dvojplášťový komínový výdych. Výška komínového výdychu bol 1,5m nad atikou objektu t.j. 9,5 m. V prípade, že objekt bude postavený v rámci komplexu väčšieho počtu objektov, výška komínového výdychu by bola upravená podľa výsledkov rozptylovej štúdie.

Výkon kotolne bol určený na základe normou predpísaných tepelnotechnických vlastností objektu a merných potrieb podľa štatistických údajov. V kotolni bolo uvažované s nízkotlakovými plynovými automatickými kotlovými jednotkami. Kotlové jednotky by boli opatrené plynovou automatikou a havarijným a prevádzkovým termostatom.

Vykurovací systém v kotolni bol zabezpečený expanznou nádobou EXPANZOMAT.

Kotolňa mala mať nadradený riadiaci systém, ktorý by zabezpečoval plne automatickú prevádzku.

Pre doplňovanie vody do vykurovacieho systému by bola v kotolni osadená úpravňa vody.

Príprava TÚV bola v stojatých ohrievačoch vody. Regulácia by uprednostňovala ohrev TÚV.

Rozvodné potrubie - ocelové bezošvé, závitové, tepelne izolované.

Obchodné priestory boli vykurované vzduchotechnikou, sociálno-administratívne priestory boli vykurované doskovými telesami. Vzduchotechnické ohrievače by boli pripojené buď na samostatný rozvod, alebo na rozvod UK v objekte podľa veľkosti potreby tepla a požiadaviek užívateľa.

Objekty Residential Area mali byť vykurované vlastným zdrojom tepla. Teplo by bolo dodávané vo forme teplej vody o teplotnom spáde 80/60° C. Teplotný spád by bol v kotolni regulovaný ekvitermickou reguláciou podľa vonkajšej teploty. V kotolni bola zabezpečená príprava TÚV pre každý objekt. Dodávka tepla a TÚV by bola meraná meračom tepla. Vykurovacie telesá v miestnostiach by boli opatrené regulačnými termostatickými ventilmi.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Na pokrytie potreby tepla, chladu pre objekt sú navrhnuté 2 ks tepelných čerpadiel vzduch/voda VIESSMANN ENERGYCAL AWT PRO MT 235. Tepelný výkon 230,4 kW (A7/W45) / ks. Celkový inštalovaný výkon vykurovania strojovne tepelných čerpadiel je 460,8 kW. Chladiaci výkon 201,3 kW (A35/W7) / ks. Celkový inštalovaný výkon chladenia strojovne tepelných čerpadiel je 402,6 kW. Vonkajšie jednotky tepelných čerpadiel sú osadené na streche objektu.

Na výstupnom potrubí z každého tepelného čerpadla je osadený kompenzátor, poistný ventil, automatický odzdušňovací ventil, manometer, teplomer, jedna vetva cez servoventil je pripojená akumuláčna nádrž tepla a druhá vetva cez servoventil je pripojená akumuláčna nádrž chladu. Na vratnom potrubí sú z akumuláčnych nádrží sú tiež osadené servoventile a vypúšťací kohút, manometer, teplomer, tlaková expanzná nádoba, filter, kompenzátor a pripojené vonkajšej jednotky tepelných čerpadiel. Súčasťou tepelných čerpadiel sú obehové čerpadlá ktoré zabezpečujú obeh medzi vonkajšou časťou tepelných čerpadiel a akumuláčnymi nádržami tepla a chladu. Na výstupnom potrubí z akumuláčnej nádrže tepla je osadený automatický odzdušňovací ventil a potrubie je vedené pod stropom do kombinovaného rozdeľovača, zberača kde na potrubí je osadený vypúšťací kohút, medziprírubová uzatváracia klapka a pripojený kombinovaný rozdeľovač, zberač pre vykurovanie. Na vratnom potrubí z kombinovaného rozdeľovača, zberača je osadená medziprírubová uzatváracia klapka, vypúšťací kohút, potrubie stúpne pod strop a je vedené k akumuláčnej nádrži tepla. Na výstupnom potrubí z akumuláčnej nádrže chladu je osadený automatický odzdušňovací ventil a potrubie je vedené pod stropom do kombinovaného rozdeľovača, zberača pre chladenie kde na potrubí je osadený vypúšťací kohút, medziprírubová uzatváracia klapka a pripojený kombinovaný rozdeľovač, zberač pre chladenie. Na vratnom potrubí z kombinovaného rozdeľovača, zberača je osadená medziprírubová uzatváracia klapka, vypúšťací kohút, potrubie stúpne pod strop a je vedené k akumuláčnej nádrži chladu.

Podrobnejší opis riešenia je v dokumentácii v Prílohe 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Porovnanie požiadaviek na vstupy

Vstupy v etape výstavby predstavujú materiálové a energetické vstupy na stavbu. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie ktorých prísun si zabezpečí zhotoviteľ stavby. Výstavba navrhovaného zámeru bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu.

Pri porovnaní s pomernou časťou objektu SO 029 Residential Area 5 možno predpokladať vstupy na realizáciu stavby vzhľadom na takmer identický rozsah stavby za rovnaké, alebo porovnateľné.

Pri porovnaní zásadných energetických vstupov je potreba pri zmene navrhovanej činnosti významne menšia. Nie je potrebné zásobovanie plynom.

III.2.3 Údaje o výstupoch

III.2.3.1 *Predpokladané výstupy počas výstavby*

Pri každej stavbe, bez ohľadu na to, či bude realizovaná podľa pôvodne hodnoteného riešenia alebo podľa predkladanej zmeny navrhovanej činnosti možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv je však lokálny a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Stavebné postupy si nevyžadujú takú technológiu, ktorá by spôsobila nebezpečie vzniku iných negatívnych dopadov na obyvateľov v existujúcich obytných zónach v etape výstavby.

Doprava materiálu na stavenisko bude po existujúcich dopravných trasách. Intenzita dopravy počas výstavby nebude predstavovať významnú zmenu ani z hľadiska súvisiaceho zaťaženia hlukom z dopravy.

Počas výstavby sa zvýši hluková hladina. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Zároveň do toho vstupuje aj poloha vykonávanej stavebnej činnosti v riešenom území.

Pre stavebnú činnosť možno uvažovať s orientačnými hodnotami jednotlivých strojov:

- *nákladné automobily* 87 - 89 dB(A)
- *zhutňovacie stroje* 83 - 86 dB(A)
- *nakladače zeminy* 86 - 89 dB(A)

Rozsah hladín hluku je určený výkonom daného stroja a jeho zaťažením. Nárast hlukovej hladiny pri nasadení viacerých strojov nemá lineárny aditívny charakter. Možno predpokladať, že pri nasadení viacerých strojov narastie hluková hladina na hodnotu 90 – 95 dB(A). Tento hluk sa nedá odcloniť protihlukovými opatreniami vzhľadom premenlivosť polohy nasadenia strojov a konfiguráciu terénu. Tým vzniká potreba ochrany exponovaných pracovníkov.

Pri realizácii inžinierskych sietí bude výkopová zemina, po uložení sietí, nahrnutá späť do rýh.

Počas výstavby vlastných objektov vzniknú odpady. V zmysle zákona o odpadoch je pôvodcom ten, na koho je vydané stavebné alebo demolačné povolenie. Pôvodca ďalej zodpovedá za správne zaradenie odpadu a za odovzdanie odpadu osobe oprávnenej nakladať s odpadom v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a teda tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Uprednostnené bude materiálové zhodnocovanie stavebných odpadov vznikajúcich počas výstavby (17 01 07) napr. prostredníctvom mobilného drviaceho zariadenia. Tie odpady, ktoré nie je možné zhodnotiť je potrebné zabezpečiť ich zneškodnenie v súlade so zákonom o odpadoch, t.j. na legálnom zariadení oprávnenej organizácie.

S odpadmi vznikajúcimi počas výstavby sa bude nakladať v súlade s §77 zákona o odpadoch. Vzniknuté odpady sa budú zhromažďovať v mieste ich vzniku vo vhodných nádobách (kontajneroch), primeraných druhu a množstvu zhromažďovaného odpadu max. 12 za sebou nasledujúcich mesiacov.

Bude vedená evidencia o skutočnom vzniku a nakladaní s odpadmi pre všetky odpady, ktoré vzniknú počas odstránenia stavby a nielen tých, ktoré sú vyšpecifikované v projektovej dokumentácii.

V zmysle zákona o odpadoch bude pôvodca tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Je reálny predpoklad, že podstatnú časť stavebných odpadov bude možné priamo využiť na stavbe, alebo ponúknuť inému na ďalšie využitie (tehly, betón, drevo...).

v stavebnom povolení. Iné významné výstupy v etape výstavby sa neočakávajú.

V etape výstavby možno predpokladať, že vzniknú odpady, ktoré možno zaradiť podľa Vyhlášky MŽP SR, ktorou sa ustanovuje Katalóg do skupiny 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií.

Dokumentácia počíta s tým, že počas výstavby to budú najmä tieto odpady:

V zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z., prílohy č.1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov a Zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, v znení neskorších predpisov sú odpady vznikajúce počas stavebných prác (výstavby) zatriedené:

Kód	Názov odpadu	Kategória odpadu	množstvo	spôsob nakladania
15	Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy inak nešpecifikované			
15 01	<i>Obaly vrátane odpadových obalov z triedeného zberu komunálnych odpadov</i>			
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,1 t	R5
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,1 t	R5
17	Stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkop. zeminy z kontaminovaných miest)			
17 01	<i>Betón, tehly, škridly, obkladový materiál a keramika</i>			
17 01 01	betón	O	3,5 t	R5
17 01 02	tehly	O	0,25 t	R5
17 02	<i>Drevo, sklo a plasty</i>			
17 02 01	drevo	O	0,15 t	R1
17 02 02	sklo	O	0,05 t	R5
17 02 03	plasty	O	0,15 t	R5
17 03	<i>Bitúmenové zmesi, uhoľný decht a dechtové výrobky</i>			
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O	0,35 t	R5
17 04	<i>Kovy (vrátane ich zliatin)</i>			
17 04 05	železo a oceľ	O	0,14 t	R4
17 04 07	zmiešané kovy	O	0,05 t	D1
17 04 11	káble iné ako uvedené 17 04 10	O	0,20 t	R4, D1
17 05	<i>Zemina (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných plôch), kamenivo a materiál z bagrovísk</i>			
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	2 600 m ³	D1
17 09	<i>Iné odpady zo stavieb a demolácií</i>			
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	2,00 t	D1
20	Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného zberu			
20 03	<i>Iné komunálne odpady</i>			
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	0,60 t	D1

Vznik nebezpečných odpadov t.j. stavebných sutí typu N počas výstavby sa nepredpokladá.

ZHODNOCOVANIE ODPADOV.

- R1 *Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.*
- R3 *Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov).*
- R4 *Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín.*
- R5 *Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov.*
- R6 *Regenerácia kyselín a zásad*
- R12 *Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11*
- R13 *Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12*
- TZ *Triedený zber odpadov likvidovaný napr. fy OLO a.s. BA alebo iným oprávneným subjektom*
- PZ *Pravidelný zber komunálneho odpadu likvidovaný napr. fy OLO a.s. BA*
- D1 *Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)*
- D10 *Spaľovanie na pevnine*

Zemina

Pred zahájením výstavby spôsobom a v rozsahu stanovenom projektantom príslušnej odbornej profesie dôjde k stiahnutiu krytu zeminy (ornica). Predmetná zemina buce priebežne odvážaná. Možnosť jej dočasného umiestnenia na stavenisku (jej časti) upresní ďalší stupeň projektovej prípravy. Výkopová zemina, vznikajúca pri realizácii základov a spodných stavieb bytových domov bude priebežne odvážaná zo staveniska na zemník, ktorého polohu určí realizátor prác, do zahájenia výstavby resp. na dopravné stavby Bratislavského resp. Trnavského kraja. Možnosť dočasného deponovania vo forme zemníkov v hraniciach staveniska upresní investor dodávateľovi do zahájenia prác. So zeminou bude nakladané i počas realizácie spevnených plôch a pri pokládke novonavrhaných I.S. Zemina z výkopov pre polozenie novonavrhaných prípojok I.S. bude použitá na spätný zásyp (nie obsyp) pokiaľ projektant príslušnej odbornej profesie nestanoví ináč. Zemina pre záverečné terenné a sadové úpravy bude zabezpečovaná dovozom (z dočasných zemníkov s ornicaou zriadených na stavenisku).

Výkopová zemina, vznikajúca pri realizácii spodnej stavby a základov bude využitá na terénne úpravy v priestore a okolí stavby.

V prípade, keby časť výkopovej zeminy bola kontaminovaná, jej zatriedenie by bolo 17 05 05 Výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky. Takáto by bola zneškodnená na príslušnej skládke odpadov.

So zeminou bude nakladané i počas realizácie spevnených plôch, komunikácie, pri pokládke novonavrhaných inžinierskych sietí. Zemina z výkopov pre polozenie novonavrhaných prípojok bude použitá na spätný zásyp.

Stavebné sute, vznikajúce počas výstavby sa budú priebežne odvážať na riadenú skládku s nekontaminovaným (O-ostatným) odpadom. Miesto skládky určí stavebný úrad.

Miesto odporúčanej skládky

Stavebné sute, vznikajúce počas výstavby navrhujeme priebežne odvážať na riadenú skládku s nekontaminovaným (O-ostatným) odpadom a to do lokality A.S.A Zohor. Vzdialenosť staveniska od riadenej skládky predstavuje cca 25,00 km.

Porovnanie výstupov počas výstavby

Je predpoklad, že pri realizácii objektov podľa zmeny navrhovanej činnosti, budú výstupy čo do druhu rovnaké. Možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Vzhľadom na

rovnaký objem stavebných prác, možno však dĺžku a intenzitu pôsobenia výstupov počas stavby očakávať rovnakú.

Odpady z hľadiska druhového zloženia budú v zásade rovnaké ako v pôvodne navrhovanom riešení. Množstvo odpadov z výstavby v porovnaní s pomernou časťou SO 029 bude menšie vzhľadom na aktuálne pracovné postupy, materiály a prísnejšiu legislatívu v oblasti nakladania s odpadmi ako v čase predkladania pôvodného návrhu.

Iné významné výstupy v etape výstavby sa neočakávajú.

III.2.3.2 Predpokladané výstupy počas prevádzky

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Pôvodne posudzované riešenie

Predpokladanými zdrojmi znečisťujúcich látok posudzovanej navrhovanej činnosti boli:

- vykurovanie objektov
- vonkajšie parkovisko,
- zvýšená intenzita dopravy na príjazdových komunikáciách k objektu
- náhradný zdroj elektrickej energie.

Objekty by boli vykurované vlastným zdrojom tepla. Teplo by bolo dodávané vo forme teplej vody o teplotnom spáde 80/60° C. V kotolni bolo uvažované s nízkotlakovými plynovými automatickými kotlovými jednotkami. Kotlové jednotky boli opatrené plynovou automatikou a havarijným a prevádzkovým termostatom. Vykurovací systém v kotolni bol zabezpečený expanznou nádobou EXPANZOMAT.

Plynová kotolňa by predstavovala stredný zdroj znečisťovania ovzdušia.

Líniovým zdrojom znečistenia by boli vozidlá zamestnancov, zákazníkov a nákladné automobily (NA) vykonávajúce zásobovanie areálu tovarom.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje z hľadiska zabezpečenia tepla zdroj znečisťovania ovzdušia. Na pokrytie potreby tepla a chladu pre objekt sú navrhnuté tepelné čerpadlá vzduch/voda.

V prípade výpadku elektrickej energie bude prevádzkový režim požiarno - technických zariadení umiestnených v stavbe bude zabezpečovať náhradný zdroj v rozvodni 1.NP.

Malým zdrojom znečisťovania ovzdušia zostáva automobilová doprava.

V porovnaní s pomernou časťou pôvodne navrhovaného objektu SO 029 je v novom návrhu rovnaký počet stojísk.

Porovnanie zdrojov znečisťovania ovzdušia

Zmenou navrhovanej činnosti v tejto etape teda nevzniknú iné zdroje znečisťovania ovzdušia. Vykurovanie objektov nebude predstavovať zdroj znečisťovania ovzdušia. Statická doprava sa nemení. Vďaka modernému spôsobu vykurovania objektu podľa zmeny navrhovanej činnosti bude táto predstavovať nižšiu záťaž z hľadiska znečisťovania ovzdušia.

Zdroje znečisťovania vôd

Pôvodne posudzované riešenie

Odvod splaškových vôd z objektu by zabezpečilo napojenie objektu na navrhovanú areálovú splaškovú kanalizáciu kanalizačnou prípojkou z PVC DN 150. Na konci prípojky by sa vybuodovala prefabrikovaná revízna kanalizačná šachta.

Areálová dažďová kanalizácia zo striech objektu a z príľahlých spevnených a zelených plôch objektu bola riešená samostatne, nezávisle od seba.

Dažďové vody zo striech objektu by boli napojené na areálovú dažďovú kanalizáciu prípojkami z PVC DN 150 – DN 200. Táto areálová dažďová kanalizácia by bola zaústená do retenčnej nádrže navrhovanej v severozápadnej časti areálu.

Dažďové vody z príľahlých parkovísk a ciest riešeného objektu mali byť odvádzané cez uličné vpusty potrubím areálovej dažďovej kanalizácie do otvorenej retenčnej nádrže umiestnenej juhovýchodne od plánovanej výstavby retailu. Táto nádrž by bola spoločná pre objekty SO03-SO013, SO15-SO17.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

Splaškové odpadové vody zo stavebného objektu budú odvádzané cez prípojku splaškovej kanalizácie do verejnej kanalizácie. Prípojka splaškovej kanalizácie, od miesta napojenia na verejnú kanalizáciu, po prvú kanalizačnú šachtu, je existujúca a je z materiálu PVC DN200 hladké dĺžky 14,45 m. Na prípojke je navrhnutá kanalizačná šachta priemeru 1000 mm. Od kanalizačnej šachty Š1 po objekt sú vedené areálové rozvody splaškovej kanalizácie, z materiálu PP SN10 D200x7,2 celkovej dĺžky 51,55 m. Na areálových rozvodoch budú umiestnené kanalizačné šachty priemeru DN1000, každých 50 m. Na povrchu budú viditeľné len poklopy kanalizačných šacht. Množstvo produkovaných splaškových vôd je totožné s potrebou pitnej vody.

Dažďová kanalizácia je rozdelená na dažďovú kanalizáciu zo spevnených plôch a dažďovú kanalizáciu zo striech. Dažďová kanalizácia zo spevnených plôch bude slúžiť na odvádzanie zrážkových vôd z novonavrhovanej areálovej komunikácie a parkovísk cez uličné vpuste. Jej trasa kopíruje trasu navrhovanej komunikácie. Dažďová kanalizácia zo spevnených plôch bude prečistená v odlučovači ropných látok Klartec so zbytkovým znečistením vyjadreným ukazovateľom NEL < 0,1 mg.l⁻¹ s dvojitou sorpciou. Odlučovač ropných látok bude osadený za detenčnou nádržou, z ktorej odtok je maximálne 1,65 l/s, preto je navrhnutý odlučovač ropných látok Klartec s veľkosťou 5 l/s. Do sútokovej šachty, ktorá je osadená pred detenčnou nádržou budú zaústené dažďové vody z komunikácie a zo strechy. Zo sútokovej šachty budú dažďové vody zaústené do detenčnej nádrže, kde na výtok bude osadený vírový regulátor odtoku s max. možným odtokom 1,65 l/s. V detenčnej nádrži budú osadené dve čerpadlá Grundfos, ktoré budú prečerpávať dažďovú vodu do existujúcej prípojky dažďovej kanalizácie, ktorá je dimenzie DN200. Dažďová kanalizácia zo spevnených plôch je navrhnutá z materiálu, PP MASTER SN 10 DN300 celkovej dĺžky 90,15 m. Prípojky z uličných vpustov budú napojené na areálovú kanalizáciu cez odbočky DN300/200/45°. Sú navrhnuté z materiálu PP SN10 DN200 hladké.

Dažďová kanalizácia zo striech je navrhnutá z materiálu PP MASTER SN 10 DN300 celkovej dĺžky 54,25 m. Dažďová voda zo striech bude zaústená do dažďovej kanalizácie cez dažďové zvody.

PREFABRIKOVANÉ KANALIZAČNÉ ŠACHTY sú navrhnuté v priamom úseku, v lomoch alebo na konci stôk. Sú navrhnuté priame, lomové a sútokové. Šachty sú navrhnuté z prefabrikovaného dna DN 1000, ktoré bude uložené na podkladovom betóne C8/10 hr. 0,10 m. Na prefabrikované dno sa uloží vstupný komín vytvorený zo šachtových skruží, šachtového kónusu, vyrovnávacieho prstenca a ukončený kanalizačným poklopom D400. Kanalizačné šachtové poklopy sú navrhnuté DN 600, poklopy v komunikácii budú s tmiacou vložkou. Vstup do šachty bude po kapsovom stúpadle a oceľových stúpadlách ø 25 mm s polyetylénovým nástrekom. Na vstupe a výstupe z kanalizačnej šachty budú inštalované šachtové prechodky z PP systému. V prípade že, hladina podzemnej vody môže vystúpiť nad úroveň dna stoky, treba prefabrikovaný vstupný komín obetónovať vrstvou

vodostavebného betónu C16/20 na hrúbku 0,15 m. Šachty sa z vonkajšej strany natrú ochranným náterom.

ODLUČOVAČE ROPNÝCH LÁTOK na základe hydrotechnických výpočtov o množstve dažďových vôd zo spevnených plôch a parkovísk sú navrhnuté odlučovače ropných látok. Základné technologické parametre ORL sú navrhované v súlade s prEN 858, DIN 1999, STN 75 6551. Dodávateľom a výrobcom je firma Klartec, s.r.o. Trnava. Navrhnutý ORL patrí svojim účelom a konštrukciou do kategórie „Zariadenia na úpravu a čistenie vôd“. Sú určené na zachytenie a odlúčenie ľahkých kvapalín, najmä voľných ropných látok zo znečistených vôd. Odlučovače RL budú so zbytkovým znečistením vyjadrený ukazovateľom NEL < 0,1 mg.l⁻¹ s dvojistou sorpciou. Prístup k filtru bude možný cez vstupný komín, vytvorený zo šachtových skruží a uzavretý liatinovým poklopom.

RETENČNÁ DAŽĎOVÁ NÁDRŽ je prefabrikovaná železobetónová podzemná nádrž obdĺžnikového pôdorysu. Je vytvorená postupným montovaním jednotlivých segmentov a to dvoch uzatváracích koncových dielov a rámových stredových dielov. Nádrž je staticky navrhnutá na vztlak podzemnej vody až do úrovne stropnej časti nádrže pri zásype zeminou s výškou min. 0,6 m.

Podrobnejší opis riešenia je v Prílohe 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Porovnanie zdrojov znečisťovania vôd

Spôsob nakladania s odpadovými vodami sa v zásade nemení. Odkanalizovania riešeného územia je navrhnutý delenou kanalizáciou - splaškovou a kanalizáciou dažďovou. Splaškové vody budú v konečnom dôsledku prečistené v čistiarni odpadových vôd Devínska Nová Ves.

Nakladanie s odpadmi

Pôvodne posudzované riešenie

Predpoklad vzniku odpadov vychádzal z charakteru objektov. Rozhodujúce odpady by boli charakteru obalových materiálov a komunálneho odpadu. Odpady by boli zhromažďované podľa druhov vo vhodných nádobách. Pre ukladanie zmesového komunálneho odpadu boli na vyhradených plochách kontajnery s objemom 1,1 m³.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti

V pôvodne navrhovanej činnosti sa predpokladalo, že najväčší objem odpadov bude z obalov a len čiastočne odpady komunálneho charakteru.

V zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. č. 365/2015 Z.z., prílohy č.1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov možno odpady vznikajúce prevádzkou (užívaním) priestorov zatriediť:

Číslo Druh odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadov	Doporučené zhodnocovanie a likvidácia
20	Komunálne odpady		
20 01	Separovane zbierané zložky komunálnych odpadov		
20 01 01	Papier a lepenka	0	R13/R3
20 01 02	Sklo	0	R5
20 01 11	Textílie	0	D10/R1(PZ)
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zari. iné ako 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	0	R4/R5
20 02	Odpady zo záhrad a z parkov		
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	0	D1
20 03	Iné komunálne odpady		
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	D10/R1(PZ)
			<i>Nebezpečné (N) Ostatné (O).</i>

V zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z., prílohy č.1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov možno odpady vznikajúce prevádzkou (užívaním) priestorov zrealizovaných bytových domov zatriediť:

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadov	Doporučené zhodnocovanie a likvidácia
13	Odpady z olejov a kvapalných palív		
13 05	Odpady z odlučovačov oleja z vody		
13 05 02	Kaly z odlučovačov oleja z vody	N	R12/D1
13 05 06	Olej z odlučovačov oleja z vody	N	R12/D1

Kódy nakladania s odpadmi podľa príloh č. 1 a 2 k zákonu č. 79/2015 Z.z. o odpadoch pre:
ZHODNOCOVANIE ODPADOV

R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom;

R3 Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov); (*)

R4 Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín;

R5 Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov; (**)

R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11; (***)

R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku). (****)

Poznámky:

(*) Patrí sem aj splyňovanie a pyrolýza využívajúce zložky ako chemické látky.

(**) Patrí sem aj čistenie pôdy, ktorého výsledkom je jej obnova, a recyklácia anorganických stavebných materiálov.

(***) Ak neexistuje iný vhodný R-kód, môžu sem patriť predbežné činnosti pred zhodnocovaním vrátane predbežnej úpravy, okrem iného napríklad rozoberanie, triedenie, drvenie, stláčanie, peletizácia, sušenie, šrotovanie, kondicionovanie, opätovné balenie, triedenie, miešanie a zmiešavanie pred podrobením sa ktorejkoľvek z činností R1 až R11.

(****) (§ 3 ods. 5)

ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOV

D1 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov).

Predpokladané množstvo komunálnych odpadov bude asi 15 ton /ročne.

(min. 3-4ks kontajnerov pri výmene 1 x do týždňa)

Predpokladaná vyťažiteľnosť: 35,00 %

Uskladňovanie kom. odpadov: do typizovaných kontajnerov na kom. odpad

Zneškodňovanie komunálnych odpadov

a, Nekontaminovaný (0 - ostatný) komunálny odpad bude odvážať zo zákona oprávnená organizácia napr. OLO, a. s. Bratislava resp. ASA Bratislava, na riadenú skládku, ktorej polohu upresní, v Zmluve o dielo, likvidátor so správcovskou organizáciou resp. odvozom do zariadení Zberných surovín a Zberných dvorov (pri dodržaní podmienky zabezpečenia separácie pri zhromažďovaní komunálneho odpadu).

b, Kontaminovaný (N - nebezpečný) komunálny odpad bude odvážať zo zákona spôsobilá organizácia na likvidáciu resp. dekontamináciu na požiadanie majiteľa alebo správcu objektov.

Porovnanie nakladania s odpadmi

Pri nakladaní s odpadmi v súčasnosti platia ustanovenia zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a vyhlášok MŽP SR č. 365/2015 Z.z., 366/2015 Z.z. a 371/2015 Z.z. Na území hlavného mesta SR upravuje podrobnosti v oblasti nakladania s odpadmi všeobecne záväzné opatrenie č. 1/2017.

Nakladanie s odpadmi a druhy odpadov sa aj po zmene navrhovanej činnosti v zásade nezmení. Možno predpokladať, že sa čiastočne zmení produkcia, teda druh a množstvo

rozhodujúcich druhov odpadov najmä vzhľadom na vyššie požiadavky súčasnej legislatívy na nakladanie a zhodnocovanie odpadov.

Posúdenie vplyvu hluku a vplyvov na presvetlenie a preslnenie objektov

V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie bola ako podkladová štúdia pre vyhotovenie Správy o hodnotení vypracovaná samostatná akustická štúdia, zaoberajúca sa hodnotením zmien hlukových pomerov po výstavbe objektu. Rozhodujúcim zdrojom hluku je doprava.

Zmenou navrhovanej činnosti sa, z pohľadu ovplyvňovania obyvateľstva, resp. návštevníkov hlukom, situácia nezmení.

Ekvivalentné hladiny hluku podľa vyhlášky MZ SR o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií č. 549/2007 Z.z. sú posudzované v samostatnom dokumente Hluková štúdia, ktorý tvorí prílohu k dokumentácii.

Hluková štúdia uvádza, že v danom území dochádza k prekročeniu prípustných hodnôt podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. hluku z dopravy. Je ale možné získať súhlasné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva ak sa zabezpečia opatrenia. Obvodový plášť bude navrhnutý tak, aby boli splnené požiadavky príslušných noriem a vyhlášky v časti vnútorné prostredie.

Na streche objektu budú osadené technické zariadenia, ktoré počas prevádzky sú štandardne zdrojom hluku. Jedná sa o tepelné čerpadlá, vonkajšie VZT jednotky a požiarne ventilátory. Najvýznamnejším zdrojom hluku sú tepelné čerpadlá, ktoré počas maximálnej prevádzky majú akustický výkon zdroja 87 dB. Nakoľko sa najbližšia chránená, obytná budova nachádza vo vzdialenosti cca 60 m, je nutné zabezpečiť aby pred fasádou danej obytnej budovy boli splnené požiadavky Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z. na denné, ako aj nočné limity. V rámci riešenia redukcie vplyvu na okolité budovy sa počíta s bežnými technickými opatreniami vo forme protihlukovej kapotáže zariadení (protihlukových boxov) resp. protihlukových zásten. Konkrétny návrh (poloha, výška a typ materiálu) bude riešený v ďalších stupňoch PD (DSP, RP).

Súčasťou hodnotenia vplyvov je svetelnotechnické posúdenie, v ktorom je podrobne vyhodnotené denné osvetlenie a preslnenie projektovaných priestorov, ako aj vplyv na dennú osvetlenosť v miestnostiach dotknutých okolitých budov v zmysle STN 73 4301, STN 73 0580.

Navrhovaná hmota objektu vo vzťahu k okolitej zástavbe z hľadiska zhoršenia denného osvetlenia a oslnenia v dotknutých obytných priestoroch v susedných objektoch vyhovuje. Priestory kancelárskych jednotiek v objekte budú mať dostatočné prirodzené aj umelé osvetlenie. Posúdenie stavu je riešené v samostatnej časti dokumentácie.

Uvedené štúdie sú súčasťou predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a sú v plnom znení v Prílohe č. 4 predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Porovnanie údajov o výstupoch

Počas výstavby možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv je však lokálny a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Počas výstavby vzniknú odpady, ktoré možno zaradiť podľa Vyhlášky MŽP SR, ktorou sa ustanovuje Katalóg do skupiny 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií. Je reálny predpoklad, že podstatnú časť stavebných odpadov bude možné priamo využiť na stavbe, alebo ponúknuť inému na ďalšie využitie (betón, drevo...).

Iné významné výstupy v etape výstavby sa neočakávajú.

V etape prevádzky sú rozhodujúcimi výstupmi:

- zdroje znečisťovania ovzdušia
- zdroje znečisťovania vôd
- odpady
- hluk

Zdroje znečisťovania ovzdušia sa, čo do druhu, v zásade menia. Vykurovanie nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia. Z toho vyplýva aj výrazne nižší predpokladaný vplyv na ovzdušie.

Parkovanie, náhradný zdroj elektrickej energie a zvýšená intenzita dopravy zostáva rovnako ako v pôvodnom návrhu zdrojom znečisťovania ovzdušia. Potreba tepla je v navrhovanej zmene významne nižšia v porovnaní s pôvodným návrhom. Zmenou navrhovanej činnosti nevzniknú iné nové zdroje znečisťovania ovzdušia. Doprava ako zdroj znečisťovania ovzdušia je v celom polyfunkčom území významne nižšia v porovnaní s pôvodným návrhom. Lokálne pri porovnaní so statickou dopravou spojenou s návrhom je lokálna potreba počtu stojísk rovnaká.

Zdrojom znečisťovania vôd bude odvod splaškových odpadových vôd od zariadení predmetov do areálovej splaškovej kanalizácie. Splaškové odpadové vody zo sociálnych zariadení budú odvádzané priamo do kanalizačných zberačov. Dažďové vody budú odvádzané cez príslušné komunikácie, po prečistení, do retenčnej nádrže.

Pri porovnaní s objektmi Residential Area, vzhľadom na porovnateľný objem stavby, je možné predpokladať aj porovnateľné množstvo splaškových vôd.

Nakladanie s odpadmi a druhy odpadov sa aj po zmene navrhovanej činnosti v zásade nezmení.

Zmenou navrhovanej činnosti sa, z pohľadu ovplyvňovania obyvateľstva, resp. návštevníkov hlukom, situácia nezmení.

III.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Navrhovaná zmena činnosti je súčasťou Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava, ktorá predstavuje výstavbu rozsiahleho komplexu objektov pre obchod, služby, administratívu, občiansku vybavenosť a bývanie. Povinné hodnotenie Polyfunkčného územia Lamačská brána bolo ukončené Záverečným stanoviskom MŽP SR č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008.

Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

Na úpravy pozemkov, dopravnú infraštruktúru územia, komunikácie a spevnené plochy, mosty a ostatné objekty pre dopravu, vodohospodárske objekty, vonkajšie NN rozvody a verejné osvetlenie, rozvod plynu a telekomunikačné objekty bolo Mestskou časťou Bratislava – Rača, vydané Územné rozhodnutie č. SÚ-2920/254/2010/PR zo dňa 15.3. 2010.

Postupne sú pripravované aj ďalšie objekty Polyfunkčného územia Lamačská brána. Generálny investor Bratislavy, v liste č. 173/2010/213 zo dňa 22.2.2010 informoval, že pre stavbu miestnej komunikácie II. triedy D25 – Predĺženie Eisnerovej na II/505 v Devínskej

Novej Vsi bolo vydané MČ Devínska Nová Ves rozhodnutie o umiestnení stavby pod č. DNV 2007-05/1112/UR/1/PL zo dňa 26.2.2007. Platnosť bola predĺžená do 17.4.2011.

Na Stavbu A1: Príprava územia Devínska Nová Ves, Lamač – I. etapa – 1.časť bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-2920/254/2010/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.4.2010 ako aj právoplatné stavebné povolenia pod číslami DNV 2010/359/KOM/4/PL, ZPS/2010/02968/ZRE/IV-3055, DNV 2010/358/G/15/PL a právoplatné kolaudačné rozhodnutia pod číslami DNV 2010/1075/KOM/PU/5/PL, ZPS/2010/06369/ZRE/IV-3136, DNV 2010/1176/H/25/PL

Na Stavbu A2: Príprava územia Devínska Nová Ves, Lamač – I. etapa – 2.časť bolo vydanie územné rozhodnutie pod číslom SÚ-2920/254/2010/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.4.2010, časť objektov zo stavby A2 majú aj právoplatné stavebné povolenie pod číslom: SÚ-11123/3057/2010/PR s následným kolaudačným rozhodnutím pod číslom SÚ-11123/3057/2010/PR

Na Stavbu D (časť A): Úprava cesty II/505, okružné križovatky OK1 A OK2 - časť A bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom DNV 2009/705/UR/18/PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.1.2010, časť objektov zo stavby má vydané aj právoplatné stavebné povolenia pod číslom B/2010/04794-1/LBO a boli aj následne skolaudované pod číslom B/2010/08691/LBO

Na Stavbu D (časť B): Úprava cesty II/505, okružné križovatky OK1 A OK2 - časť B bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom DNV 2009/705/UR/23/PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.1.2010

Na Stavbu D (časť C): Úprava cesty II/505, okružné križovatky OK1 A OK2 - časť C bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom DNV 2009/705/UR/23/PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.1.2010

Na Stavbu Dočasná svetelná signalizácia križovatky Agátová a cesty II/505 bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom DNV 2009/705/UR/23/PL, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.1.2010

Na Stavbu E: Predĺženie verejného vodovodu Dúbravka bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na Stavbu F1: Energetické zabezpečenie v území Devínska Nová Ves, Lamač – distribučné rozvody 22kV a trafostanice – 1. Časť bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na Stavbu F2: Energetické zabezpečenie v území Devínska Nová Ves, Lamač – distribučné rozvody 22kV a trafostanice – 2. Časť bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na Stavbu F3: Energetické zabezpečenie v území Devínska Nová Ves, Lamač – distribučné rozvody 22kV a trafostanice – 3. Časť, bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010, následne stavebné povolenie pod číslom DNV 2010/358/G/15/PL a kolaudačné rozhodnutie pod číslom DNV 2010/1176/H/25/PL

Na Stavbu F4: Energetické zabezpečenie v území Devínska Nová Ves, Lamač – distribučné rozvody 22kV a trafostanice – 4. Časť bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na Stavbu G1: Úprava cesty II/505 a I/2 s napojením na MÚK Lamač – časť 1 bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na Stavbu G2: Úprava cesty II/505 a I/2 s napojením na MÚK Lamač – časť 2 bolo vydané územné rozhodnutie pod číslom SÚ-13547/2376/2009/PR, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.3.2010

Na stavbu Shopping Mall Príprava bolo príslušným stavebným úradom, Mestskou časťou Bratislava Lamač, vydané rozhodnutie o umiestnení stavby č. L2010- 09/680/UR/4/PL zo dňa 25.6.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8.2010.

Hodnotenie zdravotných rizík

Riziká počas výstavby

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude riadiť predovšetkým stavebnými a technologickými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce – stavebné práce, výškové práce, práca s plynovými, elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti.

V etape výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Preto k čiastočnému narušeniu pohody a kvality života príde v etape realizácie najmä hlukom, prachom a emisiami z dopravy. Toto narušenie bude len lokálne - dopravné trasy, stavenisko. Tento dopad nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov.

Priame zdravotné riziká vznikajú v etape výstavby len v súvislosti s vlastnou stavebnou činnosťou. Jedná sa predovšetkým o nebezpečie úrazu pri doprave a manipulácii s materiálom, pri stavebných, najmä výškových prácach, pri práci s elektrickými zariadeniami, a pod. Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom k tomu, že realizácia investičného zámeru bude len vo vyhradenom priestore, nemôžu vzniknúť reálne zdravotné riziká ani iné dôsledky na obyvateľstvo.

Pri prevádzke, údržbe a oprave zariadení a rozvodov je potrebné dodržať ustanovenia príslušných noriem a bezpečnostných predpisov a vyhlášok pre rozvody jednotlivých médií.

Riziká počas prevádzky

Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky treba analyzovať bezpečnostný systém prevádzky. Z neho vyplýva riziko dlhodobého vypadnutia elektrického prúdu, dlhodobého vypadnutia prívodu energetického zdroja. Je to však riziko minimálne a z hľadiska vplyvov na životné prostredie krátkodobé a zanedbateľné.

Navrhovateľ zámeru neplánuje využitie parkoviska pre odstavenie vozidiel dopravujúce látky škodiace vodám, jedy, chemikálie, výbušniny, resp. iné látky s nebezpečnými, alebo rizikovými vlastnosťami. Touto skutočnosťou sa riziko havárií výrazne znižuje. Možným rizikom znečistenia je tiež znečistenie povrchu únikom ropných látok na parkovisku. Tento scenár je minimalizovaný technickými opatreniami.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy zariadení. Riziká sú spojené s prevádzkou vlastných zariadení. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Všetky používané zariadenia musia byť ale konštruované tak, aby nemohlo prísť k priamemu ohrozeniu života, alebo zdravia pracovníkov.

S poruchami zariadení a havarijnými stavmi nie sú spojené prípadné zdravotné riziká, ktoré by znášali obyvatelia. S týmito rizikami sa počíta už pri konštrukcii zariadení. Súčasné požiadavky na zariadenia sú také, že systémy na vznik havarijného stavu spojeného s poruchou na vlastnom technickom zariadení alebo na prívodoch reagujú automaticky.

Vzhľadom na charakter činnosti, pracovné postupy a materiálové vstupy a výstupy z činnosti negatívny dopad na obyvateľov nemôže nastať ani pri manipulácii a preprave odpadu.

Nakladanie s odpadmi v celom procese bude smerovať k tomu, aby z prepravy, skladovania, úpravy a vlastného zneškodňovania odpadov, nevznikli účinky ktoré by mohli narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov.

Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne.

Priamo vlastná prevádzka nesmie narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Najvýznamnejším rizikom počas prevádzky je riziko požiaru. V dokumentácii pre územné rozhodnutie je samostatná časť, ktorá zhodnotí riešenie protipožiarneho zabezpečenia.

III.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolením, ktoré bude potrebné pre realizáciu zmeny navrhovanej činnosti je územné rozhodnutie o umiestnení stavby v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (*stavebný zákon*) v znení neskorších predpisov. Následne sa stavby podľa §48 stavebného zákona budú uskutočňovať v súlade s overeným projektom a stavebným povolením a musia spĺňať základné požiadavky na stavby.

Stavebným úradom podľa zákona č. 103/2003 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. (117, ods. 1) je obec. Zákon č. 364 z 13.mája 2004 o vodách určuje, že špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie.

III.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v Prílohe č. 13 uvádza zoznam činností podliehajúcich medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice. Navrhovaná činnosť nie je uvedená v Prílohe č. 13 a nie je umiestnením, charakterom ani rozsahom taká, aby jej vplyv na životné prostredie mohol presahovať štátne hranice.

III.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Reliéf a horninové prostredie

Podľa geomorfologického členenia Mazúr – Lukniš (Atlas krajiny SR, 2002) patrí záujmové územie do celku Malé Karpaty, podcelku Pezinské Karpaty a Devínske Karpaty (Lamačská brána).

Z geomorfologického hľadiska je územie súčasťou Bratislavského masívu, ktorý je súčasťou Malých Karpát. Pohorie má charakter megaantiklinálnej hráste pretiahnutej v SV – JZ smere. Najstarším komplexom hornín, ktorý buduje bratislavský masív je kryštalinikum, ktoré z prevažnej časti budujú postkinematické granitoidy. Na viacerých miestach najmä v oblasti severozápadne od Bratislavy vytvárajú depresie neogénne sedimenty, ktoré sa hlboko vkladajú do oblasti granitoidov. V oblasti Lamača sa tak vytvorila tzv. Lamačská priekopa, ktorá predstavuje priekopovú prepadlinu ohraničenú zlomami a vyplnenú neogénnymi sedimentami.

Záujmové územie patrí do Devínskych Karpát a Lamačskej brány. Na geologickej stavbe širšieho územia sa podieľajú okrajovo granitoidné horniny bratislavského masívu (paleozoikum), sedimentárne horniny neogénneho veku a pokryvné sedimenty kvartéru.

Z inžiniersko-geologického hľadiska spadá územie do regiónu tektonických depresí, subregiónu s neogénnym podkladom. Skúmané územie patrí do tzv. Lamačskej depresie. V rámci inžinierskogeologického rajónovania, je s ohľadom na genézu a litologické typy, územie rozčlenené na rajóny nížinných tokov (Fn), deluviálnych sedimentov (D) a štrkovitých sedimentov (Ng). Kvartérne sedimenty sú zastúpené rajónom náplavov nížinných tokov Fn a rajónom deluviálnych sedimentov D. Neogénne sedimenty sú reprezentované rajónom štrkovitých sedimentov Ng.

Geologický profil skúmaného územia je tvorený kvartérnymi fluviaálnymi sedimentami Dúbravského a Veľkolúckeho potoka (prevažne materiál preplaveného neogénneho podložia) s premenlivým podielom ílovitej, piesčitej a štrkovitej frakcie. Kvartérne sedimenty mocnosti 5 – 6 m pokrývajú mohutné, niekoľko sto metrové súvrstvie neogénnych usadenín.

Povrchová vrstva mocnosti 0,80m p.t (V-1) až 1,70m p.t (V-2) je reprezentovaná navážkou charakteru zmesi hlinitého piesku s prímiesou drobných valúnov štrku, priemeru 1 – 3 cm, v mieste trávnik je povrch navážky rekultivovaný (slabohumózný piesok s prímiesou hliny).

Pod navážkou sú usadené ílovité piesky (S5) zrnitostne klasifikované ako piesok ílovitý S5-SC (konzistencia tuhá až pevná). Kvartérne piesky sú až kypré, resp. tuhej konzistencie, preto odporúčame zakladať hlbšie (pod tieto kypré a menej únosné polohy). Optimálne by bolo zakladanie do vrstvy neogénech písčitých siltov, tvrdej konzistencie cca do 6 m p.t. Fluviaálne kvartérne súvrstvie bolo vrtnými prácami zistené do hĺbky 5,2 – 5,9 m p.t. – kvartér.

Pod kvartérnym fluviaálnym pokryvom sedimentovalo niekoľko sto metrové súvrstvie neogénnych usadenín. Do hĺbky 8 m p.t. boli charakteru tmavo šedých siltov písčitých F3 MS s drobnými vápnitými zrnkami, dobre konsolidované, uľahlé, tvrdé, prakticky nepriepustné. Polohy a preplástky s vyšším obsahom ílovitej frakcie prislúchajú granulometricky k triede F4 CS.

Záujmové územie sa v zmysle STN 73 0036 príloha A2 "seizmotektonická mapa Slovenska" nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 7° makroseizmickej aktivity stupnice MSK-64. Poloha najbližšieho epicentra podľa STN 73 036 príloha A1 "Mapa epicentier zemetrasení" sa nachádza v oblasti Bratislavy. Do roku 1870 boli tu evidované zemetrasenia s intenzitou 2,9-4,5^o MSK-64. Po roku 1870 sú tu evidované zemetrasenia s intenzitou do 4,0^o MSK-64.

V rámci prípravných prác Polyfunkčného územia Lamačská brána bol vypracovaný predbežný geologický prieskum a následne podrobný inžiniersko-geologický prieskum, ktorý bol súčasťou správy o hodnotení v rámci procesu povinného hodnotenia.

Inžiniersko-geologický prieskum lokality

Na základe objednávky investora bola vypracovaná Záverečná správa z inžinierskogeologického prieskumu, číslo geologickej úlohy: 48099171-016-0679, archívne číslo: 572, november 2016. Vykonaťel geologických prác: EKOGEOS-SK s.r.o., Gavlovičova 4, 831 03 Bratislava.

Neogénne sedimenty sú v záujmovom území zastúpené v prevažnej miere zeminami charakteru pieskov ílovitých, ojedinele pieskov s prímiesou jemnozrnnej zeminy s premenlivým obsahom rôzne zvetraných (rozložených až zvetraných), slabo až stredne opracovaných valúnov až balvanov granitoidných hornín. V miestach so zvýšeným obsahom klastickej frakcie zeminy nadobúdajú charakter štrkovitých zemín (štrkov ílovitých, štrkov s prímiesou jemnozrnnej zeminy). V neogénnom súvrství boli zistené aj polohy jemnozrných zemín, ktoré sú zastúpené v prevažnej miere ílmi písčitými s pevnou až tvrdou

konzistenciou, miestami s obsahom klastickej frakcie. Piesčité a štrkovité sedimenty neogénu sú stredne uľahnuté až uľahnuté, ale vyskytujú sa aj polohy veľmi uľahnuté až stmelené. Na základe výsledkov vlastných prieskumných prác a regionálnej preskúmanosti územia predpokladáme aj možný výskyt polôh poloskálného charakteru vo forme konglomerátov a pieskocov. Priestorové rozšírenie popisovaných litologických typov zemín v skúmanom území je veľmi premenlivé, preto nebolo možné jednoznačne vyčleniť ich súvislé polohy väčšieho plošného rozšírenia.

Hladina podzemnej vody v záujmovom území bola zistená vo väčšine realizovaných vrtoch (až na vrty 2E.C.01, 2E.C.02, 2E.C.03, 2E.B.01, 2E.B.02 a 1E.C.01), pričom jej výskyt bol viazaný na polohy kvartérnych deluviálnych sedimentov (vrty 2E.A.03 a 2E.B.02) a polohy neogénnych konglomerátov granitov v rôznom stupni zvetrania, vyskytujúcich sa v záujmovom území (vrty 2E.C.06, 2E.A.01, 2E.A.04, 1E.A.01, 1E.A.02, 1E.A.03, 1E.B.01, 1E.C.02 a 1E.C.06). Prítoky podzemnej vody boli zistené podľa situovania sond v teréne v hĺbkach od 3,0 m do 6,5 až 7,0 m p.t.

Ustálené hladiny podzemnej vody po 24. hodinách boli na úrovni 1,00 až 5,50 m p.t., t.j. 157,10 až 164,14 m n.m. Aj keď bola podzemná voda zistená temer vo všetkých prieskumných vrtoch (nebola zistená v SZ časti skúmaného územia), nemožno hovoriť o súvislejšej hladine podzemnej vody, pretože táto prúdi v rôznych hĺbkach „privilegovanými“ vrstvami o mocnosti len niekoľko centimetrov, resp. desiatok centimetrov. Na režime podzemných vôd sa podieľajú hlavne atmosférické zrážky. Na režim podzemných vôd na východnom okraji záujmového územia môže vplývať aj povrchový tok Dúbravského potoka. Zistené hladiny podzemnej vody boli uskutočňované v období s menšími zrážkovými úhrnmi, preto po obdobiach s dlhodobými vysokými zrážkovými úhrnmi bude nutné uvažovať s prítokom podzemnej vody v horninovom prostredí kvartéru a najvrchnejších polôh neogénu aj z vyšších častí územia, pričom ustálené hladiny podzemnej vody môžu byť aj o 1,0 m vyššie ako boli zistené počas realizácie prieskumu. Preto bude nutné pri projektovaní stavebných objektov pod úroveň terénu hlavne v nižšie položených častiach územia uvažovať s odvedením podzemnej vody mimo stavby, resp. ochranou objektov pred tlakovou vodou vhodnými technickými prostriedkami (tesniace steny, drenážne systémy...).

V záujmovom území boli prieskumnými prácami overené iba zeminy *nevhodné* na vsakovanie vôd (veľmi uľahnuté až stmelené štrky a piesky s vysokým obsahom jemnozrnnej frakcie), preto v záujmovom území *nie sú vytvorené vhodné* podmienky na vsakovanie zrážkových vôd do prírodného horninového prostredia. V prípade návrhu riešenia vsakovania vôd z povrchového odtoku do horninového prostredia sa javí ako najvhodnejšie plošné vsakovanie prostredníctvom veľkoplošných vsakovacích blokov. Zrážky by sa akumulovali prostredníctvom vhodne dimenzovanej retenčnej nádrže, odkiaľ by sa postupne prostredníctvom vsakovacích blokov veľmi pomaly vsakovali do horninového prostredia. Ako vhodné sa nám javí využívať vo vegetačnom období akumulovanú zrážkovú vodu na závlahy. Ak však bude projektant trvať na vsakovaní vôd z povrchového odtoku do horninového prostredia, na vsakovanie sú relatívne najvhodnejšie kypré a stredne uľahnuté piesčité sedimenty zistené na niektorých častiach územia do hĺbky 2,5 až 3,5 m. Presné miesta na vsakovanie v území nie je možné definovať, nakoľko miera uľahnutosti a stmelenia zemín v území sa lokálne veľmi mení. Koeficient filtrácie uvedené zeminy udávame nasledovný:

- štrky s prímiesou jemnozrnnej zeminy	- $k_f = 5 \cdot 10^{-7} \text{ m.s}^{-1}$
- piesky s prímiesou jemnozrnnej zeminy	- $k_f = 1 \cdot 10^{-7} \text{ m.s}^{-1}$
- piesky ílovité	- $k_f = 9 \cdot 10^{-8} \text{ m.s}^{-1}$

Pri vsakovaní vôd z povrchového odtoku do horninového prostredia vzhľadom na veľmi nízku priepustnosť a storativitu horninového prostredia bude dochádzať rýchlo ku kumulovanej saturácii horninového prostredia vodou v miestach vsaku, čo môže negatívne ovplyvniť okolité stavby.

Vzhľadom na nevhodné podmienky na vsakovanie vôd z povrchového odtoku a značnú zastavanosť územia nie možné doporučiť vhodné miesta na umiestnenie vsakovacích objektov ani ich minimálnu vzdialenosť od projektovaných objektov. V prípade realizácie vsakovacích objektov, treba ich umiestnenie situovať do najnižších častí územia.

V záujmovom území *neboli* prieskumnými prácami zistené vhodné hydrogeologické podmienky na zabezpečenie vodného zdroja (studne) pre potreby závlah a pod. z kvartérnych a vrchých neogénnych zvodnených horizontov. Ako najperspektívnejšie na získanie vodného zdroja pre potreby závlah sa nám javí overenie zvodnenia hlbších neogénnych, resp. mezozoických až paleozoických hornín vrtom o predbežnej hĺbke asi 150 m.

Podzemná voda za daných hydrogeologických podmienkach slabo agresívne chemické prostredie (XA1) voči betónu, a môže vytvárať vysoko agresívne prostredie na oceľ.

Zeminy vyskytujúce sa v záujmovom území v zmysle STN 73 3050 zaraďujeme do 1. až 5. triedy ťažiteľnosti.

V zmysle vykonaného radónového prieskumu plochu zájmového územia klasifikujeme ako *územie so stredným až vysokým radónovým rizikom* ($10,00 \text{ kBq.m-3} < av < 70,00 \text{ kBq.m-3}$), z čoho vyplýva, že *je potrebné realizovať* ozdravné protiradónové opatrenia týkajúce sa zníženia radiačnej záťaže, ktoré je potrebné zároveň zahrnúť do projektovej dokumentácie stavby (STN 730601).

Všetky stavebné objekty je možné založiť plošne pomocou plošných základových dosiek, základových roštov, alebo plošných základových pätičiek.

Vzhľadom na charakter piesčito ílovitých, až štrkovitých zemín tvoriacich základové škáry a aktívne hĺbky podložia, bude podložie reagovať na postupné priťažovanie okamžite. Preto časovo náročné dosadenie podložia – charakteristické pre jemnozrnné ílovité zeminy – v daných geologických pomeroch neočakávame.

V okolí objektov 1E.B a 2E.A sa hladina podzemnej vody nachádza cca 30 až 50 cm-ov pod úrovňou základovej škáry, preto je potrebné objekt založiť pomocou základovej dosky s obvodovou drenážou.

V zmysle tabuľky 3.1 STN EN 1998-1 a na základe výsledkov dynamických penetračných skúšok podložie zaraďujeme do kategórie: B-C, pre ktoré v zmysle tabuľky NB.5.1. udávame súčiniteľ podložia S a hraničné periódy podložia (TB, TC, TD) pre spektrum horizontálnej pružnej seizmickej odozvy pre územie Slovenska nasledovne: :

STN EN 1998-1/NA aj STN 73 0036 Kategória a maximum pomerného spektra S TB (s) TC (s) TD (s) B 2,42 1,1 0,11 0,64 2,0 C 2,50 1,25 0,125 1,00 3,0

V zmysle tabuľky 4.3 STN EN 1998-1 budovy zaraďujeme do II. - triedy významnosti, ako obyčajné budovy ktoré nepatria do iných kategórií s hodnotou súčiniteľa významnosti: $g_l=1$

V zmysle článku NA.2.6 STN EN 1998-1/NA a článku 3.2.1. STN EN 1998-1 referenčné špičkové zrýchlenie sa určuje podľa máp seizmických oblastí z STN 73 0036.:

Podľa Seizmicko-tektonickej mapy Slovenska (príloha A.2 STN 73 0036) zájmové územie sa nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 7 makroseizmickkej aktivity MSK-64 stupnice. Podľa STN 73 0036 strana 15, obrázok 1 "Zdrojové oblasti seizmického rizika" sa zájmové územie nachádza v oblasti 4. Tejto oblasti je v článku 4.1.2.3.1. vyššie uvedenej normy priradená hodnota *základného seizmického zrýchlenia* $a_r= 0,3 \text{ m.s}^{-2}$.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska záujmové územie patrí do teplej klimatickej oblasti s priemerným počtom letných dní (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C) za rok 50 a viac, okrsku teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou (T6). Podľa meteorologickej stanice Bratislava – Mlynská dolina sa priemerná ročná teplota v záujmovej oblasti za uvádzaných päť rokov (2011 – 2015) pohybuje okolo 11,3 °C, v januári dosahuje priemerná mesačná teplota 1,4 °C a v mesiaci júl 21,8 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok dosiahol za hodnotené obdobie 650,1 mm. Pre bližšiu charakteristiku klimatických pomerov boli použité údaje z Atlasu krajiny SR 2002 a Ročeniek klimatologických pozorovaní SHMÚ 2011 – 2015.

Teplotné pomery

Záujmové územie sa nachádza v teplej klimatickej oblasti v teplom okrsku s miernou zimou. Priemerné júlové teploty za posledných uvádzaných päť rokov (2011 – 2015) sa pohybovali medzi 19,2 – 23,6 °C. Priemerná teplota v januári bola v rozmedzí -0,3 °C až 2,6 °C.

Podľa meteorologickej stanice Bratislava – Mlynská dolina za obdobie 2011 – 2015 ročný priemer teplôt dosiahol hodnotu 11,3 °C. Najchladnejším mesiacom v priemere bol mesiac február s priemernou mesačnou teplotou 0,9 °C, najteplejším mesiacom bol júl s priemernou mesačnou teplotou 21,8 °C. Za päťročný časový rad (2011 – 2015) najnižšia priemerná mesačná teplota dosiahla -2,6 °C a maximálna priemerná mesačná teplota bola 23,6 °C.

Priemerné mesačné hodnoty teploty zo stanice Bratislava - Letisko (°C)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012	2,1	-1,9	8,6	11,6	17,3	21,3	22,8	22,5	17,7	10,6	7,0	-0,7
2013	-0,2	1,5	3,1	12,2	15,5	19,3	23,6	22,1	15,2	11,6	6,6	2,8
2014	2,4	4,0	9,6	12,7	15,3	20,3	22,1	19,1	16,5	12,2	7,7	3,4
2015	2,4	1,9	6,5	11,4	15,5	20,5	24,4	23,8	16,8	10,2	7,4	3,0
2016	-0,4	6,1	6,7	11,4	16,2	20,9	22,6	20,2	18,8	9,8	4,6	0,6

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR, SHMÚ, Bratislava

V poslednom uvádzanom roku 2015 dosiahla priemerná ročná teplota na stanici Bratislava – Mlynská dolina hodnotu 11,9 °C.

Minimálna priemerná mesačná teplota bola v mesiaci február 2,3 °C a maximálna priemerná mesačná teplota bola v mesiaci júl 23,6 °C.

Zrážky

Záujmové územie patrí do mierne vlhkého okrsku. Podľa údajov z najbližšej stanice Bratislava - Mlynská dolina priemerný úhrn zrážok za uvádzaných päť rokov (2011-2015) dosiahol 650,1 mm. Maximálna priemerná ročná hodnota bola 798,5 mm a minimálna 574,5 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v území v teplom polroku (IV-IX) 379,2 mm, v zimnom polroku (X-III) je to 270,8 mm. V roku 2015 bol najbohatší na zrážky mesiac október s úhrnom 102,5 mm, najmenej zrážok pripadlo na mesiac jún 20,5 mm. Priemerný ročný úhrn v roku 2015 bol 612,0 mm, pričom počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 5 mm bol 34 dní a viac ako 10 mm 20 dní.

Priemerné mesačné úhrny zrážok zo stanice Bratislava - Letisko (mm)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012	77,1	34,5	8,8	18,2	92,5	36,6	85,9	30,9	25,3	79,6	28,4	49,5
2013	73,9	77,4	67,7	13,7	62,8	85,4	19,9	125,3	74,4	18,0	54,4	19,7
2014	12,3	34,3	13,1	58,0	67,7	39,7	125,1	118,2	154,8	37,0	36,0	49,4
2015	68,1	29,8	31,3	26,1	49,4	15,2	30,4	74,4	33,6	82,4	31,5	21,2
2016	41,0	61,8	8,9	40,1	67,1	51,7	106,2	28,4	24,7	49,2	61,4	11,6

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR SHMÚ, Bratislava

Priemerné mesačné úhrny zrážok zo stanice Bratislava – Mlynská dolina (mm)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	49,7	96,1	22,9	78,0	81,4	91,0	137,1	30,5	23,9	78,8	74,9	8,4

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR SHMÚ, Bratislava

Počet dní so snehovou pokrývkou viac ako 1 cm za rok v záujmovom území v poslednom uvádzanom roku bol 25 dní, viac ako 10 cm to bolo 18 dní v roku.

Veterné pomery

Bratislava patrí medzi najveternejšie mestá Slovenska. Typické orografické pomery sú spôsobené blízkosťou Malých Karpát a Devínskou bránou, ktorá je najdôležitejším orografickým činiteľom klímy v celej Bratislave. Devínska brána vznikla zahĺbením Dunaja do južného okraja Malých Karpát, cez ňu sa do oblasti Bratislavy dostávajú vzduchové hmoty severozápadného a severného smeru, často sú sprevádzané búrlivým vetrom a rýchlymi zmenami počasia.

Pre širšie záujmové územie je charakteristická premenlivá cirkulácia vzduchu, pričom prevládajúcim smerom je severozápadné prúdenie s podružným severným a východným prúdením. Severozápadný vietor dosahoval za uvádzaných päť rokov (2011-2015) početnosť výskytu 25,9 %, severný 18,4 % a východný 16,8%. Maximálna priemerná mesačná rýchlosť vetra bola v roku 2015 na stanici Bratislava – Mlynská dolina v marci s mesačným priemerom 3,5 m.s⁻¹ a minimálna v mesiaci december (mesačný priemer 2,4 m.s⁻¹).

Priemerná rýchlosť vetra zo stanice Bratislava - Letisko (m/s)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012	5,1	4,5	4,1	3,9	3,9	3,3	3,4	2,9	3,4	3,2	3,4	3,1
2013	3,7	3,7	4,3	3,3	4,1	4,2	3,2	2,9	3,3	2,6	3,6	4,0
2014	3,5	3,5	3,5	3,0	4,3	3,2	3,3	3,1	3,0	2,5	3,6	4,0
2015	3,9	3,8	3,8	4,7	3,5	3,4	3,3	2,9	4,3	2,9	3,5	2,7
2016	3,4	4,1	4,0	3,9	4,0	3,1	3,5	3,3	2,5	3,4	3,8	3,8

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2012 – 2016, SHMÚ, Bratislava

Priemerná rýchlosť vetra zo stanice Bratislava – Mlynská dolina (m/s)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	2,9	3,6	3,2	3,1	3,4	2,2	2,4	2,6	2,3	2,7	3,4	2,9

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2016, SHMÚ, Bratislava

Početnosť výskytu smerov vetra zo stanice Bratislava - Letisko (%)

rok	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
2012	12,6	17,3	8,8	9,1	6,6	6,9	6,7	29,0
2013	13,4	16,2	9,8	10,5	6,6	5,9	6,1	26,3
2014	11,6	18,6	10,3	15,6	6,3	4,0	6,8	21,7
2015	12,2	17,2	9,3	11,6	6,0	7,8	7,3	24,8
2016	12,1	18,7	8,7	10,4	4,7	6,0	12,7	24,7

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2012 – 2016, SHMÚ, Bratislava

Početnosť výskytu smerov vetra zo stanice Bratislava – Mlynská dolina (%)

rok	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
2016	18,9	10,2	13,9	8,7	5,7	3,1	8,5	27,7

Zdroj: Ročenky klimatologických pozorovaní meteorologických staníc na území SR, SHMÚ, Bratislava

Najvyššiu rýchlosť $3,6 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ má západný vietor, severozápadný vietor dosahoval rýchlosť $3,3 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. (Ročenky klimatických pozorovaní SHMÚ 2011 – 2015, SHMÚ, Bratislava).

Voda

Povrchové vody

Širšie záujmové územie patrí do povodia rieky Morava (4-17-02). Samotné predmetné územie patrí do povodia Antošovho kanála, ktorý preteká po severnom okraji územia. V blízkosti územia sa nachádza taktiež hranica povodia Lamačského potoka. Oba toky v území pretekajú severozápadným smerom. Antošov kanál (4-17-02-113), ako najbližší tok k predmetnému územiu, je pravostranným prítokom Dúbravského potoka, ktorý sa následne vlieva ako ľavostranný prítok do toku Mláka a ten do toku Moravy. Lamačský potok (4-17-02-110) sa ako ľavostranný prítok vlieva do Vápenického potoka, ktorý sa následne ako ľavostranný prítok vlieva do toku Mláka a tá je ľavostranným prítokom hlavného toku záujmového územia Moravy. Tok Mláka, v ktorom oba spomínané toky končia, patrí medzi vodohospodársky významné toky a zbiera povrchovú vodu zo širokej oblasti juhozápadného okraja pohoria Malých Karpát. Antošov kanál ako aj Lamačský potok patria do podrobných povodí, ktoré majú každý plochu cca 8 km^2 .

Lamačský potok pramení v Malých Karpatoch. Horný tok má bystrinný charakter, v nižinej časti je jeho koryto upravené a napriamené. Tok je po celý rok vodnatý a zaúštuje do Vápenického potoka. Dĺžka toku je $6,2 \text{ km}$. V lamačskej časti je recipientom dažďových kanalizácií. Dúbravský potok vedie z územia Dúbravky v dĺžke $3,6 \text{ km}$ až po zaústenie do toku Mláka. Priberá prítoky Veľkolúcky potok, Antošov kanál a prítok dažďovej kanalizácie smerujúcej od Saratovskej ulice k železnici. Antošov kanál je umelým vodným tokom. Jeho koryto začína pri štátnej ceste Lamač – Devínska Nová Ves, vedie v dĺžke $2,5 \text{ km}$ poľnohospodárskou krajinou, má upravené, napriamené koryto, je vodnatý prevažne v jarných mesiacoch a počas privalových dažďov.

Riečna sieť širšieho záujmového územia v súčasnosti už nemá prírodný charakter. V dôsledku častých záplav a podmáčania územia bola väčšina tokov vodohospodársky upravená (premiestňovanie a regulácia tokov, zriaďovanie zavodňovacích a odvodňovacích kanálov), ktoré majú spolu s ďalšími melioračnými úpravami podstatný vplyv i na hladinu podzemnej vody. V dôsledku regulácie tokov vystupujú pri maximálnych stavoch vody z koryt len občasne, prevažne sa záplavy vyskytujú v nive Moravy.

Typ režimu odtoku riešeného územia je dažďovo-snehový. Väčšinu riečnej siete Záhorskej nížiny tvoria alochtónne povrchové toky, ktorých pramennou oblasťou sú prevažne západné svahy Malých Karpát. Maximálne prietoky sa vyskytujú v zimných a jarných mesiacoch (marec, apríl) v súvislosti s topením snehu a v letných mesiacoch, keď sú podmienené výdatnými dažďami. Minimálne prietoky bývajú najmä v septembri a októbri, niekedy i v letných alebo zimných mesiacoch.

Priemerné ročné prietoky v povodí Moravy sa v roku 2014 pohybovali v rozpätí 39 až 151 % dlhodobého priemeru $Q_{a1961-2000}$, na hlavnom toku Moravy 68 až 73 % dlhodobého priemeru $Q_{a1961-2000}$. Maximálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané na väčšine povodia v mesiaci september a december. Vzhľadom na výskyt maximálnych hodnôt aj v obvykle suchom mesiaci september sa percentuálne rozpätie pohybovalo od 140 až do 643% príslušných dlhodobých hodnôt. Minimálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytli na väčšine povodia v období od júna do augusta. Ich relatívne hodnoty sa pohybovali v rozpätí 12 až 59% príslušných dlhodobých mesačných hodnôt $Q_{ma1961-2000}$. Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli v mesiacoch máj a september. V máji maximálne kulminačné prietoky nedosiahli významnosť 1-ročného prietoku. V septembri boli zasiahnuté výdatnými zrážkami najmä povodie Myjavy, horná časť povodia Teplice a taktiež povodie Rudavy, Maliny a Stupávky. Na Maline v Kuchyni bol zaznamenaný

kulminačný prietok s významnosťou 100-ročného prietoku. Významnosť 20 až 50-ročného prietoku bola zaznamenaná na Močiarke (Láb) a na Sološnickom potoku (Sološnica), významnosť 20-ročného prietoku bola zaznamenaná na Myjave (Podbranč) a významnosť 5 až 10-ročného prietoku na Brestovskom potoku (Brestovec) a na Suchom potoku (Zohor). Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytli prevažne v období od júna do septembra a pohybovali sa prevažne v rozpätí $Q_{270d} - Q_{364d}$; na Maline v Jakubove a na Brestovskom potoku v Brestovci klesli pod $Q_{364d/1961-2000}$.

V predmetnom území ani v jeho blízkom okolí sa hydrologické charakteristiky vodných tokov nesledujú. V rámci monitorovacej siete SHMÚ sú evidované len parametre najväčšieho toku širšieho záujmového územia Morava. Ako hydrologické charakteristiky územia sú ďalej uvedené údaje z najbližšej vodomernej stanice Záhorská Ves. Podľa Hydrologickej ročenky – Povrchové vody, SHMÚ, 2015, priemerný mesačný prietok na profile Záhorská Ves (rkm 32,52, plocha povodia 25521,30 km²) v roku 2014 dosiahol 80,012 m³.s⁻¹. Minimálny prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci jún o hodnote 38,837 m³.s⁻¹ a maximálny v mesiaci september 150,546 m³.s⁻¹. Maximálny kulminačný prietok dosiahol v mesiaci september 296,800 m³.s⁻¹ a minimálny denný priemerný prietok v mesiaci jún 27,523 m³.s⁻¹. Za obdobie 1977 – 2013 najvyšší kulminačný prietok dosiahol 1417,00 m³.s⁻¹ a najmenší priemerný denný prietok 11,35 m³.s⁻¹.

Zoznam vodomerných staníc riešeného územia

Tok	Stanica	Hydrologické číslo	Riečny km	Plocha povodia	Nadm. výška (m n. m.)
Morava	Záhorská Ves	4-17-02-044-01	32,52	25521,30	139,86

Priemerné mesačne a extrémne prietoky (m³.s⁻¹)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Morava	Stanica: Záhorská Ves												riečny kilometer: 32,52
Qm	75,328	76,84	62,283	57,56	75,30	38,837	39,088	59,707	150,546	110,634	93,422	120,945	80,012
Qmax 2014	296,800						Qmin 2014	27,523					
Qmax 1977 - 2013	1417,000						Qmin 1977 - 2013	11,350					

Zdroj: Hydrologická ročenka – Povrchové vody, SHMÚ, 2015

Podľa spracovaných hydrologických charakteristík priemerných mesačných prietokov za obdobie 1961 – 2000, SHMÚ, Bratislava, 2006, dosiahol na toku Mláka, na profile pod Devínskou Novou Vsou (rkm 0,50, plocha povodia 63,59 km²) dlhodobý priemerný prietok 0,200 m³.s⁻¹. Na toku Morava, profile ústie (rkm 0,00, plocha povodia 26577,77 km²) dosiahol dlhodobý priemerný prietok 111,400 m³.s⁻¹. Jednotlivé dlhodobé priemerné mesačné hodnoty v spomínaných profiloch sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Priemerné mesačné prietoky za obdobie 1961 – 2000

Tok: Mláka, Názov profilu: pod Devínskou Novou Vsou, Hydrologické číslo: 4-17-02-114-01s, Riečny km: 0,50 Plocha povodia: 63,59 km²

XI.	XII.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	IV-IX	Q _{a1961-2000}
0,179	0,220	0,233	0,277	0,304	0,313	0,197	0,168	0,171	0,093	0,095	0,150	0,173	0,200

Zdroj: Spracovanie hydrologických charakteristík priemerných mesačných prietokov za obdobie 1961 – 2000, SHMÚ, Bratislava, 2006

Tok: Morava, Názov profilu: ústie, Hydrologické číslo: 4-17-02-117hs, Riečny km: 0,00 Plocha povodia: 26577,77 km²

XI.	XII.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	IV-IX	Q _{a1961-2000}
77,309	100,462	110,19	139,183	192,156	198,04	129,814	110,927	89,922	71,317	58,125	61,776	109,483	111,400

Zdroj: Spracovanie hydrologických charakteristík priemerných mesačných prietokov za obdobie 1961 – 2000, SHMÚ, Bratislava, 2006

Vodné plochy

V hodnotenom území ani v jeho blízkom okolí sa nevyskytujú voľne prístupné vodné plochy charakteru jazier či vodných nádrží. V širšom okolí sa nachádzajú rybník v Devínskej Novej Vsi pri Mláke, vodné plochy v ťažobnom území tehelne v Devínskej Novej Vsi a vodné plochy a mokrade v inundačnom území pri Devínskej Novej Vsi. Realizácia zámeru ochranné pásma vodných plôch širšieho územia nijako neohrozuje.

Podzemné vody

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava 1984) sa záujmové územie nachádza v hydrogeologickom rajóne Kvartéru a neogénu južnej a juhovýchodnej časti Borskej nížiny (QN 007) a čiastkovom rajóne sedimentov okrajovej kryhovej malokarpatskej oblasti (MA 20). Na základe vodohospodárskych bilancií množstva podzemnej vody sa dá konštatovať, že pomer využiteľných množstiev podzemnej vody a jej využívania je v danom území dobrý.

Východnú hranicu rajónu Kvartéru a neogénu južnej a juhovýchodnej časti Borskej nížiny tvorí okraj Malých Karpát, severnú hranicu priečny lakšársky zlom. Západná hranica je taktiež tektonická a tvoria ju lábske zlomy. Južnú hranicu tvorí rieka Morava, ktorá je v tomto úseku totožná so štátnou hranicou. Zohorská depresia tvorí tektonicky aj hydrogeologicky jednoznačne vymedzený celok s výnimkou južnej hranice, kde zaberá malú rozlohu aj za riekou Moravou na rakúskom území. Okrajová kryhová malokarpatská oblasť tvorí vysokopoloženú priľahlú časť k zohorskej depresii, rozprestierajúcu sa medzi depresiou a pohorím Malé Karpaty a je odvodňovaná do zohorskej depresie. Vzájomný vzťah medzi týmito celkami je v tom, že vody Malých Karpát prestupujú cez neogénne a kvartérne sedimenty okrajovej kryhovej oblasti do zohorskej depresie. Predmetná lokalita spadá do čiastkového rajónu sedimentov okrajovej kryhovej malokarpatskej oblasti, ktorá je nepoklesnutým reliktom bývalého okraja zachovaného za okrajovými zlomami. Pod kvartérnymi sedimentmi tu vystupujú súvrstvia spodného bádenu (polymiktné zlepence a štrky) a vrchného bádenu (vápnité íly a piesky, podradne pieskovce). Stabilizácia terciérneho podložia v kvartéri umožnila vytvorenie iba malých mocností kvartérnych sedimentov (prolúviá náplavových kužeľov malokarpatských tokov, deluviálne a deluviálnoproluviálne hlinito-kamenité sedimenty, mocnosti niekoľko metrov max. 5 – 6 m). Neogénne sedimenty sú málo zvodnené s výdatnosťami 0,5 – 3,0 l.s⁻¹ na jeden vrt. Z kvartérnych sedimentov náplavové kužele malokarpatských tokov v hydrologicky priaznivejších úsekoch sú kolektorom priameho prestupu podzemných vôd z pohoria do nížiny. Odlišné hydrogeologické pomery tejto oblasti má devínsko – novoveská terasa s rozlohou cca 15 km² a mocnosťou pieskoštrkovej akumulácie 2 – 8 m.

Podľa dostupných inžinierskogeologických prieskumov uskutočnených v blízkom okolí predmetnej lokality sú hydrogeologické pomery predovšetkým dané geologickou stavbou územia, morfológiou terénu, množstvom zrážok, odtoku a výparu. Zrážkové vody spadnuté v tejto oblasti infiltrujú cez relatívne priepustné fluválne až deluviálne – fluválne sedimenty a akumulujú sa na málo priepustnom neogénnom podloží. Vzhľadom na malú hrúbku kvartérneho pokryvu dochádza k ich akumulácii a vytváraniu zamokrených území, najmä v terénnych depresiách. Keďže morfológia neogénneho podložia je pomerne členitá, úroveň hladiny podzemnej vody sa mení. Geologické podmienky v území nie sú priaznivé pre významnejšiu akumuláciu podzemných vôd. Smer prúdenia podzemnej vody je v predmetnej lokalite severným až severozápadným smerom a viac menej kopíruje smer prúdenia povrchovej vody a sklon terénu.

Pramene a pramenné oblasti

V záujmovom území sa nenachádzajú pramene, pramenné oblasti ani žiadne minerálne a termálne pramene.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie ani jeho širšie okolie sa nenachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Najbližšou chránenou vodohospodárskou oblasťou je CHVO – Žitný ostrov, ktorá sa nachádza cca 13 km juhovýchodným smerom od predmetného územia. Ide o najvýznamnejšiu CHVO na Slovensku so zásobami podzemných vôd nadregionálneho významu.

PHO

Predmetné územie sa nenachádza v pásme hygienickej ochrany (PHO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie resp. ochranné pásmo vodného zdroja (PHO). V blízkosti územia sa nenachádzajú žiadne zdroje termálnych a minerálnych vôd.

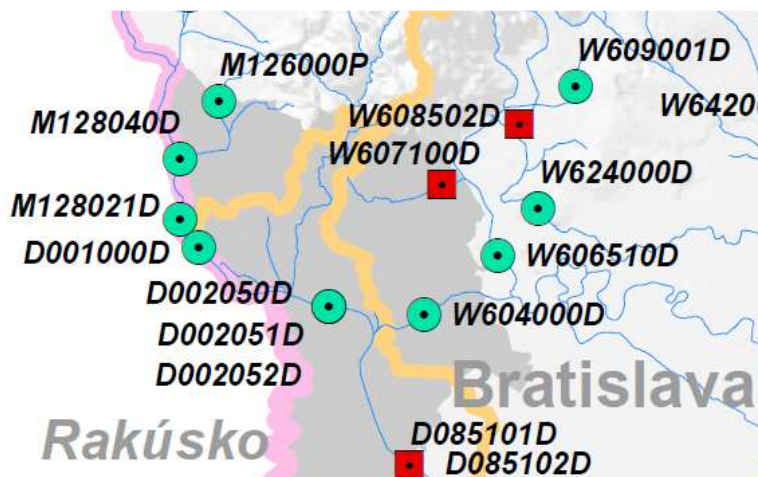
Znečistenie vôd

Povrchové vody

Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v zmysle Nariadenia vlády č. 269/2010 Z.z., Prílohy č.1, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Hydrograficky záujmové územie do povodia rieky Morava (4-17-02), ktorej ľavostranný prítok Mláka je hlavným odvodňovacím prvkom záujmového územia. Tok Mláka je významným recipientom pre odvádzanie predovšetkým komunálnych odpadových vôd z jej povodia. Patrí medzi silne znečistené prítoky Moravy a to predovšetkým pod vyústením odpadových vôd z ČOV miest Stupava, Devínska Nová Ves a Volkswagenu Slovakia a.s., Bratislava. Mláka je recipientom technologických aj splaškových odpadových vôd hlavne z oblasti Stupavy a Devínskej Novej Vsi.

Monitorovacie miesta kvality povrchových vôd v roku 2014 v širšom okolí záujmového územia – čiastkové povodie Moravy

Zdroj: Hodnotenie Kvality povrchových vôd Slovenska za rok 2010, SHMÚ, Bratislava, 2015

Na vodných tokoch v blízkosti predmetnej lokality sa kvalita povrchových vôd nemonitoruje. Najbližšie odberové miesta so sledovaním kvality podzemných vôd sa nachádzajú na toku Mláka a to v miestach Poľný Mlyn a pod Devínskou Novou Vsou. V roku 2014 požiadavky na kvalitu povrchovej vody pre všeobecné ukazovatele (časť A) nespĺňali pod Devínskou Novou Vsou ukazovatele amoniakálny, dusičnanový a dusitanový dusík, celkový fosfor, nepolárne extrahovateľné látky UV a absorbované organické halogény. V mieste Poľný mlyn boli prekročené dusitanový dusík, celkový fosfor a vápnik. V časti B všetky sledované nesyntetické látky spĺňali požiadavky na kvalitu vody. Ani v časti C syntetické látky nebola prekročená limitná hodnota. Biologické oživenie toku prekročilo limit pre sapróbnny index

biosestónu a chlorofyl a pod Devínskou Novou Vsou. Znečistenie toku Mláka potvrdzuje potrebu dobudovania hlavne mestských ČOV v oblasti o odstraňovanie nutrientov a riešenie odľahčovaných vôd.

Prehľad nesplnených požiadaviek Nariadenia vlády 496/2010 Z.z. je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Prehľad nesplnenia požiadaviek na kvalitu povrchovej vody

NEC	TOK	MONITOROVANÉ MIESTO	Riečny km	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa Prílohy č. 1:			
				Časť A	Časť B	Časť C	Časť E
M128040D	Mláka	Devínska Nová Ves, pod	0,50	N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , Ca, NEL UV, AOX			SI-bios., CHLa
M126000P	Mláka	Poľný mlyn	6,8	N-NO ₂ , Pcelk., Ca			

Zdroj: Spracovanie údajov z monitorovania kvality povrchovej vody za rok 2014, SHMÚ, 2015

Podzemné vody

Záujmové územie sa podľa útvarov podzemných vôd nachádza v kvartérnom útvare SK 1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy oblasti povodia Dunaj.

V útvare podzemnej vody SK1000100P sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, stratigrafického zaradenia pleistocén - holocén. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje medzizrnová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 30 m - 100 m. Generálny smer prúdenia podzemných vôd v aluviálnej nive tohto útvaru je viac-menej paralelný s priebehom hlavného toku. Napriek tomu, že v podzemných vodách v kationovej časti dominuje Ca²⁺ a v aniónovej HCO₃⁻, základné chemické zloženie podzemných vôd sa vyznačuje značnou variabilitou, ktorá poukazuje na antropogénne vplyvy. Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie sú podzemné vody zaradené medzi základný výrazný až nevýrazný Ca-HCO₃ typ, ktorý je metamorfovaný síranovým a chloridovým znečistením na zmiešaný typ s prevahou Ca-SO₄ (Cl) zložky v oblasti Záhorskej Vsi. Mineralizácia sa v rámci útvaru pohybuje v rozsahu od 254 mg.l⁻¹ do 4037 mg.l⁻¹.

Kvalita podzemných vôd sa hodnotí v zmysle Nariadenia vlády č. 496/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy oblasti povodia Dunaj sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou, ktorá je hlavným dôvodom zmien v chemickom zložení podzemných vôd. Kvalita podzemnej vody je aj v tejto oblasti ovplyvnená nepriaznivými oxido-redukčnými podmienkami prostredia, čo sa prejavuje zvýšenými koncentraciami celkového Fe a Mn. Vplyv antropogénneho znečistenia na podzemné vody sa prejavuje v celom útvare a dokumentujú ho nadlimitné hodnoty ukazovateľov špecifických organických látok. Najbližšie k záujmovému územiu sa v roku 2014 kvalita podzemnej vody monitorovala v nevyužívanom vrte Technické sklo, ktorý sa nachádza južne pod predmetnou lokalitou, kde okrem spomínaného celkového železa a mangánu bola zaznamenaná aj nadlimitná koncentrácia CHSK-Mn, chloridov, nepolárne extrahovateľných látok (UI), amónnych iónov, sodíka, sírovodíka a celkového organického uhlíka, ako aj naftalénu zo skupiny polyaromatických uhľovodíkov. (Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2014, SHMÚ Bratislava, 2015).

V rámci podkladových prác pre hodnotenie vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností v rámci Polyfunkčného územia Lamačská brána bola vypracovaná vodohospodárska štúdia, ktorá bola súčasťou správy o hodnotení.

Pôda

Na vyhodnotenie perspektívneho využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely bol spracovaný pedologický prieskum (Pedology Slovakia, s.r.o., 2009). V rámci neho boli identifikované v území čiernice, regozeme a kambizeme. Nachádzajú sa tu jednotky s kódom BPEJ 0125001, 0126002, 0159301 a 0160232.

Fauna, flóra a vegetácia

Z hľadiska fyto geografického členenia sa sledované územie nachádza na rozhraní dvoch veľkých fyto geografických celkov (Futák, 1980). Vlastné územie spadá do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (*Eupannonicum*), okresu Záhorská nížina a juhozápadným smerom do širšieho okolia zasahuje aj okres Devínska Kobyla. Z východu a severovýchodu sem zasahuje aj vplyv oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) s obvodom predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresom Malé Karpaty. Podľa členenia Slovenska na fyto geograficko-vegetačné oblasti (Plesník, 2002) patrí hodnotené územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti, kde sa nachádza na rozhraní okresov Niva Moravy a Podmalokarpatská zníženina.

Styk karpatskej a panónskej oblasti rozšírenia flóry zanechal stopy aj v celkovom zložení a zastúpení jednotlivých druhov. Vo flóre sledovaného územia a jeho zázemia prevládajú teplomilné nížinné druhy. Okrem prevládajúcich teplomilných druhov tu však nachádzame aj typické karpatské druhy. Sú tu zastúpené najmä druhy lužných lesov, druhy brehových porastov a iných plôch, kde sa môžu udržať druhy pôvodnej vegetácie. Ďalej sa tu vyskytujú druhy rôznych travinno-bylinných porastov, druhy trávnatých okrajov ciest, neúžitkov, druhy poľnohospodársky využívaných plôch, najmä polí a ich okrajov. V dôsledku výskytu rôznych skládok, navážok, zastavaných plôch, priemyselných a technických areálov, skladov a pod. sú tu vytvorené podmienky pre šírenie druhov synantropnej vegetácie. Pri prieskume flóry sledovaného územia a jeho širšieho okolia bolo zistených viac ako 300 druhov vyšších rastlín. Vzhľadom na súčasné a minulé využívanie územia sa tu vyskytuje veľké množstvo alochtónnych taxónov (nepôvodné taxóny pre flóru Slovenska), početné zastúpenie majú aj invázne druhy. Na priamo dotknutom území však neboli zistené žiadne chránené alebo ohrozené druhy.

Z drevín sa v širšom sledovanom území vyskytujú takmer výlučne listnaté opadavé dreviny, zo stromov sa tu vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), čerešňa višňová (*Cerasus vulgaris*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), orech kráľovský (*Juglans regia*), jablň domáca (*Malus domestica*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), broskyňa obyčajná (*Persica vulgaris*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), topoľ čierny (*Populus nigra*), slivka domáca (*Prunus domestica*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*), hruška planá (*Pyrus pyraeaster*), dub cerový (*Quercus cerris*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), vŕba biela (*Salix alba*), vŕba rakytová (*Salix caprea*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*). Kroviny tu zastupujú hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), dula podlhovastá (*Cydonia oblonga*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), vŕba popolavá (*Salix cinerea*), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), orgován obyčajný (*Syringa vulgaris*), zriedka iné. V širšom sledovanom území majú veľké zastúpenie ovocné a okrasné dreviny, ktoré sa tu vyskytujú v dôsledku toho, že veľká časť územia slúžila v minulosti ako záhrady. Sú to hlavne druhy sliviek, čerešní, jablone, hrušky, broskyne, orechy, dula, orgován. Hojne sa tu vyskytuje aj agát biely a často možno zaznamenať aj invázny javorovec jaseňolistý.

Časť zistených druhov rastlín v sledovanom území patrí medzi typické druhy lesných spoločenstiev lužných lesov alebo druhov mokradí a brehov tečúcich vôd. V stromovom

poschodí lesných porastov dominuje vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), medzi ktoré sa často primiešavajú nepôvodné druhy ako agát biely (*Robinia pseudoacacia*), alebo druhy ovocných drevín. Krovité poschodie v lesných porastoch je pomerne bohaté aj keď tvorené len niekoľkými druhmi krovín ako hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*) a objavujú sa tu aj druhy porastotvorných drevín. V bylinnej vrstve sa nachádzajú typické druhy pre tieto porasty, no vzhľadom na ich pomerne malú rozlohu a kontakt s človekom intenzívne využívanými plochami, vstupuje do nich množstvo nepôvodných druhov.

Medzi prirodzenú vegetáciu územia možno zaradiť aj trstinové porasty na zamokrených miestach a na umelo vyhlbených brehoch skanalizovaných tokov, kde dominujú také druhy ako hygrofilné trávy trst' obyčajná (*Phragmites australis*), chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), no vyskytujú sa tu však aj rôzne mezofilné či nitrofilné druhy.

Prevažnú časť územia predstavuje poľnohospodársky využívaná pôda a lokality, ktoré boli človekom vytvorené resp. veľmi intenzívne využívané. V líniách drevinnej vegetácie dominujú druhy ako čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), jablň domáca (*Malus domestica*), slivka domáca (*Prunus domestica*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*) a ojedinele aj ďalšie druhy ovocných drevín a nepôvodné druhy drevín ako agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*). V krovinnej a bylinnej vrstve možno nájsť takmer všetky druhy vyskytujúce sa v území.

Trávobylinné porasty v okolí ornej pôdy, po okrajoch ciest, na plochách úhorov a pod. obsadzujú druhy synantropnej vegetácie. Možno ich rozdeliť do dvoch skupín. Prvou skupinou sú biotopy ruderálnej vegetácie s prevahou jednoročných burín a segetálnej vegetácie, ktoré tvoria porasty rôznych poľných burín v závislosti od použitej technológie resp. pestovanej plodiny a vegetácia prevažne jednoročných rastlín na čerstvo narušených pôdach. Druhou skupinou sú druhy biotopov ruderálnej vegetácie s prevahou trvácich druhov, prevažne tráv, najmä smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), prípadne aj pýr plazivý (*Elytrigia repens*) či psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), v ktorých sú primiešané rôzne bežné lúčne druhy a buriny. Veľký počet alochtónnych druhov, invázných druhov či pestovaných druhov, svedčí o tom, že celé územie je a v minulosti bolo človekom veľmi intenzívne využívané.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Geobotanická mapa (Michalko a kol., 1986) plošne vyjadruje výskyt a rozšírenie rastlinných spoločenstiev a skupín, ktoré sú výslednicou pôsobenia súboru činiteľov prostredia počas dlhého geologického obdobia na tieto vegetačné jednotky. Geobotanická mapa je mapou vegetačno-rekonštrukčnou. Využíva znalosti o vegetácii v prirodzených podmienkach a dlhodobého výskumu v prírode, znázorňuje rovnovážny stav rastlínstva alebo stav jemu blízky s prírodným prostredím. Možno ju považovať za podklad pre zváženie únosnosti zaťaženia prírody, pre uplatňovanie zásahov a využívania živej prírody.

Z vegetačných jednotiek v zmysle práce Michalko a kol. (1986) boli na sledovanom území mapované hlavne lužné lesy nížinné (U) zaberajúce centrálnu časť sledovaného územia. Po obvode územia na vyššie položených lokalitách boli mapované dubovo-hrabové lesy panónske (Cr), v ktorých sa ostrovčekovite mohli vyskytovať aj dubové nátržníkové lesy (Qp). V časti územia smerom k rieke Morave na lužné lesy nížinné v okolí tokov nadväzovali lužné lesy vrbovo-topoľové (Sx) a smerom do územia Malých Karpát zase lužné lesy

podhorské (AI). Tu zároveň dubovo-hrabové lesy panónske striedajú dubovo-hrabové lesy karpatské (C) a dubovo-cerové lesy (Qc).

Vegetácia sledovaného územia je v súčasnosti veľmi závislá od činnosti človeka. Bez jeho zásahov počas dlhého historického obdobia by takmer celé územie bolo porastené lesom. Výnimku by tvorili najmä otvorené vodné plochy, močiare a niektoré pieskové duny. Dnešné plošné zastúpenie lesa a vegetáciu otvorených plôch (mimo lesov) teda treba chápať ako dôsledok viac-menej negatívneho vplyvu ľudskej činnosti.

Stav reálnej vegetácie sledovaného územia je odrazom intenzívnych antropických aktivít pôsobiacich v území v minulosti a aj dnes. Vyskytujú sa tu pôvodné rastlinné spoločenstvá, no z veľkej časti tu vegetačný kryt územia pozostáva zo sekundárnej, resp. neprírodnej vegetácie, relatívne nízkej environmentálnej hodnoty. Väčšinu územia tu predstavuje poľnohospodársky intenzívne využívaná krajina, kde sa nezachovala prírode blízka vegetácia. V týchto úsekoch má sekundárny charakter aj lesná vegetácia. Prírode blízky charakter má len vegetácia lemujúca vodné toky.

Prakticky celé územie je resp. bolo v nedávnej minulosti intenzívne poľnohospodársky využívané. Väčšina územia je preto pokrytá synantropnou, najmä segetálnou vegetáciou viazanou na ornú pôdu. Najzaujímavejšie tu sú najnižšie položené aspoň temporálne zamokrené miesta. V súčasnosti sa tu na viacerých miestach realizuje intenzívna stavebná činnosť, s ktorou je spojená aj tvorba viacerých navážok zeminy a pôdy. Na týchto navážkach sa v súčasnosti vyskytuje typická ruderálna vegetácia a nálety mladých stromov, medzi ktorými dominuje topoľ čierny, menej je zastúpený aj topoľ biely.

Botanicky najcennejšie sú koridory v okolí početných vodných tokov územia. Tieto majú však spravidla charakter niekoľko metrov širokých línií bezprostredne hraničiacich s ornou pôdou a toky, ktoré tade pretekajú sú navyše zregulované. Vegetácia je tu preto značne antropicky ovplyvnená (zruderalizovaná). Platí to aj pre drevinové zloženie týchto línií drevín, ktoré pozostáva najmä z ovocných stromov, kde dominuje najmä slivka guľatoplodá („mirabelka“ – *Prunus insititia*).

Pri hodnotení priamo dotknutého územia z hľadiska výskytu biotopov je nutné konštatovať, že v území sa nevyskytujú žiadne biotopy európskeho alebo národného významu. Významnejšiu skupinu biotopov tvoria vodné toky a biotopy brehov miestnych tokov - brehové porasty. Vlastné toky Dúbravského potoka a Antošovho kanála sú skanalizované a v minulosti slúžili ako zdroje vody pre zavlažovanie okolitých polí, alebo na odvodnenie územia v čase vysokej hladiny podzemnej vody. Z toho dôvodu tu nenachádzame ani typické vodné biotopy, ktoré by bolo možné charakterizovať v zmysle Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič a kol., 2002) a v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov. Keďže sú vodné toky územia zmeliorované, ich vegetácia je veľmi chudobná.

Brehové porasty tokov Dúbravského potoka a Antošovho kanála nepredstavujú typické brehové porasty ani v častiach so stromovou a krovinnou vegetáciou, ani v častiach s prevažujúcou travinno-bylinnou vegetáciou. V tokoch je pomerne málo vody, voda je hlbšie položená vzhľadom na okolitý terén a rýchle preteká územím v skanalizovanom koryte. Tým vegetácia na brehoch je tvorená druhmi teplo a suchomilnejšími, ako by bolo v podobných podmienkach popri prirodzených tokoch. Potom tento biotop možno skôr považovať za líniiovú drevinnú alebo travinno-bylinnú vegetáciu – líniiové porasty pozdĺž vodných tokov, kde sa však okrem prírodných druhov uplatňujú aj ovocné dreviny. Vo väčšej časti sledovaného územia tieto ovocné dreviny v týchto líniiových porastoch dominujú. Tieto porasty nie je možné klasifikovať v zmysle Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič a kol., 2002), no možno ich zaradiť do kategórie B – ostatné biotopy v extraviláne, ktoré nie sú významné z hľadiska ochrany prírody.

Na zamokrených, resp. trvale podmáčaných lokalitách, sa vyvinuli trstinové porasty s hygrofilnými trávami ako je trst' obyčajná (*Phragmites australis*), chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), ktoré sprevádzajú rôzne mezofilné či nitrofilné druhy. Tieto porasty predstavujú biotop Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*).

Najväčšiu skupinu biotopov v sledovanom území tvoria ruderalne biotopy. Sem možno zaradiť skupiny krov a mladých stromov, teplomilnú ruderalnu vegetáciu okrajov ciest a násypov (X4), teplomilnú ruderalnu vegetáciu okrajov polí (X4/X6/X7), úhory a extenzívne obhospodarované polia (X6), intenzívne obhospodarované polia (X7) a nitrofilnú ruderalnu vegetáciu mimo sídiel (X3).

Zo zoogeografického hľadiska (Čepelák, 1980) patrí sledované územie do provincie Vnútrokarpatské zníženy, Panónskej oblasti, do obvodu dyjsko-moravského, kde patrí táto nížinná časť sledovaného územia. Okolité horské masívy spadajú do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, do vnútorného obvodu, západného okrsku, kde spadajú územia Malých Karpát vrátane Devínskej Kobyly. Podľa novšieho triedenia (Jedlička, Kalivodová, 2002) patrí územie zo zoogeografického hľadiska do Panónskeho úseku Provincie stepí.

Faunu lokality ovplyvňuje predovšetkým blízkosť malokarpatského pohoria, inundačného územia rieky Moravy ako aj blízkosť viatych pieskov Záhorskej nížiny. Z Malých Karpát sa do územia dostávajú lesné druhy stavovcov ako aj karpatské prvky bezstavovcov. Tokom potoka Stará mláka, ktorý vzniká spojením dvoch potokov západne od Mástu (časť Stupavy) a jej viacerých prítokov (Chotárny potok, Mariánsky potok, Bystrický potok, Vápenický potok, Lamačský potok a Dúbravský potok) migrujú vodné druhy živočíchov (hmyz a jeho vývojové štádiá, ryby, obojživelníky) z Malých Karpát ale aj proti prúdu z rieky Moravy. Z blízkych lokalít Záhorskej nížiny sa do lokality dostávajú aj niektoré xerofilné druhy bezstavovcov.

Z hľadiska výskytu jednotlivých skupín fauny možno skonštatovať že pre dotknuté územie je charakteristická fauna polí, okrajov ciest, skládok s výskytom drobných cicavcov, hmyzu, pôdnych organizmov a vtákov, ďalej sa tu vyskytuje charakteristická fauna urbanizovaného územia a mozaiky prídumových záhrad a záhumienkov.

Najväčšou skupinou živočíchov v sledovanom území sú práve bezstavovce. Z mäkkýšov (*Mollusca*) sa v sledovanom území a jeho okolí vyskytujú suchozemské i vodné druhy ako *Viviparus acerosus*, *Viviparus contectus*, *Bithynia tentaculata*, *Carychium minimum*, *Lymnacea palustris*, *Lymnacea stagnalis*, *Planorbis corneus*, *Planorbis planorbis*, *Cochlicopa lubricella*, *Discus rotundatus*, *Limax tenellus*, *Cepea vindobonensis*, *Helix pomatia*, *Monacha cartusiana*, *Anodonta anatina* a i. K významnejším skupinám bezstavovcov patria pavúky (*Aranea*). Z pavúkov tu bol zaznamenaný výskyt kvetárika dvojtvarého (*Misumena vatia*), beháčika pásavého (*Salticus scenicus*) a križiaka záhradného (*Araneus diadematus*).

Hmyz (*Insecta*) predstavuje v území najvýznamnejšiu skupinu bezstavovcov. Boli tu zistené viaceré druhy niektorých významných radov hmyzu ako blanokrídlovce (*Hymenoptera*), bzdochy (*Heteroptera*), chrobáky (*Coleoptera*). Z vážok (*Odonata*) bol na toku Mláky zistený druh *Calopteryx splendens*. Zo bzdôch (*Heteroptera*) je tu zastúpená hlavne bzdocha pásavá (*Graphosoma lineatum*) a *Polomena viridisima*, z dvojkrídlovcov (*Diptera*) je tu najčastejší komár piskľavý (*Culex pipiens*) a rôzne druhy múch, ako napr. mäsiarka (*Sarcophaga carnaria*). Z blanokrídlovcov (*Hymenoptera*) sú tu zastúpené rôzne druhy mravcov, ôs, čmeľov, zalietavajú tu aj včely. Z veľkej skupiny chrobákov (*Coleoptera*) tu bol zaznamenaný výskyt viacerých druhov ako napr. bystruška fialová (*Carabus violaceus*), lienka sedembodková (*Coccinella septempunctata*), chrústik letný (*Amphimallon solstitiale*), chrúst obyčajný (*Melolontha melolontha*), zlatoň obyčajný (*Cetonia aurata*) a iné. Podrobnejšie boli v sledovanom území študované motýle (*Lepidoptera*). Z motýľov sa tu vyskytuje viacero druhov nočných motýľov a z denných motýľov hlavne mlynárik kapustový (*Pieris brassicae*), mlynárik repový (*Pieris rapae*), žltáček rešetliakový (*Gonepteryx rhamni*), babôčka pávooká

(*Inachis io*), babôčka prhlavová (*Aglais urticae*), očkáň timotejkový (*Melanargia galathea*) a niektoré z druhov súmračníkov, perlovcov, hnedáčikov a modráčikov. Na hodnotenom území bolo v rámci rôznych výskumov zaznamenaných viac ako 30 denných druhov motýľov.

Spektrum živočíšneho sveta bezstavovcov je napriek monotónnosti biotopov a prevahe veľkoblkových polí v hodnotenom území určite ešte pestrejšie. Zistené druhy bezstavovcov patria až na nepatrné výnimky medzi euryékne, hojné a rozšírené druhy. Zloženie spoločenstiev bezstavovcov priamo odráža stav prírodného prostredia. Na značne narušených a antropických habitatoch nie sú schopní prežívať ekologickí špecialisti. Všetky zistené rizikové druhy sem z najväčšou pravdepodobnosťou prenikli z iných biotopov v okolí Moravy alebo z Malých Karpát. Z tohto hľadiska môžu mať predovšetkým lokality porastené drevinami význam ako biokoridor.

V sledovanom území majú svoje zastúpenia aj niektoré druhy stavovcov, z ktorých najväčšiu skupinu tvoria vtáky. Priamo v sledovanom území pretekajú len malé skanalizované toky s malým prietokom a v nich nebol zaznamenaný výskyt žiadneho z druhov rýb (*Pisces*). Z obojživelníkov (*Amphibia*) tu bol zaznamenaný len výskyt ropuchy obyčajnej (*Bufo bufo*) no vzhľadom na okolité lokality v širšom území tu možno predpokladať aj ďalšie druhy. Z plazov (*Reptilia*) sa tu vyskytuje jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a je predpoklad, že sa tu vyskytuje aj užovka obyčajná (*Natrix natrix*).

Najpočetnejšie sú v sledovanom území zastúpené vtáky (*Aves*). Z širšieho okolia sú tu uvádzané viaceré druhy, prípadne sú tu uvádzané druhy, ktoré územím prelietavajú. Jedná sa hlavne o druhy viazané na vodné prostredie, ktoré územím prelietavajú pri ľahoch alebo preletoch medzi jednotlivými vodnými biotopmi v širšom území. Prípadne sem zalietavajú za potravou druhy z okolitých vzdialenejších lesných biotopov, kde sa jedná hlavne o dravce hniezdiace v lesných alebo skalných biotopoch. Priamo v území bol potvrdený výskyt a hniezdenie druhov bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), trsteniarik obyčajný (*Acrocephalus palustris*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), sýkorka veľká (*Parus major*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), straka obyčajná (*Pica pica*), kanárik poľný (*Serinus serinus*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), strnádka trstinová (*Emberiza schoeniculus*), strnádka lúčna (*Miliaria calandra*). Za potravou sem zalietavajú aj ďalšie druhy ako sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), holub domáci (*Columba livia f. domestica*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), sova lesná (*Stryx aluco*), dáždovník obyčajný (*Apus apus*), žlna zelená (*Picus viridis*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), pipíška chochlatá (*Galerida cristata*), škovránik stromový (*Lullula arborea*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), prhlaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*), prhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), strakoš kolesár (*Lanius minor*), havran čierny (*Corvus frugileus*), vrana obyčajná (*Corvus corone*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), zelenka obyčajná (*Carduelis chloris*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), stehlík konôpkár (*Carduelis cannabina*) a je možné že niektoré tu aj hniezdia.

Cicavce (*Mammalia*) sú tu zastúpené iba v menšej miere. Vyskytuje sa tu jež bledý (*Erinaceus concolor*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), tchor stepný (*Putorius eversmannii*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), myška drobná (*Micromys minimus*) a iné drobné zemné cicavce. Do

územia sem zalietavajú za potravou niektoré druhy netopierov. Z väčších cicavcov tu žije líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), ktorá tu zachádza za potravou. V období pred začiatkom stavebných prác, ktoré sa tu v súčasnosti realizujú, resp. niektoré stavby sú už ukončené, bol v území pomerne bežným druhom zajac poľný (*Lepus europaeus*) a pomerne veľká tu bola aj populácia srnčej zveri (*Capreolus capreolus*).

V zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov zo zistených druhov sledovaného územia patria ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), všetky druhy vtákov (okrem holuba domáceho), jež bledý (*Erinaceus concolor*), tchor stepný (*Putorius eversmanii*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), a všetky druhy netopierov medzi chránené druhy európskeho alebo národného významu.

Krajina, ochrana, ÚSES

Krajinný priestor je trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, jeho priestorové usporiadanie a využívanie.

Prvky súčasnej krajinej štruktúry (SKŠ) sú zo systémového hľadiska fyzicky existujúce objekty, ktoré zaplňajú zemský povrch úplne. Odrážajú súčasné využitie zeme v sledovanom území. V hodnotenom území boli vyčlenené typy súčasnej krajinej štruktúry, ktoré boli zoskupené do určitých skupín na základe fyziognómie alebo funkčného postavenia. Pri stanovení štruktúry krajiny sa vychádza zo štandardnej metódy výskumu využívania krajiny z aspektov vizuálnych (fyziognomické črty štruktúry krajiny), kultúrno-historických (tradičné a historické prvky v štruktúre krajiny), fyzických (napr. charakter reliéfu, vodná sieť a pod.), z krajinnno-ekologickej štruktúry (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov a ich interakcia) a z funkčnej štruktúry krajiny (využívanie krajiny).

V nedávnej minulosti dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie predstavovalo typickú poľnohospodársku krajinu, v ktorej dominovala veľkobloková orná pôda a jednotlivé lány polí boli doplnené líniovou alebo skupinovou nelesnou drevinovou vegetáciou. V súčasnosti sa toto územie vplyvom výstavby rôznych zariadení, areálov, obchodných centier, dopravnej infraštruktúry a pod. pomerne rýchlo mení na typickú urbanizovanú krajinu, v ktorej dominanciu majú zastavané plochy (hlavne stavby a cestné komunikácie) a veľká časť územia je v súčasnosti poznačená prebiehajúcou stavebnou činnosťou.

V sledovanom území a v jeho okolí boli na základe vyššie uvedených kritérií vyčlenené nasledovné štruktúrne prvky:

- urbánny komplex zahrňujúci obytné a obslužné prvky, priemyselné, dopravné a skladové priestory, športovo-rekreačné prvky a pod. – tento komplex zahrňuje vlastné mestské sídlo Bratislava, v širšom okolí jeho mestské časti Lamač, Dúbravka, Devínska Nová Ves a Záhorská Bystrica, vrátane rozsiahlych priemyselných areálov, hlavne areál závodu Volkswagen, a ich príslušnú infraštruktúru; v priamo dotknutej lokalite Lamačskej brány sú to novovybudované objekty obchodných centier s parkovacími plochami a prístupovými cestami;
- komunikačný a produktovodný komplex – predstavuje líniové dopravné prvky (diaľnicu, cesty, križovatky, železnicu) a produktovody (elektrické vedenia, plynovod, vodovod, kanalizačný zberač);
- skládkový komplex – v sledovanom území sú to hlavne skládky zeminy pochádzajúce z prebiehajúcej stavebnej činnosti, no nachádza sa tu aj niekoľko väčších alebo menších neriadenej skládok tuhého komunálneho a zmiešaného odpadu;

- poľnohospodársky komplex – oráčinové prvky, prvky trvalých trávnych porastov, sadové prvky, prvky hospodárskych dvorov – tvorí ho orná pôda v území hlavne vo veľkoblokovej štruktúre a menej aj ako záhumienky a menšie polia, trvalé trávne porasty rôzneho charakteru a druhového zloženia, opustené staré sady, prídometné záhrady a pod., treba sem zaradiť aj poľnohospodárske dvory a areály, poľné hnojiská, sklady a pod. rozptýlené v celom okolí, najčastejšie v blízkosti (na okraji) sídiel;
- lesohospodársky komplex – prvky prirodzených a poloprirodzených porastov, prvky umelých porastov – tvoria ho lesné komplexy v okolí sústredené hlavne na svahy Malých Karpát a Devínskej Kobyly, priamo v sledovanom území sa zachovali len zvyšky porastov ako súčasť brehových porastov miestnych tokov;
- vodné prvky – vodné toky, vodné plochy, využívané vodné zdroje, pramene, zamokrené lokality – zahŕňajú vlastný tok Moravy a jej prítoky, menšie vodné toky, skanalizované toky a malé vodné plochy a mokrade; priamo dotknuté územie ohraničujú Dúbravský potok a Antošov kanál a v blízkosti ešte tečie aj Lamačský potok; všetky toky a plochy sú značne atakované ľudskou činnosťou a kvalita vody v nich je podmienená charakterom poľnohospodárskeho využitia okolia tokov, prebiehajúcou stavebnou činnosťou, vplyvmi vyplývajúcimi z priemyslu a celkovej situácii v území;
- vegetačné štruktúrne prvky – menšie porasty lesného charakteru, prvky nelesnej drevinovej vegetácie, hlavne súvislé alebo medzernaté brehové porasty, skupiny stromov a krov, solitérne jedince, travinno-bylinné spoločenstvá, hlavne pobrežné bylinné spoločenstvá, trávne mokradňové spoločenstvá, ruderálne spoločenstvá a pod.; z hľadiska fyziognómie rozlišujeme vegetáciu urbánnej štruktúry (parková mestská a vidiecka vegetácia, sprievodná vegetácia a pod.), odprírodnenú poľnohospodársku štruktúru (veľkoplošné oráčiny, záhumienky, záhradky), poloprirodzenú rekreačnú štruktúru (vegetácia sídla, záhradkárske osady a i.), prirodzenú krajinno-ekologickú štruktúru (vodné toky a plochy, brehové porasty, trvalé trávne porasty prirodzeného charakteru) a prírodnú štruktúru (súvislé lesy).

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry ide o človekom silne pozmenenú krajinu s vysokým podielom poľnohospodárskej krajiny, ktorú v súčasnosti nahrádzajú prvky zastavaných území, priemyselných areálov, doplnené o dopravné štruktúry a pod.

V súvislosti so súčasným vývojom územia sa mení aj scenéria územia. Prevažne poľnohospodárska krajina a pomerne značným zastúpením prírodných a poloprirodných prvkov sa postupne mení na mestskú urbanizovanú krajinu v ktorej dominujú zastavané plochy, infraštruktúra a iné technické prvky.

Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia.

Užšie ponímané územie predstavuje krajinársky menej hodnotné územie s charakteristickým reliéfom, s menším podielom prirodzenej vegetácie.

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob využitia územia, zastúpenie prírodných prvkov, hlavne lesných a NSKV, komunikácie, energovody a pod. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok a brehových porastov, vodné toky s brehovými porastami, mokradňú vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné areály,

technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

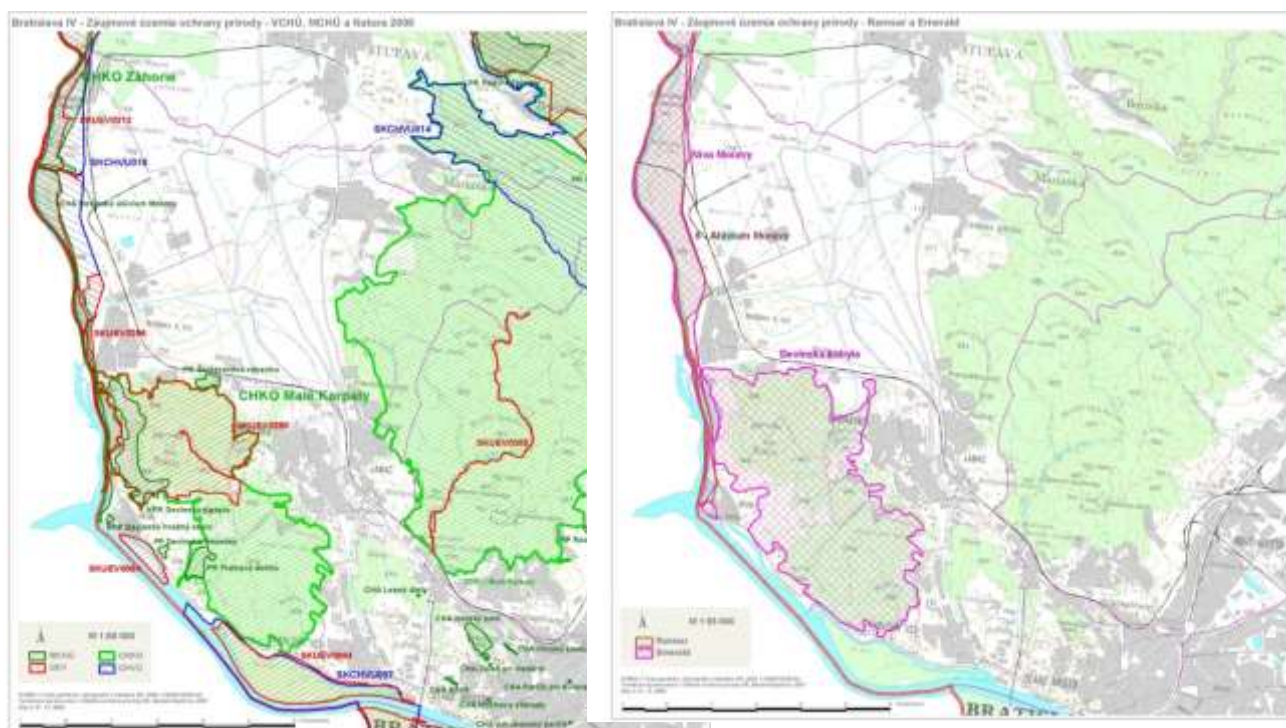
Širšie záujmové územie pozostáva z troch základných častí – intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť mesta, extravilánu s poľnohospodársky využívanou krajinou a extravilánu s dominanciou lesných porastov na svahoch Malých Karpát a Devínskej Kobyly. Z hľadiska krajinej štruktúry sledované územie predstavuje poľnohospodársko-urbanizovanú krajinu. V krajinej štruktúre priamo dotknutého územia dominujú plochy ornej pôdy a zastavané plochy s rôznym funkčným využitím.

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov. Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraniu podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Napriek výraznej antropizácii širšieho záujmového územia sa tu nachádza niekoľko významných lokalít, ktoré predstavujú lokality ochrany prírody, prípadne ochrany prírodných zdrojov. Do okolia tejto časti územia Bratislavy zasahuje Chránená krajinná oblasť (CHKO) Malé Karpaty, ktorá zahŕňa lesné masívy Malých Karpát a Devínskej Kobyly. Zároveň na okraj územia mesta od severozápadu popri toku rieky Morava až takmer po mestskú časť Devínska Nová Ves zasahuje aj CHKO Záhorie. Na území CHKO platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov druhý stupeň ochrany.

Na území okresu Bratislava IV boli vyhlásené NPR Devínska Kobyla, PR Fialková dolina, PR Slovanský ostrov, PR Štokeravská vápenka, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, CHA Devínske alúvium Moravy, CHA Lesné diely, CHA Pečniansky les, CHA Sihof a CHKP Vápenický potok. Na plochách jednotlivých chránených území platí tretí až piaty stupeň ochrany.

Najbližšie k priamo dotknutému územiu zasahuje hranica CHKO Malé Karpaty, PR Štokeravská vápenka a CHKP Vápenický potok. Žiadne z týchto území však nezasahuje až na dotknuté územie. V zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na dotknutom území platí prvý stupeň ochrany.

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajnotvorný význam. Na území Bratislavy je vyhlásených 27 solitérov resp. skupín chránených stromov. V sledovanom území sa nenachádza žiaden chránený strom.

Osobitnú kategóriu predstavuje ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov. V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov sa na Slovensku uskutočňuje úplná realizácia sústavy chránených území NATURA 2000.

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu. Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu, ktorým MŽP SR podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z.z. ustanovuje Národný zoznam, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia európskeho významu, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany. Tento výnos nadobudol účinnosť 1. augusta 2004 a bol uverejnený vo Vestníku MŽP SR, ročník 12, čiastka 3 z roku 2004. Na území mesta Bratislavy a jeho bezprostrednom okolí bolo vyhlásených viacero území európskeho významu a do širšieho okolia sledovaného územia zasahuje SKUEV0280 Devínska Kobyla, SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy a SKUEV0502 Štokeravská vápenka.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Zoznam vtáčích území uverejňuje MŽP SR vo svojom vestníku. V zmysle Smernice o vtákoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 636 zo dňa 9. júla 2003. V širšom okolí sledovaného územia sa nachádzajú SKCHVU014 Malé Karpaty a SKCHVU016 Záhorské Pomoravie.

Slovenská republika je od 1.1.1993 riadnou zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie (Dohovor o mokradiach majúcih medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva podľa oznámenia FMZV č. 396/1990 Zb. – Ramsarský dohovor). Slovensko sa pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi“ (čl. 1. ods. 1). V čl. 3. ods. 1. sa zmluvné strany zaväzujú podporovať zachovanie mokradí, najmä tých, ktoré boli zaradené do Zoznamu medzinárodne významných mokradí – Ramsarské lokality. Do širšieho okolia sledovaného územia zasahuje Ramsarská lokalita Alúvium Moravy.

Na území mesta Bratislavy a v jeho okolí sa nachádzajú lokality, ktoré boli zaradené do medzinárodnej siete EMERALD. Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Tvorba siete EMERALD sa začala v roku 1999. V slovenskej databáze EMERALD sú okrem iných lokalít zahrnuté aj lokality Niva Moravy a Devínska Kobyla, ktoré zasahujú do širšieho okolia sledovaného územia.

Priamo na plochu sledovaného územia ohraničenú v zmysle vyčleneného územia nezasahuje žiadne územie európskeho významu, žiadne chránené vtáčie územie, žiadna ramsarská lokalita a ani žiadna lokalita siete EMERALD.

Všetky najvýznamnejšie prírodne hodnotné lokality sú vo väčšej vzdialenosti od lokalizácie zámeru, takže realizácia zámeru ich priamo neovplyvní. Pri realizácii akejkoľvek činnosti v území je však potrebné zachovať všetky chránené územia v širšom okolí sledovaného územia a zároveň je potrebné z územia vylúčiť akúkoľvek činnosť, ktorá by tieto územia mohla ohroziť aj nepriamo, hlavne prostredníctvom znečistenia podzemných alebo povrchových vôd a znečistením ovzdušia.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených geoeosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá vytvára predpoklady pre funkčné a priestorové zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Významnou súčasťou vytvorenia celoplošného ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky optimálnu organizáciu a využitie krajiny. V rámci ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie sa považuje za východiskový dokument pre stratégiu ochrany ekologickej stability, biodiverzity a genofondu Slovenskej republiky. ÚSES predstavujú jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie, pozemkových úprav a pod.

Kostra územného systému ekologickej stability vytvára v krajinom priestore ekologickú sieť, ktorá zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území, vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región – biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine), umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov – biokoridory, zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Biocentrom môže byť ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridor možno charakterizovať ako priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä menší

lesík, remízka, trvalá trávna plocha, močiar, brehový porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. Toto platí vo všeobecnosti a takto možno akýkoľvek prírodný alebo prírode blízky prvok v krajine považovať za interakčný prvok.

Hodnotenie prvkov ÚSES záujmového územia vychádza z jednotlivých štúdií ÚSES, kde základom je Generel nadregionálneho ÚSES (Húsenicová a kol., 1992). ÚSES v rámci Bratislavy bol spracovaný už v roku 1991 (Kozová a kol., 1991, Kozová, Kalivodová, 1992). Regionálny ÚSES mesta Bratislavy bol vypracovaný v roku 1994 (Králik a kol., 1994) a následne prehodnotený v rámci územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu veľkého územného celku Bratislavského kraja (1998). V sledovanom území a jeho okolí bolo vyčlenených viacero biocentier a biokoridorov provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho ale aj lokálneho významu. Základ ÚSES podľa konceptu ÚPN v riešenom území mesta Bratislavy tvoria existujúce prvky provincionálneho významu – provincionálny biokoridor v nive Dunaja (vrátane vodného toku), provincionálny biokoridor v pohorí Malých Karpát a provincionálne biocentrum Devínska Kobyla.

Biocentrá predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky pre rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. V rámci jednotlivých dokumentácií územného systému ekologickej stability, ktoré boli vypracovávané na území mesta Bratislavy boli vyčlenené nasledovné typy biocentier:

biocentrum provincionálneho významu (BcPV)

- BcPV Devínska Kobyla

biocentrum nadregionálneho významu (BcNV)

- BcNV Dolnomoravská niva

biocentrum regionálneho významu (BcRV)

- BcRV Devín
- BcRV Devínske jazero
- BcRV Hrubá pleš
- BcRV Hrubý vrch
- BcRV Sihot'
- BcRV Sitina – Starý grunt
- BcRV Slovanský (Sedláčkov) ostrov

biocentrum miestneho významu (BcMV)

- BcMV Brižite
- BcMV Hrubé lúky
- BcMV Jelšina pri Kamenáčoch
- BcMV (nBcRV) Jelšiny – mlyn
- BcMV (nBcRV) Kamenáče
- BcMV Pod Veľkou lúkou

Priamo na sledovanom území sa nachádza len biocentrum miestneho významu BcMV Kamenáče a v blízkom okolí v kontakte so sledovaným územím sa ešte nachádzajú biocentrum regionálneho významu BcRV Hrubá pleš a biocentrá miestneho významu BcMV Jelšiny – mlyn, BcMV Jelšina pri Kamenáčoch, BcMV Hrubé lúky a BcMV Pod Veľkou lúkou.

Biokoridory predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Vzhľadom na líniový dlhorozmerný charakter biokoridorov je treba podotknúť, že nie vždy sú uvedené biokoridory lokalizované v celom rozsahu v záujmovom území, ale často zasahujú iba svojimi úsekmi. V riešenom území boli vyčlenené nasledovné biokoridory:

biokoridor provincionálneho významu (BkPV)

- BkPV Dunaj (Bratislava I., II., IV., V.)

biokoridor nadregionálneho významu (BkNV)

- BkNV Alúvium Moravy (Bratislava IV.)
- BkNV Severozápadné svahy Malých Karpát (Bratislava IV.)

biokoridor regionálneho významu (BkRV)

- BkRV Koliba – Horský park – Machnáč – Sitina (Bratislava I., III., IV.)
- BkRV Stará Mláka s prítokmi (Bratislava IV.)
- BkRV Vydrica s prítokmi (Bratislava I., III., IV.)

biokoridor miestneho významu (BkMV)

- BkMV Antošov kanál – Hrubé lúky (Bratislava IV.)
- BkMV Dúbravská Hlavica (Bratislava IV.)
- BkMV Veľkolúcky potok (Bratislava IV.)
- BkMV Veľkolúcky potok – Krpáš (Bratislava IV.)

Z biokoridorov do širšieho sledovaného územia priamo zasahujú alebo ním prechádzajú biokoridor regionálneho významu BkRV Stará Mláka s prítokmi, ktorý prechádza takmer celým územím a biokoridory miestneho významu BkMV Antošov kanál – Hrubé lúky a BkMV Veľkolúcky potok.

Zo sledovaného územia nebola spracovaná žiadna dokumentácia lokálneho (miestneho) územného systému ekologickej stability, v ktorom by boli prehodnotené a zadefinované prvky ÚSES na lokálnej úrovni. Na základe prieskumu však možno konštatovať, že medzi takéto lokálne prvky ÚSES patria viaceré ďalšie lokality na úpätí svahov Malých Karpát a Devínskej Kobyly. Funkciu biocentra na lokálnej úrovni plní jelšový lesík v lokalite Dúbravčie na severozápadnom okraji sledovaného územia a funkciu biokoridorov na lokálnej úrovni plnia vodné toky Dúbravský potok, Antošov kanál a Lamačský potok s brehovými porastami. Tieto biokoridory sú tvorené prevažne líniami brehových porastov rôznej veľkosti a zloženia. Sú často nespojité, stromové a krovité porasty často striedajú trávnaté svahy tokov s upravenými brehmi. V druhovom zložení brehových porastov v niektorých úsekoch prevládajú pôvodné dreviny, ktoré však na viacerých miestach dopĺňajú a na niektorých miestach až dominujú porasty ovocných drevín (hlavne sliviek) a krovín, alebo sú tu aj línie šľachtených topoľov. Tieto biokoridory však predstavujú základnú kostru územného systému ekologickej stability sledovaného územia. Prepájajú významné lokality biocentier Malých Karpát, Devínskej Kobyly, biokoridoru v nive Dunaja a biokoridoru rieky Moravy.

Možno teda konštatovať, že biokoridory Dúbravského potoka, Antošovho kanála a Lamačského potoka s brehovými porastami a ostatné prvky ÚSES v území sú súčasťou provincionálneho biokoridoru vedúceho v pohorí Malých Karpát a napájajúceho sa na provincionálne biocentrum Devínska Kobyla. Predstavujú tým možnosť prepojenia celých Malých Karpát s Devínskou Kobylou v území, ktoré nie je dosiaľ zastavané. Aj keď je zároveň nutné skonštatovať, že funkčnosť daného biokoridoru je obmedzovaná existenciou súčasných líniových bariér, ako je diaľnica, cesty, železnica, čiastočná zástavba a aj veľkoblokové poľnohospodárske využívanie územia. Zmena navrhovanej činnosti do týchto prvkov ÚSES nezasahuje.

Obyvateľstvo

Priamo v riešenom území sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne obytné budovy.

Služby veľkopredajne Metra využívajú najmä obyvatelia najbližších mestských častí Bratislavy : Devínska Nová Ves, Lamač a Záhorskej Bystrice

V mestských častiach, dotknutých riešeným územím UŠ Lamačská brána - Devínska Nová Ves, Lamač a Záhorská Bystrica, žilo v roku 2006 takmer 25 tisíc obyvateľov, ktorí tvorili viac ako štvrtinu obyvateľstva okresu Bratislava IV a necelých 6 % obyvateľstva Bratislavy. Najdynamickejší vývoj zaznamenalo riešené územie v 80. rokoch, a to vďaka rozvoju Devínskej Novej Vsi. V nasledujúcom intercenzálnom období sa rast počtu obyvateľov

takmer zastavil. Príčiny možno hľadať jednak v zmenených spoločensko – ekonomických podmienkach, ale najmä v zmene reprodukčného správania obyvateľstva.

V demografických prognózach sme vychádzali z doteraz najnovších dostupných prognóz, a to konkrétne z demografickej prognózy spracovanej riešiteľským kolektívom v rámci Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007. V tejto demografickej projekcii je dodržaná Stratégia rozvoja hl. mesta, podľa ktorej sa výhľadová veľkosť celého mesta má pohybovať v rozmedzí 490-558 tis. obyvateľov. Návrh ÚPN vytvára ponuku rozvoja územia pre 550 200 obyvateľov vo výhľadovom období r. 2030. V priestorovom rozvoji sa počíta s prírastkom pre 125 tis. obyvateľov oproti dnešnému stavu. Navrhovaná disponibilita vychádza z rozvojového variantu k roku 2030. V prognóze sa vychádza z údajov SODB v roku 2001 a z celkového vývoja obyvateľstva za posledných 15 rokov. Rovnako uvažované a zhodnotené sú i súčasné zmeny populačného vývoja na Slovensku, zvlášť prebiehajúci proces demografického starnutia.

Prognóza obyvateľstva podľa okresov a mestských častí k r. 2030

okres – MČ	1991	2001	2004	2006	2030
Bratislava I	49 018	44 798	42 858	41 581	60 300
Bratislava II	112 419	108 139	108 316	109 648	125 800
Bratislava III	64 485	61 418	61 614	61 823	82 900
Bratislava IV	84 325	93 058	92 926	94 417	123 100
Bratislava V	131 950	121 259	119 441	118 622	158 100
Bratislava, hl. m. spolu	442 197	428 672	425 155	426 091	550 200

Ekonomická aktivita obyvateľstva Bratislavy je v porovnaní s ostatným územím SR vysoká. Tento rozdiel je spôsobený najmä vyšším stupňom jej hospodárskeho rozvoja s koncentráciou pracovných príležitostí, vysokým počtom produktívneho obyvateľstva a vyšším podielom pracujúceho obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Kultúrohistorické podmienky územia

Zdroj: www.lamac.sk

História Lamača je dlhá, ale ešte dlhšia je história osídlenia v jeho okolí. V oblasti Lamača sa lokalizujú štyri osady. V južnej časti sa nachádzala dedina neznámeho mena, ktorá zanikla v roku 1241.

Ďalšie dve Blumenau a Sellendorf založil Jakub, bratislavský richtár medzi rokmi 1279 až 1288. Jakub ich osádzal kolonistami, zakladá vinohrady a mlyny. Ich hranice boli neskôr dôvodom častých sporov so susedmi. Možno preto dediny hoci hojne obdarované výsadami neprosperovali. Rozvoju neprosperovalo ani rozdelenie územia medzi dedičov richtára Jakuba. V uvedených sporoch dediny do roku 1436 prakticky zanikli. Severnejšie od Blumenau bola založená dedina Lamač. Jej zakladateľom roku 1506 bol Ján (Skerlič). Dedina sa dá doložiť až od tridsiatych rokov, keď zosilnel prílív chorvátskych kolonistov. Prvýkrát sa spomína roku 1547 pod menom Krabatendorff (Chorvátska Ves), hoci v nemeckých písomnostiach sa spomína ako Blumenau. Prvé slovanské znenie sa objavuje roku 1549 ako Lamas.

Kolonisti to nemali ľahké, lebo kraj bol lesnatý, preto im boli odpustené dane. Ale roku 1548 už mesto Bratislava, ktorej Lamač patril požadovalo 12 zlatých a aj vymenovalo richtára. Lamač mal vtedy 46 domov, 1556 mal 54, 1580 mal už 80. Roku 1561 postihol Lamač požiar. Určitú náhradu za škody prinieslo zriadenie hostinca, kde mohli Lamačania čapovať vlastné víno. Od toho času však každá generácia prežila aspoň jedno trpké obdobie. V nasledujúcich rokoch spôsobovali škody protiturecké vojská, v roku 1624 Lamač vydrancovali.

Stále pohromy spôsobili, že Lamač upadal. Nevládal vydržiavať farára ani učiteľa, preto v rokoch 1634-1752 bol Lamač filiálkou Záhorskej Bystrice. Roku 1679 sa rozšírila epidémia

moru. Rok nato posvätili kaplnku sv. Rozálie, ktorá je ochrankyňa proti moru. Potom počas Rákocziho povstania bol Lamač 4 razy vydrancovaný (1703-1711). To už žilo v Lamači len 39 rodín, ktorých počet preriedil ďalší mor roku 1714. Ale dedina sa postupne rozmáhala, roku 1752 sa osamostatnila, roku 1755 ju postihol ďalší požiar. Napriek tomu urbár z roku 1768 udáva 124 rodín so 620 osobami. Počiatok 19.storočia znova nesie pečať nepokojov, vojny a utrpenia. V predvečer sv. Rozálie r. 1831 sa objavila cholera. Napriek tomu je r. 1837 v Lamači 919 obyvateľov. Roku 1846 sa stavia železnica, ale medzi robotníkmi vypukol týfus a zachvátil aj dedinu. Rok 1848 priniesol zrušenie poddanstva, takže dedina prestala byť poddanou obcou Bratislavy.

Rok 1866 vypukla prusko - rakúska vojna. Pruská armáda 21.júna 1866 prekročila hranice Čiech, 3.júla porazila rakúsku armádu pri Hradci Králové. Konečná fáza bojov sa odohrala 22.júla 1866 pri Lamači. Roku 1882 bol založený Spolok dobrovoľných hasičov v Lamači. Roku 1918 sa vytvoril nový štát - ČSR.

Druhá svetová vojna(1939-1945). Začiatok vojny bol mimoriadne búrlivý, hrozilo, že obec prípadne Veľkonemeckej ríši.

Obec sa zapísala aj do dejín SNP, keď batéria umiestnená v Lamači prešla k povstalcovi. Koncom marca 1945 sa priblížil front k Bratislave. Jednotky sovietskej armády oslobodili Lamač 5. apríla 1945. Od 1.apríla 1946 sa Lamač zlúčil s Bratislavou.

Archeologické náleziská

Posudzovaná lokalita sa nedotýka pamiatkového územia ani národnej kultúrnej pamiatky.

Ku každej pripravovanej stavebnej činnosti na riešenom území si je potrebné vyžiadať v zmysle § 30 ods. 4 a § 41 ods.4 pamiatkového zákona vyjadrenie KPÚ Bratislava ako dotknutého orgánu štátnej správy, ktorý určí spôsob ochrany evidovaných a potencionálnych archeologických nálezísk a nálezov.

Posudzované územie sa vyznačuje hustou koncentráciou archeologických nálezov evidovaných Archeologickým ústavom SAV Nitra v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky. Doterajšie archeologické výskumy, povrchové zbery a letecká prospekcia doložili v priestore Lamačskej brány intenzívne osídlenie od mladšej doby kamennej až po včasný stredovek. Pri realizácii plánovanej výstavby by mohlo dôjsť k narušeniu alebo zničeniu nálezov mimoriadnej hodnoty, preto bude nevyhnutné zabezpečiť ochranu pamiatkových hodnôt na riešenom území v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu formou záchranného archeologického výskumu s dostatočným časovým predstihom.

Paleontologické náleziská

V posudzovanom území nie sú známe žiadne paleontologické náleziská. V prípade objavu paleontologického náleziska bude postupované v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.

Zdravotný stav obyvateľstva

Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi obtiažne nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícii sumárne za okres v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2003 bol 69,77 roka u mužov a 77,62 roka u žien (ŠÚ SR, *Vybrané údaje v regiónoch, 2005*). V európskom porovnaní sa

Slovensko radí medzi priemerné krajiny. V Bratislave stredná dĺžka života v období rokov 1999 až 2003 bola 72,53 rokov u mužov.

Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva

Územie	Index potratovosti na 100 narodených	Živonarodení s vrodenou chybou na 10 000 živonarodených	Počet hospitalizácií v nemocniciach na 100 000 obyvateľov
SR	35,8	256,2	19 866,6
BA kraj	40,0	239,1	18 943,5
Bratislava IV	41,8	321,8	17 037,6

Územie	Zhubné nádory – hlásené ochorenia			
	počet		Na 100 000 obyvateľov	
	muži	ženy	Muži	ženy
SR	11547	11345	442,3	409,9
BA kraj	1325	1549	467,0	490,1
Bratislava IV	211	261	480,5	530,0

Územie	Liečenie užívateľa drog na 100 000 obyvateľov	Počet hlásených ochorení na 100 000 obyvateľov		
		Pohlavné ochorenia		tuberkulóza
		syfilis	Gonokoková infekcia	
SR	38,4	3,1	2,0	13,8
BA kraj	137,4	8,8	4,8	6,8
Bratislava IV	76,4	7,5	8,6	2,1

Zdroj: Zdravotnícka ročenka, 2005, Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva v okresoch SR

Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa obyčajne používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 63 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 78,6.

Hodnoty zdravotného stavu obyvateľstva možno porovnávať s priemernými hodnotami za územie SR. Z tohto aspektu územie Bratislavy IV nie je výnimočné. Hodnoty jednotlivých ukazovateľov sa pohybujú na úrovni celoslovenských priemerných hodnôt, prípadne sú pod uvedeným priemerom.

Z dostupných štatistických údajov vyplýva, že zdravotný stav obyvateľstva mesta Bratislavy nie je horší, ako je celoslovenský priemer, naopak v sledovaných ukazovateľoch sa javí ako lepší. A to aj napriek tomu, že ovzdušie na území Bratislavy je najviac znečisťované, pôsobia pozitívne niektoré vplyvy, ako sú vyššie vzdelanie a s ním aj racionálnejší prístup k spôsobu života (stravovanie, pohybová aktivita, spracovanie stresov a pod.).

Tak ako v celoštátnom meradle, aj na úrovni daného okresu sú najčastejšou príčinou smrti choroby obehovej sústavy a po nich nasledujú nádorové ochorenia.

Problémom veľkomesta je atraktivita pre okrajové skupiny populácie, ako sú osoby s rôznymi typmi závislostí, prostitúcie oboch pohlaví, bezdomovci a pod.. V štatistike ochorení sa tieto osoby uplatňujú v ukazovateľoch vybraných prenosných ochorení, ako sú HIV infekcia a chorí na AIDS.

IV VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE, VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia očakávaných vplyvov danej prevádzky na životné prostredie je potrebné tieto rozdeliť do dvoch etáp - **etapa výstavby a etapa prevádzky**.

Pri hodnotení predpokladaných vplyvov si treba uvedomiť, že navrhovaná činnosť bude realizovaná v rámci stavebných prác v priestore Polyfunkčného územia Lamačská brána. Polyfunkčné územie Lamačská brána bolo posudzované v rámci povinného hodnotenia podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré bolo ukončené vydaním záverečného stanoviska MŽP SR č. 1581/2008-3-4/fp zo dňa 4.7.2008.

Súčasťou správy o hodnotení boli: podrobný inžiniersko-geologický prieskum, vodohospodárska štúdia, prieskum fauny, flóry a biotopov, dopravno-urbanistická štúdia, rozptylová štúdia, akustická štúdia a svetlotechnická štúdia. Tieto expertízne štúdie a posudky hodnotili objekty v rámci celku Polyfunkčného územia Lamačská brána.

Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

V rámci hodnotenia predpokladaných vplyvov na životné prostredie boli vypracované:

- *Hluková - akustická štúdia*
- *Rozptylová štúdia*
- *Svetlotechnické posúdenie*

Etapa výstavby

Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo

Stavba bude realizovaná na základe stavebného povolenia. V ňom budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo.

V etape výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Tento hlukom a sprostredkovane znečistením ovzdušia prašnosťou a výfukovými plynmi lokálne ovplyvní lokalitu. Vzhľadom na vzdialenosť od obytnej zóny je tento vplyv minimálny.

Počas výstavby i prevádzky areálu treba rešpektovať Vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Výstavba nebude priamo negatívne vplývať na obyvateľstvo prostredníctvom záťaže hlukom. Objekt je lokalizovaný mimo súčasne zastavanej časti a vzhľadom na vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny, nie je reálny predpoklad hlukovej záťaže obyvateľstva. Rozhodujúcim činiteľom a zdrojom hluku tu bude doprava. V etape výstavby prispeje navrhovaná činnosť prejazdami nákladných automobilov, ktoré budú privážať materiál na stavbu. Prepravná trasa bude viesť po diaľnici D2, kde je v súčasnosti denné dopravné zaťaženie asi 19 500 automobilov a po ceste II/505, kde prejde denne asi 7 600 automobilov. Tieto údaje sú prevzaté z dopravnej štúdie, ktorá bola súčasťou správy o hodnotení Polyfunkčného územia Lamačská brána.

Hlukové mapy pre celé územie boli spracované v rámci hodnotenia Polyfunkčného územia Lamačská brána. Spracované boli pre viaceré časové obdobia na základe reálneho merania frekvencie dopravy a predpokladov zmien frekvencie dopravy vychádzajúce z dopravnej štúdie, ktorá bola tiež súčasťou správy o hodnotení Polyfunkčného územia Lamačská brána. Hluková mapa denných aj nočných ekvivalentných hladín LAeq cestnej siete v roku 2005 aj v roku 2030 preukazuje, že najvyššia hluková záťaž je v blízkosti cestných koridorov. Táto situácia by sa nezmenila, ak by sa objekty Polyfunkčného územia Lamačská brána nerealizovali.

V prípade realizácie objektov Polyfunkčného územia Lamačská brána by sa hlukové zaťaženie podstatne menilo vo väzbe na postup výstavby až do konečného stavu. Jednotlivé objekty budú tvoriť hlukové bariéry a rozloženie hlukovej záťaže sa zmení podľa objektov a dopravy vo vnútri územia.

V areáli sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií, elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia s negatívnym dopadom na obyvateľstvo.

Priame vplyvy a riziká budú znášať len pracovníci priamo zúčastnení na výstavbe. Všetky práce musia byť zrealizované v súlade s STN a príslušných bezpečnostných predpisov.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pracujúcich i verejný záujem vyžaduje, aby v návrhu zemných konštrukcií bolo dbané na ustanovenia o bezpečnej realizácii zemných konštrukcií a prác uvedených v príslušných predpisoch.

Pri realizácii stavby je treba dodržiavať všetky platné normy, predpisy a vyhlášky. Pred začatím výstavby je potrebné overiť a vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete správcami príslušných sietí.

Realizácia stavebného objektu nie je z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci náročná. Zvýšenú pozornosť treba venovať vjazdu a výjazdu z oblasti staveniska pri styku s verejnou premávkou, kedy bude dochádzať ku kolíziám staveniskovej a verejnej dopravy. Pri vykonávaní stavebných prác je nutné dodržiavať všetky normy, nariadenia a predpisy platné v stavebníctve, týkajúce sa bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri zemných a betonárskych prácach.

Stavebné práce a všetky zabudované materiály musia spĺňať všetky technicko-kvalitatívne podmienky, čím bude zaručená bezpečnosť práce.

Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie

V období výstavby bude krátkodobým zdrojom znečistenia ovzdušia prašnosť zo stavebných prác a pohybu dopravných mechanizmov. Tento vplyv však bude lokalizovaný len na oblasť staveniska. Tieto vplyvy nedosiahnu takú intenzitu, aby mohli pôsobiť na prírodné prostredie mimo areálu stavby.

Posudzované územie leží v človekom intenzívne využívannej krajine v dotyku s existujúcimi významnými komunikačnými koridorami. Už tento fakt naznačuje, že biota záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i súčasnosti. Pôvodná vegetácia záujmového územia je do značnej miery zmenená.

Vplyv realizácie zámeru na genofond a biodiverzitu územia sa v etape výstavby významne nemôže prejaviť, lebo stavba bude nasledovať po hrubých terénnych úpravách a výstavbe dopravnej infraštruktúry a inžinierskych sietí. Nedôjde potom už k ďalšiemu záberu plôch biotopov pri výkopových prácach, vplyvom prevádzky stavebnej a prepravnej techniky alebo dočasne pri uskladnení stavebného materiálu a pod. Možno predpokladať vplyv dočasného krátkodobého zvýšenia prašnosti v území pri zemných prácach a vzhľadom na živočíchov k tomu ešte pristúpi čiastočné zvýšenie hlučnosti a celkového znečistenia okolia stavby po dobu výstavby.

Presun mechanizmov bude po existujúcich dopravných trasách. V týchto súvislostiach nie je počas realizácie zámeru reálny predpoklad negatívnych vplyvov na geologické prostredie, pôdu, vodu, genofond a biodiverzitu a na krajinu.

Zariadenie staveniska bude riešené na ploche pozemku, ktorý je vyčlenený pre zástavbu. Na týchto plochách bude umiestnené sociálne zariadenie staveniska a skládky materiálov – stavebný dvor.

Chránené územia prírody v zmysle zákona, navrhované územia európskeho významu a navrhované chránené vtáčie územia sú mimo dosahu stavebných aktivít spojených s realizáciou navrhovanej investície. Ani jedno z týchto chránených území nebude výstavbou, ani prevádzkou priamo ovplyvnené.

Etapa prevádzky

Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu zámeru možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa vytvorí niekoľko nových ponúk zamestnania. Vhodnými stavebnými úpravami sa doplní priestor, ktorý je pripravený v rámci polyfunkčného územia.

Všetky zariadenia v budovách musia mať certifikát SR, návod na obsluhu, návod na údržbu a záručný list. Správca týchto zariadení bude povinný sa riadiť všeobecnými bezpečnostnými predpismi a návodmi na obsluhu. Obsluhujúci personál, ktorý bude vykonávať údržbu, výmenu, opravy zariadení musí mať oprávnenie pre túto činnosť. Z tohto pohľadu bude každý objekt vybudovaný tak, aby zodpovedal všetkým požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov.

Rozhodujúce možné negatívne pôsobenie prevádzky na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov.

Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Navrhovaná stavba je umiestnená na území zasiahnutom nadmerným hlukom z pozemnej dopravy, čo je potrebné zohľadniť v štádiu spracovania ďalších stupňov projektovej dokumentácie. Vplyv dopravy súvisiacej s prevádzkou navrhovanej budovy nespôsobí prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku pred najbližšími obytnými budovami, rovnako ako ani prevádzka stacionárnych zdrojov hluku na streche objektu.

Vzhľadom na to, že zmena navrhovanej činnosti sa týka časti Polyfunkčného územia Lamačská brána, kde je celkom navrhovaných viac ako 10 000 (resp. 14 000) parkovacích stojísk, zmena navrhovanej činnosti v porovnaní s celkom predstavuje len malý rozdiel.

Najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie ako sú príslušné limity. Prevádzka nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach.

Tento predpoklad bol overený rozptylovou štúdiu, ktorá v záveroch uvádza, že Príspevok objektu k najvyšším hodnotám koncentrácie znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche bude nízky a bude sa pohybovať hlboko pod úrovňou imisných limitných koncentrácií.

Predpokladané vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Prevádzka objektu nebude predstavovať iné nové zdroje znečisťovania ovzdušia. Vykurovanie objektov nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia. Možno však predpokladať,

že vplyv na ovzdušie a miestnu klímu bude len lokálny a málo významný. Bude porovnateľný resp. menší s pôvodným návrhom.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Z hľadiska vodných zdrojov realizácia zámeru nepredpokladá výraznejšie zásahy do kvalitatívnych ani kvantitatívnych parametrov. Na zásobovanie vodou bude používaná voda z verejného vodovodu, odvod splaškových a dažďových vôd bude zabezpečený do kanalizačného systému.

Možný sprostredkovaný vplyv na kvalitu vôd je prostredníctvom odpadových vôd, ktoré budú vznikať hlavne ako odtok vôd z povrchového odtoku (dažďovej vody). V areáli je vybudovaná kanalizácia, ktorá bezpečne odvádza vody z povrchového odtoku (dažďové) a splaškové vody tak, že tieto nepredstavujú nebezpečie zhoršenia kvality povrchových a podzemných vôd.

Vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie upravuje zákon NR SR č. 364/2002 Z.z. o vodách a zákonom č. 230/2005 Z.z. o vodovodoch a kanalizáciách, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vplyvy na pôdu

Vlastná prevádzka nebude mať ďalšie vplyvy na pôdu.

Vplyv na genofond a biodiverzitu

Vzhľadom na vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia prevádzkou objektu.

V súčasnej dobe sa na riešenom území nachádza plocha bez vyššej stromovej vegetácie.

Vplyvy na krajinu

Súčasná štruktúra krajiny záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú urbánnu krajinu. Realizácia zámeru podľa zmeny navrhovanej činnosti len čiastočne ovplyvní charakter daného územia z hľadiska funkčného. V tomto zmysle sa navrhovaná dostavba objektu v rámci pomerne rozsiahleho polyfunkčného územia, nebude touto činnosťou odlišovať od súčasného stavu.

Realizácia podľa navrhovanej zmeny v zásade nebude mať iný vplyv na štruktúru krajiny. Budú rešpektované všetky stanovené limity stavby.

Zhrnutie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Pri hodnotení predpokladaných vplyvov si treba uvedomiť, že navrhovaná činnosť bude realizovaná v rámci Polyfunkčného územia Lamačská brána.

Doterajšie zmeny navrhovanej činnosti Polyfunkčného územia Lamačská brána predstavujú celkové zníženie podlahovej plochy pozemných objektov.

Z hľadiska porovnania predpokladaných vplyvov na životné prostredie pôvodného riešenia a riešenia, ktoré je predmetom predkladanej zmeny navrhovanej činnosti, sú významné tieto skutočnosti:

- *Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti*

Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

- *navrhovaný objekt je v zmene navrhovanej činnosti, pri porovnaní s funkčne podobnou pomernou časťou stavebného objektu SO 029, podlahovou plochou aj počtom parkovacích stojísk rovnaké ako pôvodne navrhovaný objekt,*
- *z hľadiska predpokladaných vstupov, čo do druhu, sú pôvodný návrh a nový návrh porovnateľné. Rozdiely predpokladaných vstupov sú nevýznamné z hľadiska kvantitatívnych parametrov vstupov,*
- *možno predpokladať, že odpady počas výstavby, z hľadiska druhového zloženia budú v zásade rovnaké. Množstvo odpadov bude mierne menšie,*
- *možno predpokladať, že v prevádzke objektov podľa predkladanej zmeny navrhovanej činnosti bude v porovnaní s SO 029 množstvo produkovaných odpadov porovnateľné alebo menšie. Druhové zloženie odpadov sa nezmení – budú prevládať komunálne odpady. Množstvo komunálnych odpadov bude pri zmene navrhovanej činnosti tiež rovnaký, alebo menší.*
- *možno predpokladať, že zaťaženie ovzdušia škodlivinami z identifikovaných zdrojov znečisťovania ovzdušia (vychádzajúc zo spôsobu vykurovania) bude pri realizácii objektov podľa nového návrhu menšie,*
- *splaškové vody budú odvádzané do kanalizácie a v konečnom dôsledku čistené v čistiarni odpadových vôd. Rozdiel v predpoklade množstva splaškových vôd je nevýznamný. Množstvo predpokladaných vôd z povrchového odtoku (dažďových vôd) je porovnateľné. Nakladanie s odpadovými vodami je v zásade rovnaké,*
- *vzhľadom na zdroje hluku, počet obyvateľov, zamestnancov a návštevníkov, počet stojísk a pod. možno predpokladať, že zaťaženie hlukom podľa zmeny činnosti bude rovnaké.*
- *ostatné identifikované vplyvy na obyvateľstvo a prírodné prostredie sú podľa pôvodného riešenia aj podľa zmeny navrhovanej činnosti v zásade rovnaké.*

Zákon č. 24/2006 Z.z. v prílohe č. 10 uvádza tieto kritériá pre zisťovacie konanie:

- I. **povaha a rozsah navrhovanej činnosti**
  1. Rozsah navrhovanej činnosti (vyjadrený v technických jednotkách)
  2. Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými)
  3. Požiadavky na vstupy
  4. Údaje o výstupoch
  5. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva
  6. Ovplyvňovanie pohody života
  7. Celkové znečisťovanie alebo zhodnocovanie prostredia
  8. Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie
- II. **Miesto vykonávania navrhovanej činnosti**
  1. Súčasný stav využitia územia
  2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou
  3. Relatívny dostatok, kvalita a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti
  4. Únosnosť prírodného prostredia
- III. **Význam očakávaných vplyvov**
  1. Pravdepodobnosť vplyvu
  2. Rozsah vplyvu
  3. Pravdepodobnosť vplyvu presahujúca štátne hranice

4. Veľkosť a komplexnosť vplyvu
5. Predpokladaný začiatok, trvanie, frekvencia a reverzibilita vplyvu
6. Povaha vplyvu
7. Kumulácia vplyvu s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností
8. Možnosť účinného zmiernenia vplyvu

Komentár k jednotlivým kritériám Prílohy č. 10 k zákonu:

Kritérium	Komentár
I.1	Predkladaná zmena navrhovanej činnosti je podlahovou plochou aj počtom parkovacích stojísk takmer identická v porovnaní s pomernou časťou pôvodného návrhu, ktorý bol na konkrétnej lokalite.
I.2	Z hľadiska funkčného nový návrh nahrádza časť objektu SO 029 Residential Area 5, v ktorom bola navrhovaná občianska vybavenosť v porovnateľnom rozsahu.
I.3	Predpokladané vstupy, pri realizácii objektov podľa navrhovanej zmeny činnosti, predstavujú len materiálové a energetické vstupy počas výstavby. Vstupy počas výstavby budú čo do druhu porovnateľné.
I.4	Vzhľadom na porovnateľný rozsah stavby a počet stojísk možno predpokladať, že výstupy podľa zmeny navrhovanej činnosti v porovnaní s pôvodným návrhom budú porovnateľné.
I.5	Realizácia stavebného objektu nie je z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci náročná. Budú dodržiavané bezpečnostné predpisy ochrany zdravia.
I.6	Z hľadiska obyvateľstva realizáciu zámeru možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa vytvorí nová ponuka zamestnania a služieb.
I.7	Lokalita nie je využívaná v súčasnosti v zmysle jej určenia územným plánom. Výstavbou sa určenie územno-plánovacou dokumentáciou naplní.
I.8	Zdravotné riziká sú, čo do druhu, v súčasnosti alebo predkladanej zmene navrhovanej činnosti, v zásade rovnaké.
II.1	Pre zmenu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov.
II.2	Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s ÚPN.
II.3	Dotknuté parcely sú podľa katastra nehnuteľností, definované ako zastavané plochy a nádvoria, alebo ako ostatné plochy. Na realizáciu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Záber lesných pozemkov nie je potrebný. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny činnosť nie je zákonom v území zakázanou, realizáciou stavby nebude potrebný výrub drevín a nebudú ani dotknuté záujmy územnej alebo druhej ochrany.
II.4	Z hľadiska únosnosti prírodného prostredia je zmena navrhovanej činnosti prijateľná.
III.1	Predkladaná zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje zmeny podlahovej plochy a počtu parkovacích stojísk v rámci konkrétnej lokality. Vo väzbe na predpokladané vstupy možno očakávať zaťaženia ovzdušia a hlukom z dôvodu frekvencie dopravy. Na vyhodnotenie týchto vplyvov boli spracované akustická štúdia a svetloteknický posudok.
III.2	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu hodnotiť ako porovnateľné pri zmene navrhovanej činnosti ako v pôvodnom

	riešení. Zmena navrhovanej činnosti teda nebude predstavovať nepriaznivý vplyv na životné prostredie v porovnaní so súčasným stavom alebo s pôvodne navrhovaným stavom.
III.3	Zmena navrhovanej činnosti nebude mať žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.
III.4	Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti budú z hľadiska životného prostredia lokálne akceptovateľné, lebo nepresiahnu limity stanovené požiadavkami platnej legislatívy na tento typ pozemných stavieb.
III.5	Predpokladaný začiatok vplyvov definovaných v texte vyššie ako vplyvy počas výstavby začnú začatím výstavby, ktorá sa predpokladá asi v štvrtom štvrtroku 2019. Po kolaudácii objektov začnú vplyvy identifikované ako vplyvy počas prevádzky. Predpoklad začatia prevádzky je asi druhý štvrtrok 2021. Tieto vplyvy budú v zásade stále, bez významných zmien vo frekvencii alebo intenzite počas celej prevádzky objektov.
III.6	Vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo po realizácii objektov podľa zmeny navrhovanej činnosti budú z hľadiska ich povahy v zásade rovnaké ako pri pôvodnom riešení.
III.7	Vplyvy na ovzdušie, hlukové pomery, svetelné pomery majú kumulatívny charakter. V štúdiách boli tieto vplyvy takto hodnotené – teda s prihliadnutím na vplyvy existujúcich stavieb a predpokladané vplyvy pripravovaných stavieb v rámci celku Polyfunkčného územia Lamačská brána , Bratislava. Zmenou navrhovanej činnosti možno predpokladať mierne zníženie pôvodne identifikovaných vplyvov , alebo porovnateľné vplyvy.
III.8	Vlastným architektonickým a stavebno-technickým návrhom boli eliminované, alebo významne zmiernené predpokladané vplyvy. Štúdie boli podkladom pre spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie.

Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu hodnotiť ako v zásade porovnateľné alebo rovnaké pri predkladanej zmene navrhovanej činnosti ako v pôvodne posudzovanom riešení. Intenzita vplyvov v porovnaní objektu podľa zmeny navrhovanej činnosti s pomernou časťou pôvodne navrhovaného objektu ktorý funkčne nahrádza alebo s celkom Polyfunkčného územia Lamačská brána bude intenzita vplyvov nižšia a preto akceptovateľná.

Zmena navrhovanej činnosti teda nebude predstavovať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ale porovnateľné zaťaženia prostredia s pôvodne posudzovaným stavom. Prinesie však novú ponuku zamestnania a služieb v rámci polyfunkčného územia.

V VŠEOBECNE ZROZUMITELNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Údaje o navrhovateľovi

Bory, a.s.

IČO: 36 740 896

Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava

Údaje o zmene navrhovanej činnosti

Názov: Office Space Bory

Vlastný návrh objektu Office Space Bory je predkladaný ako súčasť Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava ktoré bolo predmetom povinného hodnotenia ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008.

Predmetom investičného zámeru je pozemná stavba - administratívna budova s potrebným počtom parkovacích miest.

Parcela susedí s bytovou zástavbou Bory Home I a leží severozápadne od uvažovanej Nemocnice novej generácie (NNG).

Objekt administratívy je štvorpodlažná stavba s piatym ustupujúcim podlažím. Pôdorysný tvar objektu je obdĺžnik, kratšou stranou orientovaný k prístupovej cestnej komunikácii, dlhšou kolmo na ňu - pozdĺž uvažovaného pešieho ťahu a električkovej trasy. Z pešej trasy bude zabezpečený hlavný prístup k objektu.

Podlažia 2 až 4 N.P. pôdorysne presahujú obrys 1 N.P. a pokrývajú časť spevnených plôch a parkovania na teréne. Objekt je zastrešený rovnou strechou nad 4 a 5 N.P., časti striech nad 4.N.P. budú využívané ako terasy. Ústrednou časťou objektu je vertikálne jadro, okolo ktorého sú rozmiestnené nájomné jednotky. V rámci vertikálneho jadra je riešené schodisko, výťah a hygienické zariadenia.

Hlavné črty objektu sú definované hmotovou segregáciou jednotlivých podlaží. Spolu s formou okenných otvorov dávajú fasáde základný architektonický výraz, ktorý je dotvorený fasádnyimi materiálmi.

Z pohľadu funkčného využitia je na 1.N.P. samostatne riešený vstupný priestor s recepciou pre administratívu a samostatne obchodné prevádzky a skladové priestory. Na podlažiach 2-5.N.P. sú riešené nájomné priestory kancelárií.

Parkovanie je riešené na teréne v úrovni 1.N.P. v počte 52 stojísk.

Porovnanie

Lokalizácia zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje zmenu riešenia objektov, ktoré sú súčasťou Polyfunkčného územia Lamačská brána. Riešené územie je situované v Bratislave v mestskej časti Bratislava – Lamač.

Lokalita a teda aj dotknuté územie sa z tohoto pohľadu nemení.

V správe o hodnotení, pri porovnaní umiestnenia, bol navrhovaný stavebný objekt SO 029.

Zmena parametrov podľa prílohy č. 8 k zákonu

Zmena navrhovanej činnosti lokálne zasahuje do častí Polyfunkčného územia Lamačská brána Bratislava, kde boli pôvodne navrhované objekty SO 029. Pôvodne navrhovaný objekt SO 029 bol na celkovej ploche pozemku 48 400 m². Celková podlahová plocha bola navrhovaná (3500 m² OV+22080 m² Byty) celkom 25 580 m².

Zmena navrhovanej činnosti sa týka len jednej časti (jedného bloku) pozemku pre objekt S 029 je navrhovaný objekt Office Space Bory. Predkladaný návrh predstavuje 3502,37 m² podlažnej plochy a 3095 m² úžitkovej plochy. Z hľadiska plošných a objemových charakteristík nový návrh nahrádza asi 12% pôvodného objektu SO 029.

V pôvodne navrhovanom objekte SO 029 sa počítalo s celkom 435 stojiskami. Pomerná časť parkovacích miest pre Office Space Bory je asi 52 stojísk.

Funkčne je možno zmenu navrhovanej činnosti porovnať s časťou objektu SO 029 REZIDENTA AREA 5, ktorá bola pôvodne navrhovaná ako občianska vybavenosť. Pre túto bolo vyhradených 3500 m² a 74 parkovacích miest.

Rozsah zmeny podľa Prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa dotkne týchto položiek:

Položka podľa Prílohy č. 8	Pomerná časť pôvodne posudzovaného SO 029 REZIDENTAL AREA 5	Predkladaná zmena Office Space Bory	Rozdiel
1	2	3	4= 3-2
Kapitola č. 9, položka č. 16a) Pozemné stavby alebo ich súbory (Podlahová plocha v m ²)	3 069 m ²	3 095 m ²	+26 m ²
Kapitola č. 9, položka č. 16b) Statická doprava	52 stojísk	52 stojísk	±0 stojísk

Pôvodne posudzovanou navrhovanou činnosťou bolo Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava. Postupným spresňovaním riešení jednotlivých objektov a ich následnou realizáciou prišlo k významnej zmene celkových podlahových plôch a počtu parkovacích stojísk. Zmenami navrhovanej činnosti, ktoré boli doteraz uzatvorené vyjadreniami alebo rozhodnutiami MŽP SR prišlo v polyfunkčnom území k zníženiu celkovej podlahovej plochy. V súčasnosti sa v celom polyfunkčnom území predpokladá aj menej stojísk.

Doterajšie zmeny navrhovanej činnosti Polyfunkčného územia Lamačská brána predstavujú celkové zníženie podlahovej plochy pozemných objektov z pôvodne navrhovaných 818 821 m² na 506 207 m², čo je asi o 38% menej. Počet stojísk sa znížil z pôvodne navrhovaných 13 966 stojísk na 9 029 stojísk, čo predstavuje zníženie asi o 35%.

Pri porovnaní s porovnateľnou časťou objektu, ktorý predkladaný návrh v časti nahrádza, možno konštatovať, že z hľadiska plošných parametrov je navrhovaný objekt takmer identický. Z hľadiska statickej dopravy nový návrh vyžaduje rovnaký počet parkovacích stojísk.

Predkladaná zmena navrhovanej činnosti prakticky nepredstavuje v rámci celku žiadnu zmenu z pohľadu parametrov určených Prílohou č. 8 k zákonu.

Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

Porovnanie požiadaviek na vstupy

Vstupy v etape výstavby

Na realizáciu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov. Parcela C 644/323 v k.ú. Lamač je evidovaná ako ostatná plocha a C 644/360 ako zastavané plochy a nádvorja.

Hlavné prvky dopravnej a technickej infraštruktúry sú už vybudované.

Pre výstavbu objektov bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály).

Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná organizácia zabezpečujúca stavbu.

Výstavba podľa zmeny navrhovanej činnosti bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu.

Vstupy v etape prevádzky

Prevádzka daného objektu si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín. Vlastná prevádzka bude potrebovať základné vstupy:

- Elektrickú energiu
- Vodu

Funkčne v dotknutej časti Polyfunkčného územia Lamačská brána, Bratislava bol pôvodne **SO 029 RESIDENTAL AREA 5**.

Porovnanie základných vstupov pre prevádzku:

Vstupy	Pôvodný SO 029 Residential Area 5	Predk. zmena Office Space Bory	Rozdiel
1	2	3	4=3-2
Ročná spotreba vody (m ³ /rok)	3 723	2 387,1	- 1 335,9
Ročná spotreba elektrickej energie (MWh/rok)	3 937	672,0	-3 265
Ročná spotreba zemného plynu (m ³ /rok)	64 248	0	-64 248
Ročná potreba tepla (MWh/rok)	570	364,95	-205,05

Vstupy v etape výstavby predstavujú materiálové a energetické vstupy na stavbu. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie ktorých prísun si zabezpečí zhotoviteľ stavby. Výstavba navrhovaného zámeru bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu.

Pri porovnaní s pomernou časťou objektu SO 029 Residential Area 5 možno predpokladať vstupy na realizáciu stavby vzhľadom na takmer identický rozsah stavby za rovnaké, alebo porovnateľné.

Pri porovnaní zásadných energetických vstupov je potreba pri zmene navrhovanej činnosti významne menšia. Nie je potrebné zásobovanie plynom.

Porovnanie údajov o výstupoch

Porovnanie výstupov počas výstavby

Je predpoklad, že pri realizácii objektov podľa zmeny navrhovanej činnosti, budú výstupy čo do druhu rovnaké. Možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia

spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Vzhľadom na rovnaký objem stavebných prác, možno však dĺžku a intenzitu pôsobenia výstupov počas stavby očakávať rovnakú.

Odpady z hľadiska druhového zloženia budú v zásade rovnaké ako v pôvodne navrhovanom riešení. Množstvo odpadov z výstavby v porovnaní s pomernou časťou SO 029 bude menšie vzhľadom na aktuálne pracovné postupy, materiály a prísnejšiu legislatívu v oblasti nakladania s odpadmi ako v čase predkladania pôvodného návrhu.

Iné významné výstupy v etape výstavby sa neočakávajú.

Porovnanie výstupov v etape prevádzky

V etape prevádzky sú rozhodujúcimi výstupmi:

- *zdroje znečisťovania ovzdušia*
- *zdroje znečisťovania vôd*
- *odpady*
- *hluk*

Zdroje znečisťovania ovzdušia sa, čo do druhu, v zásade menia. Vykurovanie nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia. Z toho vyplýva aj výrazne nižší predpokladaný vplyv na ovzdušie.

Parkovanie, náhradný zdroj elektrickej energie a zvýšená intenzita dopravy zostáva rovnako ako v pôvodnom návrhu zdrojom znečisťovania ovzdušia. Potreba tepla je v navrhovanej zmene významne nižšia v porovnaní s pôvodným návrhom. Zmenou navrhovanej činnosti nevzniknú iné nové zdroje znečisťovania ovzdušia. Doprava ako zdroj znečisťovania ovzdušia je v celom polyfunkčom území významne nižšia v porovnaní s pôvodným návrhom. Lokálne pri porovnaní so statickou dopravou spojenou s návrhom je lokálna potreba počtu stojísk rovnaká.

Zdrojom znečisťovania vôd bude odvod splaškových odpadových vôd od zariadení predmetov do areálovej splaškovej kanalizácie. Splaškové odpadové vody zo sociálnych zariadení budú odvádzané priamo do kanalizačných zberačov. Dažďové vody budú odvádzané cez príslušné komunikácie, po prečistení, do retenčnej nádrže.

Pri porovnaní s objektmi Residential Area, vzhľadom na porovnateľný objem stavby, je možné predpokladať aj porovnateľné množstvo splaškových vôd.

Nakladanie s odpadmi a druhy odpadov sa aj po zmene navrhovanej činnosti v zásade nezmení.

Zmenou navrhovanej činnosti sa, z pohľadu ovplyvňovania obyvateľstva, resp. návštevníkov hlukom, situácia nezmení.

Zhrnutie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Pri hodnotení predpokladaných vplyvov si treba uvedomiť, že navrhovaná činnosť bude realizovaná v rámci Polyfunkčného územia Lamačská brána.

Doterajšie zmeny navrhovanej činnosti Polyfunkčného územia Lamačská brána predstavujú celkové zníženie podlahovej plochy pozemných objektov.

Z hľadiska porovnania predpokladaných vplyvov na životné prostredie pôvodného riešenia a riešenia, ktoré je predmetom predkladanej zmeny navrhovanej činnosti, sú významné tieto skutočnosti:

- *Vlastný návrh Office Space Bory, svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie si nevyžaduje žiadne konanie. Objekt bol však predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti*

Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava ukončeného Záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008. Z tohto dôvodu je predkladané toto Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

- *navrhovaný objekt je v zmene navrhovanej činnosti, pri porovnaní s funkčne podobnou pomernou časťou stavebného objektu SO 029, podlahovou plochou aj počtom parkovacích stojísk rovnaké ako pôvodne navrhovaný objekt,*
- *z hľadiska predpokladaných vstupov, čo do druhu, sú pôvodný návrh a nový návrh porovnateľné. Rozdiely predpokladaných vstupov sú nevýznamné z hľadiska kvantitatívnych parametrov vstupov,*
- *možno predpokladať, že odpady počas výstavby, z hľadiska druhového zloženia budú v zásade rovnaké. Množstvo odpadov bude mierne menšie,*
- *možno predpokladať, že v prevádzke objektov podľa predkladanej zmeny navrhovanej činnosti bude v porovnaní s SO 029 množstvo produkovaných odpadov porovnateľné alebo menšie. Druhové zloženie odpadov sa nezmení – budú prevládať komunálne odpady. Množstvo komunálnych odpadov bude pri zmene navrhovanej činnosti tiež rovnaký, alebo menší.*
- *možno predpokladať, že zaťaženie ovzdušia škodlivinami z identifikovaných zdrojov znečisťovania ovzdušia (vychádzajúc zo spôsobu vykurovania) bude pri realizácii objektov podľa nového návrhu menšie,*
- *splaškové vody budú odvádzané do kanalizácie a v konečnom dôsledku čistené v čistiarni odpadových vôd. Rozdiel v predpoklade množstva splaškových vôd je nevýznamný. Množstvo predpokladaných vôd z povrchového odtoku (dažd'ových vôd) je porovnateľné. Nakladanie s odpadovými vodami je v zásade rovnaké,*
- *vzhľadom na zdroje hluku, počet obyvateľov, zamestnancov a návštevníkov, počet stojísk a pod. možno predpokladať, že zaťaženie hlukom podľa zmeny činnosti bude rovnaké.*
- *ostatné identifikované vplyvy na obyvateľstvo a prírodné prostredie sú podľa pôvodného riešenia aj podľa zmeny navrhovanej činnosti v zásade rovnaké.*

Zákon č. 24/2006 Z.z. v prílohe č. 10 uvádza tieto kritériá pre zisťovacie konanie:

- I. povaha a rozsah navrhovanej činnosti
  9. Rozsah navrhovanej činnosti (vyjadrený v technických jednotkách)
  10. Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými)
  11. Požiadavky na vstupy
  12. Údaje o výstupoch
  13. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva
  14. Ovplyvňovanie pohody života
  15. Celkové znečisťovanie alebo zhodnocovanie prostredia
  16. Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie
- II. Miesto vykonávania navrhovanej činnosti
  1. Súčasný stav využitia územia
  2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou
  3. Relatívny dostatok, kvalita a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti
  4. Únosnosť prírodného prostredia
- III. Význam očakávaných vplyvov
  9. Pravdepodobnosť vplyvu
  10. Rozsah vplyvu
  11. Pravdepodobnosť vplyvu presahujúca štátne hranice

12. Veľkosť a komplexnosť vplyvu
13. Predpokladaný začiatok, trvanie, frekvencia a reverzibilita vplyvu
14. Povaha vplyvu
15. Kumulácia vplyvu s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností
16. Možnosť účinného zmiernenia vplyvu

Komentár k jednotlivým kritériám Prílohy č. 10 k zákonu:

Kritérium	Komentár
I.1	Predkladaná zmena navrhovanej činnosti je podlahovou plochou aj počtom parkovacích stojísk takmer identická v porovnaní s pomernou časťou pôvodného návrhu, ktorý bol na konkrétnej lokalite.
I.2	Z hľadiska funkčného nový návrh nahrádza časť objektu SO 029 Residential Area 5, v ktorom bola navrhovaná občianska vybavenosť v porovnateľnom rozsahu.
I.3	Predpokladané vstupy, pri realizácii objektov podľa navrhovanej zmeny činnosti, predstavujú len materiálové a energetické vstupy počas výstavby. Vstupy počas výstavby budú čo do druhu porovnateľné.
I.4	Vzhľadom na porovnateľný rozsah stavby a počet stojísk možno predpokladať, že výstupy podľa zmeny navrhovanej činnosti v porovnaní s pôvodným návrhom budú porovnateľné.
I.5	Realizácia stavebného objektu nie je z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci náročná. Budú dodržiavané bezpečnostné predpisy ochrany zdravia.
I.6	Z hľadiska obyvateľstva realizáciu zámeru možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa vytvorí nová ponuka zamestnania a služieb.
I.7	Lokalita nie je využívaná v súčasnosti v zmysle jej určenia územným plánom. Výstavbou sa určenie územno-plánovacou dokumentáciou naplní.
I.8	Zdravotné riziká sú, čo do druhu, v súčasnosti alebo predkladanej zmene navrhovanej činnosti, v zásade rovnaké.
II.1	Pre zmenu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov.
II.2	Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s ÚPN.
II.3	Dotknuté parcely sú podľa katastra nehnuteľností, definované ako zastavané plochy a nádvorcia, alebo ako ostatné plochy. Na realizáciu navrhovanej činnosti nebude potrebný záber poľnohospodárskej pôdy. Záber lesných pozemkov nie je potrebný. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny činnosť nie je zákonom v území zakázanou, realizáciou stavby nebude potrebný výrub drevín a nebudú ani dotknuté záujmy územnej alebo druhovej ochrany.
II.4	Z hľadiska únosnosti prírodného prostredia je zmena navrhovanej činnosti prijateľná.
III.1	Predkladaná zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje zmeny podlahovej plochy a počtu parkovacích stojísk v rámci konkrétnej lokality. Vo väzbe na predpokladané vstupy možno očakávať zaťaženia ovzdušia a hlukom z dôvodu frekvencie dopravy. Na vyhodnotenie týchto vplyvov boli spracované akustická štúdia a svetloteknický posudok.
III.2	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu hodnotiť ako porovnateľné pri zmene navrhovanej činnosti ako v pôvodnom riešení. Zmena navrhovanej činnosti teda nebude predstavovať nepriaznivý vplyv na životné prostredie v porovnaní so súčasným stavom alebo s pôvodne navrhovaným stavom.
III.3	Zmena navrhovanej činnosti nebude mať žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.
III.4	Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti budú z hľadiska životného prostredia lokálne akceptovateľné, lebo nepresiahnu limity stanovené požiadavkami platnej

	legislatívy na tento typ pozemných stavieb.
III.5	Predpokladaný začiatok vplyvov definovaných v texte vyššie ako vplyvy počas výstavby začnú začatím výstavby, ktorá sa predpokladá asi v štvrtom štvrtroku 2019. Po kolaudácii objektov začnú vplyvy identifikované ako vplyvy počas prevádzky. Predpoklad začatia prevádzky je asi druhý štvrtrok 2021. Tieto vplyvy budú v zásade stále, bez významných zmien vo frekvencii alebo intenzite počas celej prevádzky objektov.
III.6	Vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo po realizácii objektov podľa zmeny navrhovanej činnosti budú z hľadiska ich povahy v zásade rovnaké ako pri pôvodnom riešení.
III.7	Vplyvy na ovzdušie, hlukové pomery, svetelné pomery majú kumulatívny charakter. V štúdiách boli tieto vplyvy takto hodnotené – teda s prihliadnutím na vplyvy existujúcich stavieb a predpokladané vplyvy pripravovaných stavieb v rámci celku Polyfunkčného územia Lamačská brána , Bratislava. Zmenou navrhovanej činnosti možno predpokladať mierne zníženie pôvodne identifikovaných vplyvov , alebo porovnateľné vplyvy.
III.8	Vlastným architektonickým a stavebno-technickým návrhom boli eliminované, alebo významne zmiernené predpokladané vplyvy. Štúdie boli podkladom pre spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie.

Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu hodnotiť ako v zásade porovnateľné alebo rovnaké pri predkladanej zmene navrhovanej činnosti ako v pôvodne posudzovanom riešení. Intenzita vplyvov v porovnaní objektu podľa zmeny navrhovanej činnosti s pomernou časťou pôvodne navrhovaného objektu ktorý funkčne nahrádza alebo s celkom Polyfunkčného územia Lamačská brána bude intenzita vplyvov nižšia a preto akceptovateľná.

Zmena navrhovanej činnosti teda nebude predstavovať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ale porovnateľné zaťaženia prostredia s pôvodne posudzovaným stavom. Prinesie však novú ponuku zamestnania a služieb v rámci polyfunkčného územia.

VI PRÍLOHY

VI.1 Informácia o posudzovaní navrhovanej činnosti

V roku 2008 bolo ukončené povinné hodnotenie navrhovanej činnosti Polyfunkčné územie Lamačská brána, Bratislava, ktorá predstavuje výstavbu rozsiahleho komplexu objektov pre obchod, služby, administratívu, občiansku vybavenosť a bývanie. Povinné hodnotenie bolo ukončené Záverečným stanoviskom MŽP SR č. 1581/2008-3.4/fp zo dňa 4.7.2008.

Príprava a realizácia stavieb jednotlivých objektov bola samostatne. Zmeny, ktoré boli vyvolané spodrobnením riešení boli predmetmi konaní o oznámení o zmenách navrhovanej činnosti.

VI.2 Mapy širších vzťahov

K predkladanému Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti je priložená situácia širších vzťahov prevzatá zo Správy o hodnotení Polyfunkčného územia Lamačská brána a z pripravovanej dokumentácie pre územné rozhodnutie.

VI.3 Výpis z katastra nehnuteľností

K predkladanému Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti je priložená kópia listu vlastníctva.

VI.4 Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Názov dokumentácie: Office Space Bory – dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia

Dátum spracovania dokumentácie
08/ 2018

Meno, adresa a číslo telefónu spracovateľa

MOROCZ_TACOVSKY, s.r.o.
Balkánska 179/A, 851 10 Bratislava
e-mail: svingal@morocztacovsky.sk
tel. : +421 948 729 259

- Akustická štúdia
- Rozptylová štúdia
- Svetlotechnické posúdenie

VII DÁTUM SPRACOVANIA

25. 9. 2018

VIII MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

IVASO, s.r.o.,
Gen. Svobodu 30
902 01 Pezinok

Ing. Jozef Marko, CSc.
e-mail: jozef@ivaso.sk,
mobil: 0905 482 257

IX PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

V Bratislave, 25.9. 2018

Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa
Michal Reháč